

Uit een erfenis groeide een fotokring...

Koninklijke Fotokring 'Lux Nova' vzw een eeuw oud

1 Koninklijke Fotokring Lux Nova

1.1 Het begin

Op het moment dat fotografie enigszins binnen het bereik van gegoede burgers kwam, werd in 1889 in Gent bij de familie Verhulst een zoontje geboren. Niemand vermoedde toen dat deze jonge snaak zou uitgroeien tot de grondlegger van de amateurfotografie in zijn stad.

Logo Koninklijke Fotokring Lux Nova.
(archief Lux Nova)

Alles begon met een erfenis. De 15-jarige Gustaaf Verhulst erfde van zijn oom een fototoestel. Wat voor type en welk merk is heden ten dage niet meer uit te maken, maar vermoedelijk was het één van die apparaten op een driepikkel en met een zwart doek waaronder de fotograaf schuil ging. Gustaaf werd onmiddellijk gebeten door de microbe van de fotografie. Zeker geen sinecure op dat moment. Het aantal fotografen liep zeker niet dik gezaaid, fotografische apparatuur was duur en voor het verwerken van de negatieven moest je toen bijna een chemicus zijn en over een laboratorium beschikken.

Gustaaf las alles wat hij te pakken kreeg en hij legde toen reeds de basis van een zeer grote en ruime kennis over alles wat fotografie aanbelangde. Daarnaast werd hij uitermate geboeid door de toegepaste wetenschappen. Rond zijn 17de kreeg hij Van Monckhovens 'Traité' in handen en verslond hij de werken over fotochemie van Jozef Maria Eder. In 1907 kreeg hij een volledig scheikundig laboratorium, camera's,

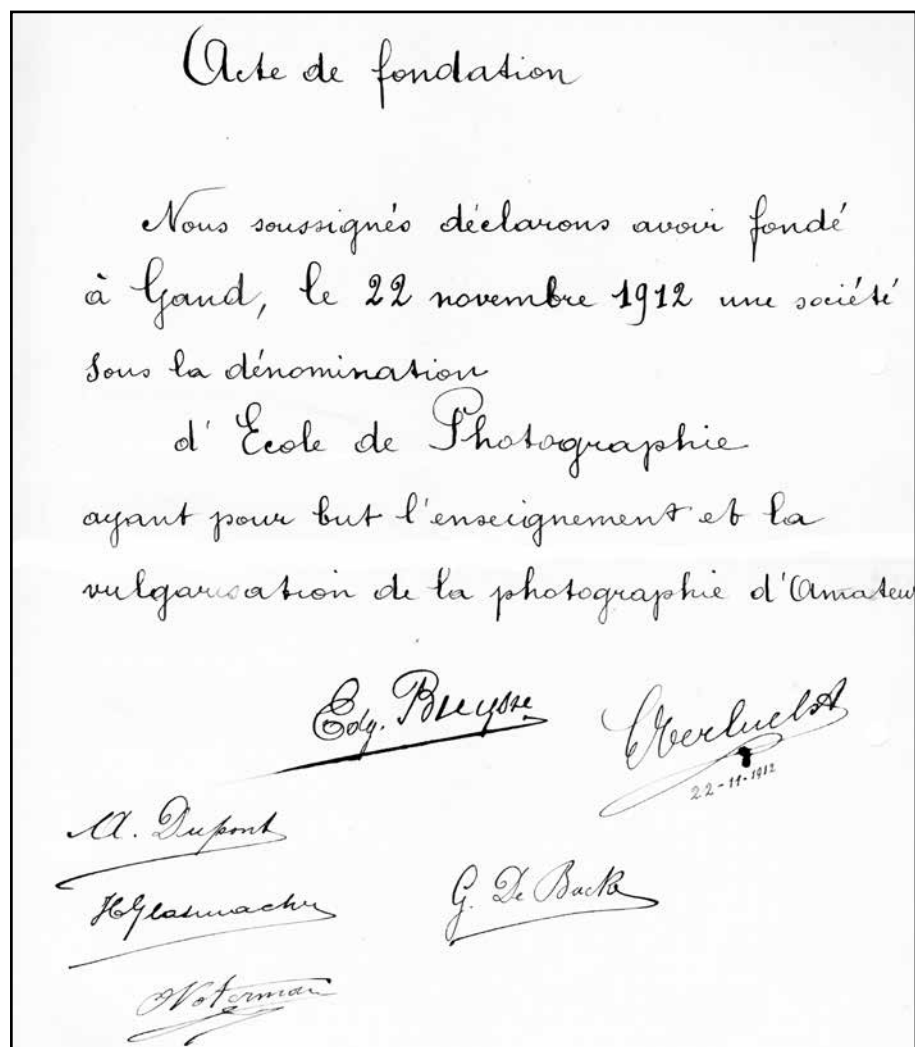
objectieven en een donkere kamer ter beschikking. Van wie of van waar is ons niet duidelijk. Feit is dat Gustaaf van een begoede thuis afkomstig moet geweest zijn, want zijn eerste geschriften zijn allemaal in het Frans opgesteld.

Stilaan begon bij hem het idee te rijpen om gelijkgezinden samen te brengen in een vereniging voor fotografie. Op 22 november 1912 stichtte hij met 6 vrienden de vereniging 'Ecole de Photographie', die als doelstelling had 'onderricht in en verspreiden van fotografie'. De stichtingsakte is ééntalig in het Frans opgesteld. De stichters waren Gustaaf Verhulst (1912-1963) - **de jaartallen tussen haakjes verwijzen naar de periode van het lidmaatschap** - André Dupont (1912-1914), Willem De Backer (1912-1920), Henri Glasmaecker (1912-1914), Cyriel Noterman (1912-1921) en Edgar Buysse (1912-1915). André Dupont en Henri Glasmaecker waren als amateurfotografen reeds gekend en aangesloten bij de 'Association Belge de Photographie' (ABP). Het lidgeld bedroeg toen 3 frank per jaar.

ABP was reeds in 1874 opgericht en men richtte zich vooral op de technische kant van de fotografie. Er ontstond zeer snel een Gentse afdeling met bekende leden als De Vylder, Sacré, Désiré Van Monckhoven, François Donny en Adolphe Neyt. In juli 1876 organiseerde men in de 'Cercle Artistique' te Brussel een eerste fototentoonstelling met 675 werken van 87 exposanten. Hieronder zaten slechts 26 Belgen en daartussen toch een paar Gentenaars. De commentaren op de tentoonstelling waren unaniem: '... men heeft meer naar technische perfectie gezocht en de artistieke kant werd sterk verwaarloosd...'

Het was inderdaad zo dat de tijdgeest van de eerste decennia van de fotografie eerder technisch dan artistiek was. Adolphe Neyt en François Donny leverden in Gent opzoekingswerk op wetenschappelijk gebied en hadden daardoor zeer veel invloed in de ABP. In kringen rond de Nijverheidsschool in Gent, het werkterrein van De Vylder, werd fotografie als een aanvulling gezien van de toegepaste wetenschappen. Het was deze tendens die door ABP gepromoot werd en die internationale uitstraling veroorzaakte voor de Belgische Fotografie in de komende wereldtentoonstellingen, waaronder deze van 1913 in Gent.

Het zal dan ook niemand verwonderen dat André Dupont en Henri Glasmaecker deze ideeën meebrachten in de nieuw gestichte fotovereniging van Gustaaf Verhulst. De naam 'Ecole de Photographie'

De stichtingsakte van 'Ecole de Photographie', de latere Koninklijke Fotokring Lux Nova. (archief Lux Nova)

sprak voor zich en gaf duidelijk de richting aan waar men heen wilde. Verhulst drukte al heel snel zijn stempel op de vereniging en gaf lezingen over allerlei facetten van de fotografie. In 1913 gaf hij een voordracht met projectie, een unicum voor die tijd, over de geschiedenis van de fotografie.

De op 22 november 1912 gestichte vereniging was tweetalig, maar uit notulen en oude tijdschriften blijkt toch dat die tweetaligheid niet

Op de hoek van de Lange en Korte Meer (rechts) stond vroeger het café 'Cour d'Autriche', het 1ste lokaal van de fotokring. (archief Lux Nova - foto Jos Talboom)

van die aard was dat alles én in het Nederlands én in het Frans werd opgetekend en/of gepubliceerd. Wie Nederlandstalig was sprak en schreef in het Nederlands en wie Franstalig was deed dit in het Frans. Tot aan de Tweede Wereldoorlog speelde het Frans een belangrijke rol als voertaal in de *'Ecole de Photographie'*. De zes stichters waren uiteraard ook de eerste zes leden en ze ontmoetten elkaar in een kamertje van het café *'Cour d'Autriche'* op de hoek van de Lange en de Korte Meer tot 27 december 1912. Gustaaf Verhulst trad op als voorzitter, André Dupont nam de taak van schrijver (secretaris) op zich, Willem De Backer beheerde als penningmeester de beperkte middelen en de drie anderen fungeerden als bestuursleden.

De eerste bekommernis van het bestuur was om ruchtbaarheid te geven aan het bestaan van de nieuwe vereniging. Daarom werd besloten om een publieke voordracht te geven in de zaal van het Notarissenhuis aan de Winkelstraat, de huidige Notarissenstraat. Voor een nokvolle zaal werden de werking en de vooruitzichten van de jonge vereniging uiteengezet. De aanwezigen werden daarna vergast op een projectie van diapositieven genomen door de zes stichtende leden.

Daarna week men van 3 januari 1913 tot 28 december 1914 uit naar de *'Salle des Notaires'* in de Winkelstraat. Ondanks alle pogingen om nieuwe leden te werven lukte dit maar matig. Verhulst had daar zijn verklaring voor: *'... het was het jaar van de groote Gentsche*

Het Notarissenhuis in de Winkelstraat, dat ook in de periode 1913-1914 het lokaal van de fotokring zal zijn. (archief Lux Nova - foto Jos Talboom)

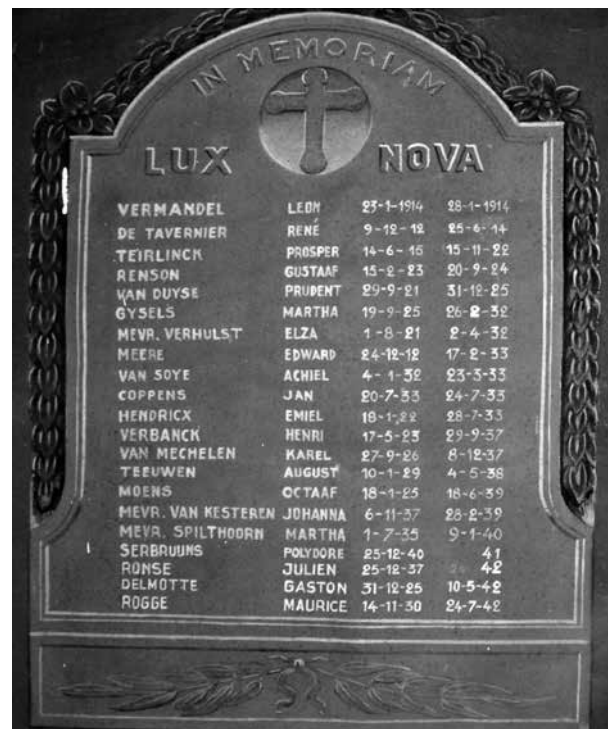
Wereldtentoonstelling en alhoewel onze vergaderingen en uitstappen nogal goed gevolgd werden, was het toch moeilijk de leden bijeen te krijgen en te houden want ze moesten naar de Expositie...' Toch sloot men het jaar 1913 af met 13 leden.

1914 kondigde zich voor de vereniging veelbelovend aan. De tweewekelijkse vergaderingen werden gevuld met voordrachten, *'lichtbeeldenavonden'* en uitstapjes. Tijdens de lichtbeeldenavonden werden beelden bekeken die vanop glasplaten geprojecteerd werden met een *'lanterne magique'*, een toverlantaarn, zowat de voorloper van de latere diaprojectoren. De uitstappen hadden als doel om in open lucht te leren fotograferen en elkaar verder te helpen in de techniek van het maken van opnames. Door de beperkte vervoermiddelen in die tijd bevonden de locaties zich vaak in de omgeving van Gent. Zo waren er uitstappen naar Drongen Assels (15 mei 1913), Evergem Rabot (12 maart 1913), Drongen (25 juni 1913), de Zuidstatie in Gent (12 juli 1913), Melle (19 juni 1914) en Sint-Baafsabdij (augustus 1915). Gezien *'l'Ecole'* een eigen ruimte had in het Notarissenhuis begon men met de uitbouw van een eigen bibliotheek. De notulen vermeldden ook dat er *'... bijzondere punten ter studie lagen...'* om de vereniging verder uit te bouwen. Ondertussen had Désirée Van Bever (1912-1923) het secretariaat overgenomen van André Dupont.

Aan dit alles kwam abrupt een einde door het uitbreken van

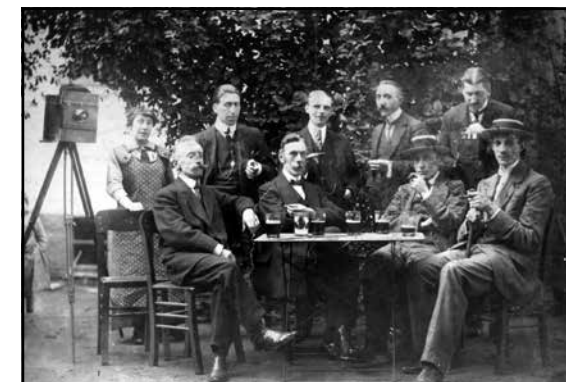
'In Memoriam' gedenkdoek.
(archief Lux Nova -
foto Frederik Vanderstraeten)

de Eerste Wereldoorlog. De meeste leden waren dienstplichtig en negen van de dertien moesten ten strijde trekken. Uit een onlangs teruggevonden geschilderd 'In Memoriam' gedenkdoek leren we dat twee leden nog vóór het uitbreken van de oorlog overleden. Het betrof Leon Vermandel (1914-1914) op 28 januari 1914 en René De Tavernier (1912-1914) op 25 juni 1914.

Ondanks de oorlog werkten de overgeblevenen in stilte verder. Doordat het Notarissenhuis door de Duitsers werd bezet, verhuisde men op 28 december 1914 naar café 'Fleur de Blé', café de 'Koornbloem', aan de Paddenhoek. In die periode kwam men zelfs wekelijks samen op maandagavond. Naast fotografische onderwerpen stonden ook 'oorlogsaangelegenheden' centraal en probeerde men nieuws te vergaren over de collega's aan het front.

Paddenhoek, waar vroeger het café 'Fleur de Blé' (café 'De Koornbloem') zich bevond. (archief Lux Nova - foto Jos Talboom)

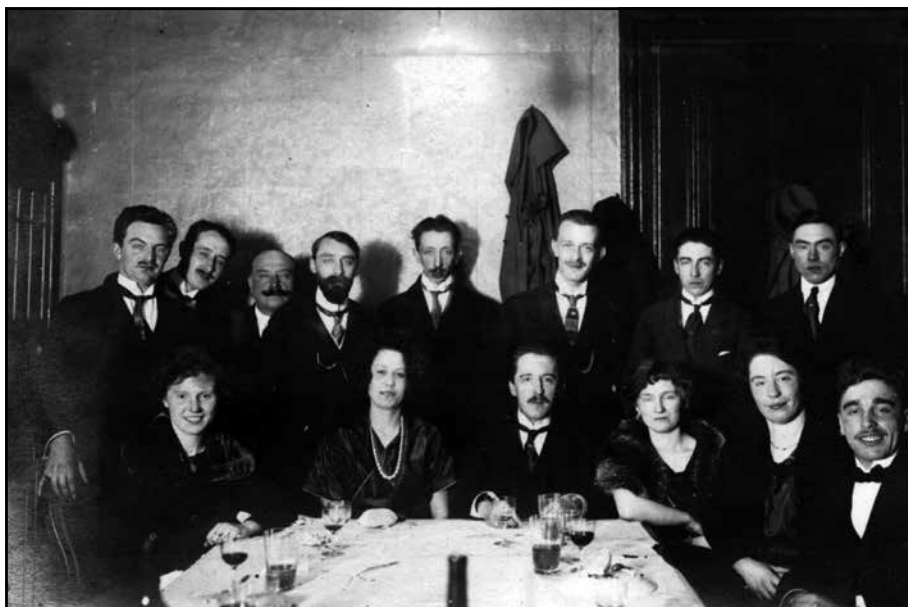
Foto's van uitstappen. Bovenaan de oudst bewaarde beelden uit het archief met bovenaan de uitstap naar Drongen Assels in 1913, midden links Melle 19 juni 1914 en rechts Gent Sint-Baafsabdij 1915. Op de onderste rij vertoeven we in Merelbeke op 15 juni 1919. (archief Lux Nova)

De dapperen die bleven samenkomen waren: Gustaaf Verhulst (1912-1963), Eduard Meere (1912-1933), Maurice Vander Donckt (1912-1927), Bernard Van Hamme (1914-1923), Ernest De Schepper (1914-1926), Prosper Teirlinck (1915-1922) en Daniël De Groote (1916-1926).

De Duitse verordeningen van 29 september 1915 en van 2 januari 1916, die fotograferen en het bezit van fotografische apparatuur verboden, brachten de jonge fotovereniging de genadeslag toe. Alle leden kregen zonder uitzondering bezoek van de Duitsers en hun materiaal werd aangeslagen. De moedigsten bleven echter samenkomen in de 'Koornbloem'. Hoewel fotografie uit den boze was, werden er naast dagelijkse gesprekken toch reeds plannen gesmeed voor na de oorlog. In volle crisisperiode nam Maurice Vander Donckt (1912-1927) het penningmeesterschap over van Willem De Backer (1912-1916). Het was ook in die periode dat drie stichters, André Dupont (1912-1916), Edgar Buysse (1912-1915) en Willem De Backer (1912-1916) de vereniging verlieten. Een reden werd niet echt opgegeven, maar vermoedelijk zagen ze gezien de situatie de zin van de vereniging niet meer in. Hoe raar het ook moge klinken, de vleugellam gemaakte fotovereniging bleef qua ledenaantal constant stijgen en klokte op het einde van de oorlog af met 25 leden. Men had trouwens op het einde van de oorlog een extra reden om te feesten, gezien geen enkele van de strijdende leden was gesneuveld.

Op 1 december 1918 deed Gustaaf Verhulst (1912-1963) samen met

Groepsfoto in het lokaal, Notarissenhuis in de Winkelstraat (de huidige Notarissenstraat). (archief Lux Nova)

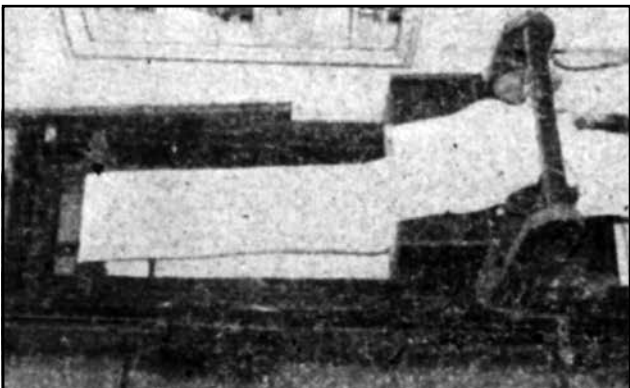
zijn vrienden Eduard Meere (1912-1933), Maurice Vander Donckt (1912-1927), Bernard Van Hamme (1914-1923), Ernest De Schepper (1914-1923) en Désirée Van Bever (1912-1923) een nieuwe poging om de fotoschool een doorstart te laten maken. Ze vonden nieuwe enthousiaste leden in de persoon van Prosper Kapper (1918-1931), Adolf De Rijcke (1918-1923), Karel Lobbens (1918-1926), Maurice De Porre (1918-1927), Emiel Meuleman (1918-1927), Fernand Rossel (1918-1921) en Raoul Barbier (1918-1920). Samen met de reeds aangesloten leden konden ze nu rekenen op een 30 man sterke ploeg. De uitstappen werden opnieuw ingevoerd naar Merelbeke (15 juni 1919), Blankenberge (augustus 1919), Brugge (1919) en Brugge (1920).

1.2 Gustaaf Verhulst

Het is algemeen gekend dat Gustaaf Verhulstaande basislag van de stichting van Lux Nova en dat hij reeds op zijn 15de door de erfenis van een fototoestel bezeten raakte door de fotografie. De producten, de platen en het papier die zijn erfenis vervulde waren totaal onbruikbaar geworden. Nochtans bleef Gustaaf geïnteresseerd en zette hij door. In een krantenkiosk ontdekte hij een boekje over fotografie en voor 7,5 cent kon hij het zich aanschaffen.

Na het eerste toestel volgde in 1909 een tweede voor de prijs van 20 frank. Het ding overleefde een val niet, waardoor werd uitgekeken naar een duurder en degelijk toestel. Een uitgave van 150 fr. was in de periode van 1910 zeker geen kleine uitgave, maar deze bleek ten huize Verhulst toch beschikbaar voor de aankoop van het nieuwe toestel. Daarnaast deed Gustaaf allerlei proefnemingen en via zijn hobby ontmoette hij gelijkgezinden. Het is samen met hen dat hij 22 november 1912 de 'Ecole de Photographie' stichtte.

De machine waarmee Gustaaf Verhulst zijn papier voorzag van een lichtgevoelige emulsielaag. (archieff Lux Nova)

Uit de notulen van de vereniging weten we dat zijn technische bagage zeer groot was en dat hij deze graag met zijn leden deelde in voordrachten en workshops.

Daarnaast zetelde hij vanaf de stichting van de vereniging tot aan zijn dood als onbetwist voorzitter met een recordperiode van 51 jaar.

Hij had een speciale belangstelling voor de chemische kant van de fotografie. Hij schrok er niet voor terug om te experimenteren en zich vast te bijten in moeilijkheden en tegenslagen. Het labo binnen de club was zijn domein. Samen met een paar medestanders vervaardigde hij in de loop van de jaren volgens archiefbronnen ruim 200 soorten emulsies voor platen en papieren, maakte hij ontwikkelaars, fixeers, verzwakkers en versterkers. Daarnaast drukte hij foto's af op papier, doek, tulle en zijde.

Hij verzamelde boeken en documentatie over fotografie en legde een grote verzameling fototoestellen aan. Fotografie moet Verhulst een klein fortuin gekost hebben, dat hij niet alleen in zijn verzameling, zijn producten en zijn foto's stak, maar ook in zijn club Lux Nova. Lux Nova was zijn levenswerk tot de dood hem er in 1963 van scheidde en toch... nu bijna 50 jaar later weten zeer velen nog wie hij was en wat hij heeft betekend voor de fotografie in Gent.

Wie echter Gustaaf Verhulst was buiten de fotokring bleek een goed bewaard geheim. Waar woonde hij? Wat was zijn beroep? Hoe zat zijn privé-leven in elkaar? De archieven van Lux Nova zwijgen daarover in alle toonaarden.

Gustaaf Verhulst bij zijn verzameling fototoestellen. (archieff Lux Nova)

Brugge 1925 (Foto Gustaaf Verhulst - archief Lux Nova)

Uiteindelijk lichtte een toevallig gesprek met André Verbeke (bestuurslid Heemkundige Kring Gent) een tipje van de sluier op. Verhulst woonde in Gent aan de Nieuwe Wandeling 47 en verhuisde in april 1926 naar de Spiegelhofstraat 63. In de periode rond 1952 woonde hij aan de Nekkersberglaan in de buurt van de Gentse Watersportbaan. Vermoedelijk geschiedde deze verhuis bij zijn tweede huwelijk.

Hij was werkzaam bij het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen bij de 7de afdeling, zijnde het provinciaal onderwijs. Op het einde van zijn carrière was hij bureauchef van deze dienst. Het provinciebestuur richtte voor de Tweede Wereldoorlog o.l.v. Vaerwyck een Arbeiders Hogeschool op in de oude gebouwen van het Casino aan het Citadelpark. Later verhuisde de school met bibliotheek naar de Coupure. Van bij de aanvang was Gustaaf Verhulst secretaris van de school, een functie die

Onder: onthulling van een plakket op de grafsteen van Elza Verhulst-De Backer op 30 oktober 1932. (Foto's archief Lux Nova) - rechts: gedachtenisprentje van mevrouw Verhulst. (Foto's archief Lux Nova)

Mevr. ELZA VERHULST-DE BACKER
Eere-Voorzitter der Maatschappij van Liefhebbers Fotografen
"LUX NOVA"
Overleden te Gent, den 3 April 1932

Gustaaf Verhulst bij de ontvangst van Lux Nova op het Gentse stadhuis ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan in 1962. De voorzitter was toen al ziek en diende zich te verplaatsen in een rolstoel. (archieff Lux Nova) Onder: het graf van Elza De Backer en Gustaaf Verhulst anno 2011. (Foto's Frederik Vanderstraeten)

hij uitoefende naast zijn beroep. De school is tijdens de oorlog ter ziele gegaan.

Gustaaf Verhulst, geboren te Gent op 22 augustus 1889 en was eerst gehuwd met Elza De Backer, daarna met Maria Grootaert. Elza was ere-voorzitster van Lux Nova en

overleed te Gent op 3 april 1932. Zeker is dat nog eens Gustaaf hertrouwde, want het huldeboek dat hem werd aangeboden ter gelegenheid van de 40ste verjaardag van Lux Nova op 22 november 1952 is van de hand van mevrouw Gustaaf Verhulst. Gezien zijn echtgenote Maria toen reeds 6 jaar overleden was, moet er duidelijk een derde echtgenote geweest zijn. Omdat men in Lux Nova de gewoonte had om de echtgenotes in te schrijven onder de naam van hun echtgenoot, moesten we wachten op het overlijden van Gustaaf Verhulst om de meisjesnaam van de 3de mevrouw Verhulst te ontsluiëren. Op zijn gedachtenisprentje werd enkel zij vermeld als echtgenote, Irène Goethals. De andere echtgenotes werden niet vermeld. Gustaaf en zijn

De Kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid. (Epistel Sexagesima)

†

TOT ZALIG GEDENKEN
aan de Heer

GUSTAVE VERHULST
echtgenoot van Mevrouw
IRÈNE GOETHALS
ere-secretaris van het Provinciaal Gouvernement van Oost-Vlaanderen,
voorzitter en stichter van de Koninklijke Foto Club "Lux Nova"
vereerd met verschillende burgerlijke eretekens,
geboren te Gent op 22 augustus 1889 en er godvruchtig overleden op 14 september 1963, gesterkt door de H. H. Sacramenten der Zieken en de Pauselijke Zegen "in articulo mortis".

Wat bezorgde genegenheid zo menigmaal gevreesd had, gebeurde nu nog onverwachts. Een sterk hart had een ziek lichaam tot het uiterste gediend en plots stond de Heer zelf aan het lijdensbed van deze vrome man en zei: "Kom nu, mijn trouwe dienaar, uw talenten hebt gij verdubbeld, kom nu..."

Door de Schepper was hij met rijke gaven bedeeft naar geest en hart. Aan een nooit versagende aktiviteit paarde hij wijsheid van inzicht, scherpe rechtvaardigheidszin en een op de spits gedreven stiptheid. Hij was zacht en gemoedelijk van aard, maar bezat een ijzeren wilskracht waar het er op aankam de heilige beginselen van godsdienst en kristelijke levensbeschouwing te verdedigen.

Door die kristelijke levensvastheid is hij er in geslaagd zijn geknakte gezondheid te beschouwen

als een bevoorrechte zegen van Gods Voorzienigheid. Zijn langdurige ziekte heeft hij met zijn durvende ondernemingsgeest bedwongen en met dankbaar godsvertrouwen en bewonderenswaardig geduld heeft hij in dit zwak-zijn een werkracht getoond die velen zullen blijven gedenken. Zeker de leden van "Lux Nova" zullen zijn aandenken blijven eren: was hij niet hun verdienstelijke stichter en hun onbaatzuchtige voorzitter?

Bemide Echtgenote, al is het pijnlijk van elkander te worden gescheiden in de avond van het leven, toch moeten wij God danken voor de gelukkige jaren die wij samen in vrede en liefde hebben doorgebracht; dank voor uw onvergetelijke zorg en troost, voor de vele zonnige dagen en de diepe gehechtheid in de zware beproeving.

Dierbare familieleden, verwanten en vrienden, moge onze vriendschap verder reiken dan dit leven en sterker worden door het gebed. In Gods voorzienige ontferming beveel ik u aan, vertrouwvol en genegen.

Zoet hart van Maria, wees mijn zaligheid.

Mevrouw Gustave VERHULST,

De Families VERHULST, GOETHALS, DEPLEUX, DE WILDE, DE ZUTTER, DE BACKER en GROOTAERT.

danken u zeer oprecht voor de blijken van deelneming en genegenheid, hun betuigd in de rouw die hen treft.

Gedachtenisprentje Gustaaf Verhulst. (archieff Lux Nova)

eerste twee echtgenotes liggen in hetzelfde graf op de Mariakerkse begraafplaats. Irène Goethals werd wegens plaatsgebrek verder op hetzelfde kerkhof begraven.

Gustaaf Verhulst specialiseerde zich als fotograaf in het maken van positieve glasplaten met beelden uit Gent. Daarmee gaf hij commentarieerde voorstellingen bij verenigingen die hem daarvoor uitnodigden. Op zich kunnen we hem beschouwen als een voorloper op het diaporama.

Gustaaf overleed, nog steeds in zijn functie van voorzitter, op 14 september 1963. Zijn weduwe schonk zijn ganse collectie Gentse glasplaten aan zijn vriend en clublid Gaston Hebbelynck. Deze was tevens ook voorzitter van de Heemkundige Kring Gent. Hebbelynck zette het projectiegedeelte van Verhulst zijn hobby verder. Zo maakte ik zelf nog mee dat Gaston Hebbelynck een projectieavond met glasplaten over Gent verzorgde bij de Heemkundige Kring 'De Oost-Oudburg'. Het commentaar gebeurde stevast in een gezapig Gents en met de nodige humor en grondige kennis van de Gentse geschiedenis.

Boven: Zicht op de locatie van het verdwenen café 'De Zwarte Kat' in het oud Begijnhof. - Onder: Zicht op de locatie van het verdwenen café 'Het Kroontje' aan het belfort te Gent. (archief Lux Nova - foto's Jos Talboom)

1.3 Maatschappij Lux Nova tijdens het Interbellum

Op 1 december 1918 konden de fotografen van Lux Nova terug van start gaan, want door toedoen van het bestuur, werd het in beslag genomen fotomateriaal, dat in de kelders van het Gentse stadhuis was opgeslagen, aan de leden terug gegeven. Ze kregen de zin weer te pakken en met z'n dertigen rondden ze het jaar 1919 succesvol af.

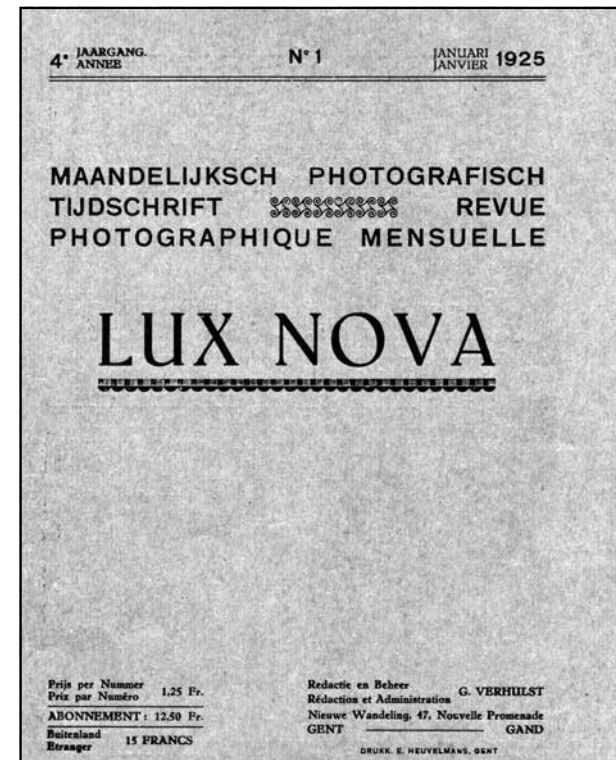

Eerste nummer van het tweetalig en tweemaandelijks tijdschrift. (archief Lux Nova)

Omdat het lokaal café 'De Koornbloem' zou gerenoveerd worden, werd er in de winter van 1919 niet meer verwarmd. Lux Nova zag zich genoodzaakt uit te kijken naar een nieuw lokaal. Op 20 december 1919 streken de leden neer in hun nieuw lokaal café 'De Zwarte Kat' in het oud Begijnhof. Ondanks het feit dat de vergaderingen gevuld waren met interessante items verminderde het aantal aanwezigen bij elke samenkomst. Een maand later was Lux Nova volgens de secretariaatsverslagen in 'stervensnood'. De snelle achteruitgang werd toegeschreven aan het lokaal. Hoe goed en gezellig het ook was, het lag te ver uit het stadscentrum. Men poogde het tij te keren door op zoek te gaan naar een nieuw onderkomen in het centrum. Dat werd gevonden bij Sylvie in café 'Het Kroontje' aan het Belfort. In een mum van tijd was de clubwerking terug op dreef en werden de vergaderingen opnieuw bijgewoond door het gros van de leden.

De doorstart werd bekroond met een eerste grote fototentoonstelling die doorging in de grote ronde zaal van het Casino in het Citadelpark. Deze tentoonstelling kreeg heel wat publiciteit in de pers en kon bogen op een grote schare enthousiaste bezoekers. Ze leverde de fotokring uiteindelijk ook een hele reeks nieuwe leden op.

Op 14 juni 1921 besloot men een nieuwe naam aan te nemen en werd de 'Ecole de Photographie' officieel 'Maatschappij Lux Nova' gedoopt. Het was alsof de nieuwe naam de vereniging ook nieuwe levenskracht gaf, want er deed zich een opmerkelijke stijging van het ledenaantal voor met niet minder dan 11 nieuwelingen. Door de uitbreiding van het ledenaantal werd er uitgeweken naar een nieuw lokaal 'Café De Pluim' op de hoek van de Heilig Geeststraat naast het huis Bourdon. 10 oktober 1921 was een tegenvaller omdat café 'De Pluim' voor ingrijpende

<p>Société d'amateurs photographes " LUX NOVA "</p> <p>LA Société <i>Lux Nova</i> a été fondée à Gand, le 22 novembre 1912; elle se compose d'amateurs photographes, tant débutants que routinés.</p> <p>Elle a son siège au local de Ventes par Notaires (place Laurent), où elle dispose d'une vaste salle de réunion, où se tiennent les assemblées périodiques et qui se prête très bien pour donner des conférences et des démonstrations.</p> <p>Les assemblées, fort bien suivies, ont lieu tous les quinze jours, le lundi à 8 heures du soir.</p> <p>La société a pour but principal la vulgarisation de la photographie. C'est pour y atteindre qu'elle tâche de grouper tous les amateurs-photographes, de les réunir dans les assemblées, où ils peuvent demander et échanger des conseils, — où ils sont instruits sur les nouveaux procédés par conférences et démonstrations pratiques.</p> <p>Pendant la bonne saison sont organisés des voyages et des excursions collectifs en vue de faire connaître aux participants les beaux sites de notre contrée, qui leur permettent de trouver des sujets intéressants.</p> <p>En hiver, à côté des causeries et exercices, se donnent des leçons sur toutes les branches que la photographie embrasse: elles sont particulièrement profitables aux débutants.</p> <p>Des concours sont organisés, afin de maintenir une saine émulation entre les membres.</p> <p>Les expositions de « Lux Nova » leur donnent l'occasion de faire admirer leurs productions par le public.</p> <p>Tous ces efforts de « Lux Nova » ont conduit maints de ses membres à devenir de véritables artistes, qui produisent des œuvres remarquables.</p> <p>La société édite un périodique, trait d'union entre ses membres, qui, à côté d'articles techniques et instructifs, reflète la vie intérieure du cercle.</p> <p>Le cercle procure à ses membres toutes les fournitures (plaques, papier, bains, etc.) à des prix très avantageux; il y a moyen de recouvrer en peu de temps la cotisation annuelle.</p> <p>La cotisation annuelle est fixée à ce jour à fr. 20,00.</p> <p>Des bulletins d'inscription sont à la disposition des amateurs.</p>	<p>Maatschappij Liefhebbers Photographen " LUX NOVA "</p> <p>DE Maatschappij <i>Lux Nova</i> is gesticht geworden te Gent, op 22de November 1912; zij bestaat uit Liefhebbers-photographen, zoowel beginners als meer gevorderden.</p> <p>Zij heeft haar lokaal in de Verkoopzaal voor Notarissen (Laurentplaats), waar zij beschikt over een ruime plaats voor vergaderingen, waar de op gestelde tijdstippen plaats vindende samenkomsten worden gehouden en die zeer goed geschikt is tot het houden van voordrachten en toespasingen.</p> <p>De goed bijgewoonde samenkomsten grijpen om de veertien dagen plaats, den Maandag, om 8 uur 's avonds.</p> <p>De Maatschappij stelt zich vooral ten doel de verbreiding der Lichtteekunst; het is tot bereiking van dat doel dat zij zich inspannt al de Liefhebbers-photographen bijeen te scharen, ze te vereenigen in de vergaderingen, waar zij raad kunnen vragen en geven, waar zij ingelicht worden over de nieuwgevonden doenvijzen, door voordrachten en toepasselijke uitleggingen.</p> <p>Gedurende het goede jaargetijde worden gezamenlijke uitstappen en reizen ondernomen, met het oog de deelnemers de schoone hoekjes onzer streek te doen kennen, die hun zullen toelaten belangwekkende onderwerpen op te sporen.</p> <p>'s Winters, behalve de spreekbeuten en de oefeningen, worden lessen gegeven over al de takken welke de fotografie omvat; zij zijn van bijzonder nut voor de aanvangers.</p> <p>Wedstrijden worden ingericht, om een gezonden wedijver onder de leden te verwekken, terwijl de tentoonstellingen <i>Lux Nova</i> hen in de gelegenheid stellen hun werk door de menigte te laten bewonderen.</p> <p>Door al die betrachtningen van <i>Lux Nova</i> zijn meerdere der leden er toegekomen zich tot opechte kunstenaars op te werken, die bezienswaardige stukken voortbrengen.</p> <p>De Maatschappij geeft een tijdschrift uit, dat een band tusschen de leden uitmaakt, en dat, benevens bedrijfskundige en leerzame opstellen, het innerlijk leven van den Kring weerspiegelt.</p> <p>De Kring stelt ter beschikking der leden alle benodigde materialen (platen, papier, baden, enz.) aan zeer genadelijke prijzen; zeer spoedig kan daardoor de bijdrage ingewonnen worden.</p> <p>De jaarlijksche bijdrage is thans vastgesteld op 20,00 fr. Inschrijvingsbrieven liggen ter beschikking der liefhebbers.</p>
<p>GEBRUIKT DE PLATEN EN PAPIEREN EMPLOYEZ LES PLAQUES ET PAPIERS</p> <p style="font-size: small;">Topp., Meere, Frère, r. du Jambou, 47, Gand</p> <p style="font-size: small;">" LUMIÈRE - JOUGLA " rue d'Assaut, 24, BRUSSEL - BRUXELLES</p> <p>Ch. Hubinger, Algemeen Agent voor België, Agent général pour la Belgique.</p>	

Tweetalige folder uitgegeven in 1922 ter gelegenheid van de invoering van de nieuwe naam. (archief Lux Nova)

veranderingen werd gesloten. De leden van Lux Nova stonden weer op straat. Gelukkig kwam er na een tweetal weken een oplossing uit de bus. Men kon vanaf 21 oktober 1921 opnieuw terecht in het Notarissenhuis in de Notarissenstraat.

1922 moest een feestjaar worden. De maatschappij bestond toen immers 10 jaar. Voor die gelegenheid begon men met een tweetalig tijdschrift 'Maandelijksch Fotografisch Tijdschrift - Revue Photographique Mensuelle - 'Lux Nova' en werd er een tweede grote tentoonstelling gepland. Op dat moment had Lux Nova 50 leden, waarvan er 27 deelnamen aan de tentoonstelling, samen goed voor 723 foto's. Het jaar sloot in mineur af met het overlijden op 15 november 1922 van het zeer actief bestuurslid Prosper Teirlinck (1915-1922).

Uit een tweetalige folder uit 1922 zien we dat de vereniging zich ondertussen officieel 'Maatschappij van Liefhebbers Photographen Lux Nova' (Société d'amateurs photographes Lux Nova) noemde. De samenkomsten werden om de twee weken gehouden in het Notarissenhuis elke maandag om 8 uur 's avonds. De gestelde doelstelling was: 'de

verbreiding der Lichtteekunst', 'liefhebber-photographen' bijeen brengen in vergaderingen waar ze raad konden vragen en geven, waar zij ingelicht konden worden over nieuwe technieken en materialen via voordrachten en demonstraties. De folder sprak ook reeds van het nieuw in het leven geroepen tijdschrift en van de interne wedstrijd 'om gezonden wedijver onder de leden te verwekken'. Blijkbaar kon men in de fotokring ook terecht voor de aanschaf van de nodige materialen (glasplaten, papier, ontwikkelbaden,...).

Vanaf 1922 werd een 'Jaarlijkse Prijskamp' ingevoerd om de beste fotograaf te bekronen. De naam van de winnaar werd in de zilveren Lux Nova wisselbeker gegraveerd. Deze beker is nog steeds in het bezit van de fotokring. In 1962 werd de wedstrijd voor het laatst ingericht. Op de 'Vaas' vinden we als winnaars terug:

De 'Vaas Lux Nova'. Op de zijkanten en achterzijde zijn de namen van de winnaars gegraveerd. (archief Lux Nova)

1922	Maurice De Porre	1943	Marcel Libbrecht
1923	Edgard Barbaix	1944	Alberic Snoeck
1924	Gustaaf Verhulst	1945	Jozef Dierickx
1925	Maurice Devriesere	1946	Fernand Syns
1926	Henri D'Hoedt	1947	Leon Van Der Meeren
1927	Henri D'Hoedt	1948	niet ingericht
1928	Henri D'Hoedt	1949	Fernand Syns
1929	Henri Verbanck	1950	Fernand Syns
1930	Henri Verbanck	1951	Fernand Syns
1931	Henri Verbanck	1952	Georges Blom
1932	Jules Duprez	1953	Georges Mortier
1933	Jules Duprez	1954	Fernand Syns
1934	Jules Duprez	1955	René Lobel
1935	Gaston Delmotte	1956	Frans De Landsheer
1936	Gaston Delmotte	1957	Camiel Danhieux
1937	Jozef Dierickx	1958	David Sepelie
1938	Jozef Dierickx	1959	David Sepelie
1939	Jozef Dierickx	1960	Guy Pasques
1940	niet ingericht	1961	Guy Pasques
1941	Jozef Dierickx	1962	Guy Pasques
1942	Jules Duprez		

Deze wedstrijd kreeg al gauw de naam 'Challenge Lux Nova' en werd aanvankelijk gekoppeld aan een thema, zo bijvoorbeeld in 1925 'Bloemenstudie'. De leden hadden het onder mekaar steeds over de 'Vaas Lux Nova' als het over deze wedstrijd ging, dit vanwege de vorm van de wisselbeker die de winnaar kreeg. De wedstrijd was aan behoorlijk wat voorwaarden onderworpen. Zo mocht men maar drie foto's indienen, mocht er enkel een kenmerk achteraan opstaan en moest men zijn negatief van de foto mee inleveren. In 1925 moesten de foto's ook nog eens verplicht afgedrukt zijn op Citraat-gaslicht- of bromuurpapier. Daarnaast werd er een tweede wedstrijd georganiseerd onder de naam 'Prijs Marcus'. Deze was speciaal gericht op kunstfoto's die in openlucht werden opgenomen. De winnaar mocht steevast een bedrag van 50 frank cash in ontvangst nemen.

Tijdens de winterperiode 1922-1923 richtte de maatschappij haar eerste grote fotoleergang in, die hoe kon het ook anders, gegeven werd door onder meer Gustaaf Verhulst. Deze druk bijgewoonde leergang leverde Lux Nova een regelrechte boost op in haar ledenaantal. Niet minder dan 75 van de cursisten sloten zich aan. De teller stond eind 1922 op 100 leden en eind 1923 op 163, terwijl er nog constant leden bijkwamen.

De 'Maatschappij Lux Nova' dankte haarsucces aan haar inhoudsvolle vergaderingen, haar foto-uitstappen, haar fotografische leergangen, haar tentoonstellingen. Stil-aankwamdaarnogeenpijlerbij: 'defeesten'. Op 23 mei 1923 organiseerde men een groot 'Veldfeest' te Deurle. Dat dit een feest was om u tegen te zeggen bewijzen de foto's uit die tijd. Er was een uitgebreid buffet, maar er werden tevens volksspelen georganiseerd voor zowel mannen, vrouwen, kinderen als voor gezinnen. Een clubfeest dat lang een jaarlijkse traditie zou blijven. Later kwamen daar de druk bijgewoonde feestmaaltijden, verjaardagsfeesten, kerstfeesten, oudejaarsavonden en driekoningenfeesten bij. Alle redenen waren goed om gezellig samen te zijn, de vriendschapsbanden aan te halen en uiteraard te feesten. Het Gulden Boek staat bol van deze evenementen. Op het

Crépuscule, een bromure uit 1926 van Leon Dupont. (1920-1927) (archief Lux Nova)

'Veldfeest' van 1923 had iemand boven het buffet een geschilderd doek 'Buffet Lux Nova' opgehangen. Tussen pot en pint werd toen geoperd dat een maatschappij met de allure van Lux Nova toch over een vaandel zou moeten beschikken. Gustaaf Verhulst had vaak maar één woord nodig. Op het moment zelf reageerde hij hier niet op, maar een jaar later, op 24 juni 1924 werd op een grootse viering met tal van redevoeringen het nieuwe vaandel van Lux Nova plechtig voorgesteld en gedoopt in het Notarissenhuis. De politieverlagen van die tijd vertellen dat omstreeks middernacht een uitbundige en exotische groep rond het standbeeld van Lieven Bauwens danste terwijl ze met een vlag zwaaiden. De politie kwam tussenbeide, niet omwille van het dansen en het nachtlawaai, maar omdat ze de vlag niet kenden en daardoor het zaakje wantrouwden. Hoewel de aangeschoten Lux Novaleden de nachtrust verstoorden, werd niemand voorgeleid of naar het 'rolleke' gebracht.

Een groot veldfeest in Evergem zou op 28 juni 1924 de apotheose worden van de inhuldiging van de vlag. De weinige autobussen die toen beschikbaar waren werden gecharterd om alle deelnemers ter plaatse te krijgen en Henri Verbanck (1923-1937) legde bij zijn werkgever, de firma Hanus, beslag op een aantal vrachtwagens om het nodige materiaal naar de feestzone te krijgen. De lijst van het materiaal was duizeling-

Veldfeest te Deurle op 23 mei 1923 met het beruchte spandoek 'Buffet Lux Nova'. (archief Lux Nova)

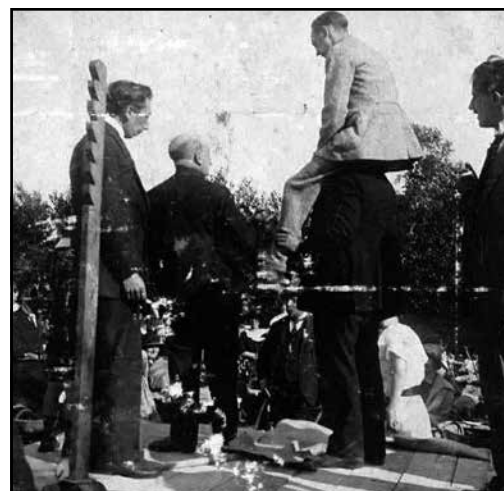
wekkend: podia, barakken, kantines, vestiaires, toiletten, plooiestoelen, zitbanken, ruim 100 tafels, tafelkleden, tot zelfs een piano. Heel wat van die zaken moesten ook nog ter plaatse worden gemonteerd.

De dag van het feest verzamelde iedereen om 14 u op het Sint-Baafsplein, waarzevenronkende autobussen in slagorde stonden opgesteld. Prudent Van Duyse (1921-1925) maakte eerst een foto van het gezelschap voor de bussen. De dames en kinderen hadden een aantal voertuigen voor zich apart. De officiële reden die daarvoor werd opgegeven was dat de mannen eerst moesten aankomen om nog één en ander te regelen en dat de vrouwen daarbij in de weg zouden hebben gelopen. Nochtans vinden we in een ander verslag terug dat de chauffeurs van de mannen-bussen hun reizigers regelmatig tot kalmte en rust moesten aanmanen omdat hun uitbundige gezangen en gelach hen uit hun concentratie brachten en het gevaar voor ongelukken reëel was.

Het feest in Evergem werd bijgewoond door ruim 200 personen die zich vermaakten met volksspelen, die muzikaal werden omkaderd door Oscar Buyck (1923-1951) als baszanger, Julien De Marteleire (1922-1924) als accordeonist en mevrouw Verbanck (1924-1946) als pianiste. De spelen werden onderbroken voor een boksmatch tussen Jean Van Montagu (1923-1926) en Jean Roelant (1924-1928) die ruim 30 rondes in beslag nam en uiteindelijk onbeslist onderbroken werd door een koud-waterdouche. Tot slot werd er nog een ballonwedstrijd gehouden om de naam van Lux Nova tot ver over de grenzen bekend te maken. Hoe het feest eindigde en hoe men thuis geraakte was voor velen een raadsel, maar dat het feest vroeg naar een jaarlijkse herhaling stond als een paal boven water. We vonden sporen van deze jaarlijkse traditie tot in 1956.

Vanaf dat moment werd het vaandel bij alle grote gelegenheden overal meegenomen. Op een bepaald moment is het spijtig genoeg in onbruik geraakt en was het spoorloos. Op 5 augustus 2009 kwam het bij een grootse opruimactie in het magazijn van Lux Nova gelukkig ongeschonden boven water. Het is wat teer geworden door de tand des tijds, maar het heeft nog niets van zijn oude glorie verloren. Het wordt heden ten dage gekoesterd als een relikwie.

Uit archiefstukken van Lux Nova wordt het belang van de feesten zeer duidelijk. Waar enerzijds de clubvergaderingen de bedoeling hadden de leden op een hoger fotografisch niveau te brengen, waren er ook de

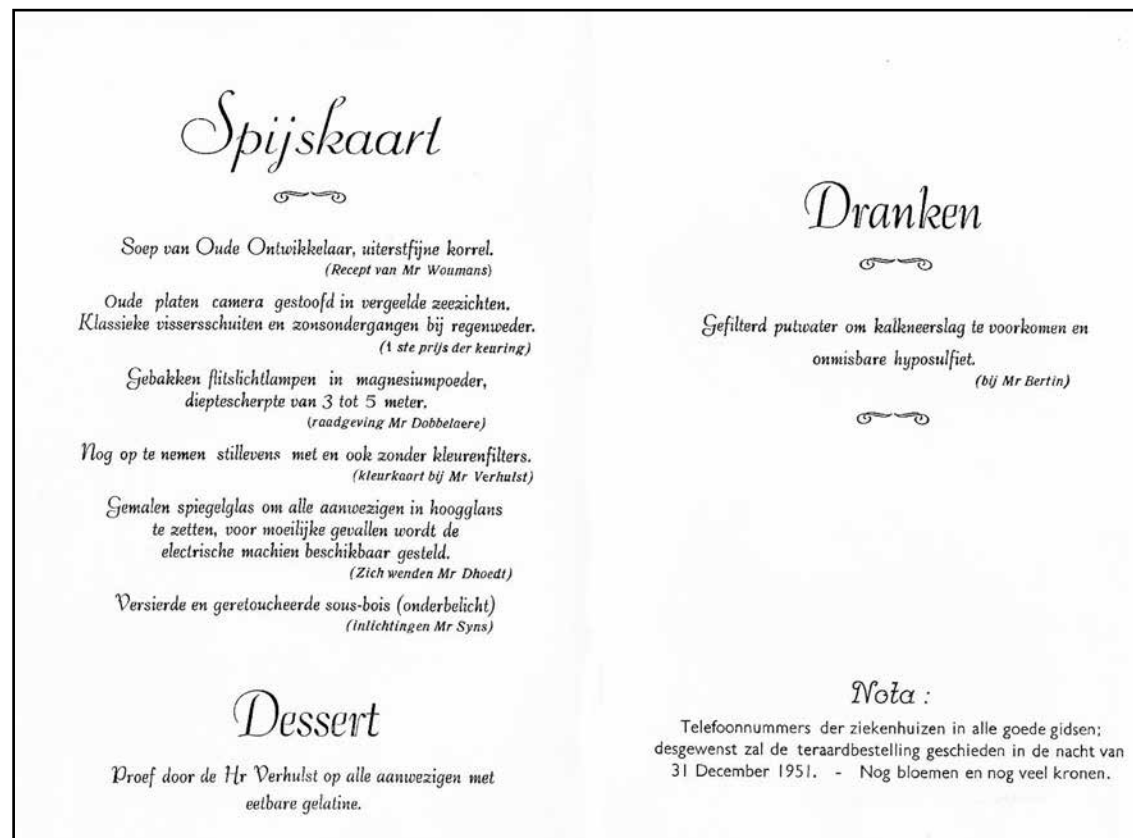
Veldfeest van 1924. (archief Lux Nova)

uitstappen die niet alleen een educatief luik hadden om het opnemen van de beelden te leren perfectioneren, maar ook een sociaal karakter hadden om de leden en hun gezin in een vriendschappelijke sfeer met elkaar te laten omgaan. Anderzijds waren er de specifieke feesten die de gezelligheid en de onderlinge omgang moesten bewerkstelligen.

Het verslag van de uitstap van 18 november 1924 naar 'Zwijnaerde' klonk toen zo: *'t Is koud buiten', onderwerp van de prijskamp Marcus. Om zulk onderwerp passend weer te geven moet het winter zijn, maar 't mocht misschien wel een beetje minder koud geweest zijn voor sommigen der negen deelnemers aan onderhavigen uitstap. Echter zal geen enkel hunner zich den namiddag beklagen, die in opgewekt tempo is doorgebracht geworden. De eenen hebben wat meer, de anderen wat minder zichten opgenomen; er zijn er wel onder die de hoeve van Ottergem zullen onthouden en er den naasten zomer zullen heengaan, om de lieve hoekjes, die zich thans met een huiverig winteruitzicht voordeden, eens in hun zomertooi te gaan opnemen. Er was bijna geen licht meer aan den hemel als de apparaten nog immer in werking waren. Zulke volharding verdient voorzeker eene belooning onder vorm van goed gelukte opnamen. En als bekroning leidde den thuisweg over de foore, waar nat uurlijk eens op verkenning werd gegaan, met het oog op de voorgenomen volgende bezoeken.'*

Een verslag van het **Vaandel van Lux Nova ingehuldigd op 24 en 28 juni 1924.** (archief Lux Nova)

van 29 november 1924 geeft ons een goed beeld van wat zich daar afspeelde. De diners gingen blijkbaar steeds door rond de verjaardag van de club. In 1924 vierde men bijgevolg de twaalfde verjaardag in het 'Spijshuis Rubens' in de Sint-Pietersnieuwstraat. Er waren 30 aanwezigen, waaronder ook echtgenotes van leden. Het feest liep tot in de vroege

De feesten gingen meestal gepaard met de nodige humor. Eén van de weinige bewaard gebleven menukaarten uit 1951 bewijst dit ten volle. (archief Lux Nova).

uurtjes, gezien na de maaltijd mevrouw Verhulst (19??-1932) achter de piano plaatsnam, waarbij ze op de mandoline werd begeleid door Georges Apers (1922-1928) en Jan Van Montagu (1923-1926).

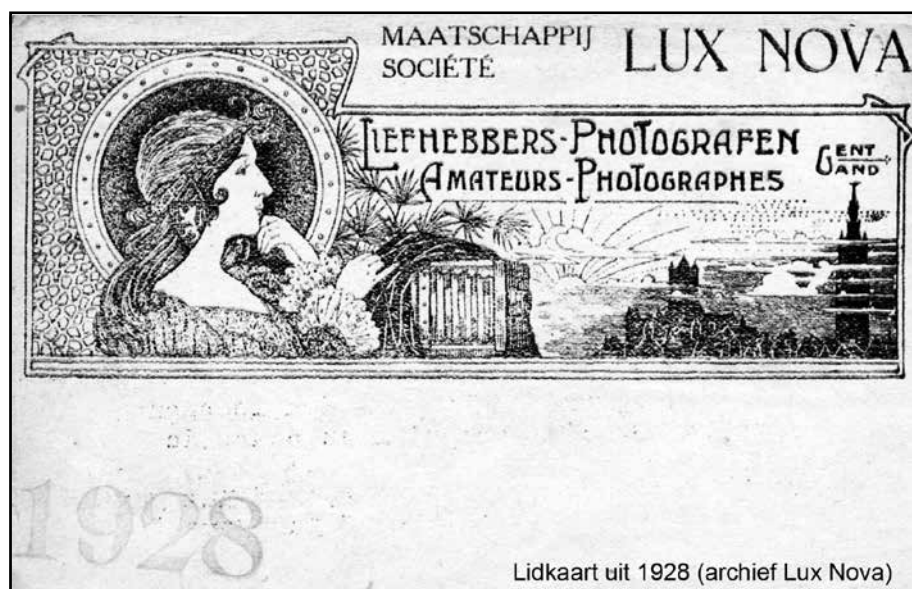
De rest van de aanwezigen kon op deze muzikale entertaining de benen strekken op de dansvloer. Het geheel werd onderbroken door een speech van Eduard Meere (1912-1933), die Gustaaf Verhulst (1912-1963) en zijn echtgenote dankte voor het vele en gewaardeerde werk dat ze voor de vereniging verzetten. Voorzitter Verhulst vond het nodig daarop te antwoorden en verkondigde zijn droom dat hij op zoek was naar een permanent lokaal waarin hij ook een 'laboratorium' zou kunnen inrichten. De leden van Lux Nova hadden onmiddellijk iets om naar uit te kijken, want ze wisten als Verhulst zich iets in het hoofd had gehaald hij nog moeilijk van gedachten veranderde.

De leden kregen amper de tijd om het ene feest te verwerken of het volgende kondigde zich reeds aan. Het bleek in die tijd ook de

gewoonte te zijn dat men Kerstmis in de club vierde. Waar de feesten doorgingen kon niet worden achterhaald, maar uit de verslagen blijkt dat het een grote zaal met een podium moet zijn geweest. Op het podium stond stevast een grote versierde kerstboom met daaronder ruim honderd prijzen voor de tombola. De Lux Novaleden zelf zorgden voor het amusement tussen de maaltijdgangen door. De reeds gekende piano- en mandolinegroep was altijd van de partij, maar er werden ook liederen gebracht door zowel mannelijke als vrouwelijke solisten en gedichten mochten ook niet ontbreken. Na de maaltijd zorgde een 'Jazzband' ervoor dat de benen konden worden gestrekt.

De algemene vergadering van 28 januari 1924 geeft ons een zicht op de organisatie van de fotokring:

voorzitter:	Gustaaf Verhulst (1912-1963)
ondervoorzitter:	Eduard Meere (1912-1933)
schrijver:	Emiel Hendericx (1922-1933)
hulpschrijver:	Maurice De Moerloose (1923-1926)
schatbewaarder:	Edgard Barbaix (1913-1931)
boekbewaarder:	Gaston Roelant (1916-1927)
commissarissen:	Désiré De Vynck (1921-1926), Cyriel Van de Kelder (1913-1950), Maurice De Vriesere 1923-1933) Georges Apers (1922-1928)

Uitnodiging tot de 4de fototentoonstelling in 1924. (archieff Lux Nova)

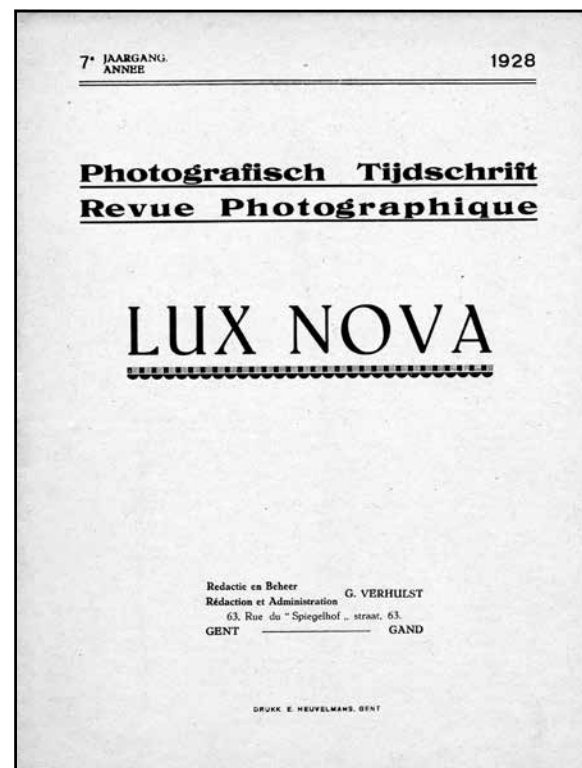
De fotokring telde eind 1923 179 leden en op het moment van de algemene vergadering was dit aantal reeds gestegen naar 198. Voor de eerste maal in het bestaan van de vereniging zag men zich in 1923 genoodzaakt een lid uit te sluiten. Wie dat was en wat de reden was werd niet vermeld. Om sociaal voelend te zijn nam men de maatregel om echtgenotes en kinderen de kans te geven om tegen een verlaagd tarief

lid te worden. De reden waarom men gezinsleden wilde lid maken had te maken met de verzekering. Op deze manier vielen zij bij uitstappen en feesten onder de clubpolis. De secretaris was in zijn verslag ook zeer positief over het aantal leden die de tweewekelijkse vergaderingen bijwoonden en stelde dat hun aantal gemakkelijk verdubbelde als er 'iets bijzonders op de agenda stond'. Toch gaf hij een vingerwijzing naar de leden toe: '*... de leden die intijds naar de vergaderingen komen, zouden zich rechtstreeks in de zaal moeten begeven die voor de samenkomst is voorbehouden, in plaats van in het koffiehuis te verwijlen. Zij zouden er onmiddellijk in een onder ons zijn en in de gewenschte stemming geraken...*'

Gustaaf Verhulst (1912-1963), Edgard Barbaix (1913-1931) en Prudent Van Duyse (1921-1925) vormden een vaste kern van lesgevers. Zij werden sporadisch aangevuld met sprekers die buitenshuis werden gerecruiteerd. Zo behandelde men in 1924 het gebruik van Guilleminotpapier, de werkwijze met bichromaatgom en het gevoelig maken van broomzilverplaten. Op een aantal vergaderingen werden vergrotingen gemaakt van 'clichés' van leden. Hieruit kunnen we concluderen dat men in het lokaal reeds over een donkere kamer beschikte. Daarnaast stelde de fotokring nog twee diensten ter beschikking. Men had een abonnement op de meeste fototijdschriften uit die tijd en kocht ook regelmatig boeken aan. Deze stonden in de bibliotheek ter beschikking. Deze uitleendienst bleek een succes want op de algemene vergadering van 1924 stelde de bibliothecaris dat men sneller het uitgeleende moest terugbrengen, gezien er nog veel meer gegadigden waren.

De tweede dienst betrof het magazijn. Lux Nova probeerde met succes bij een aantal leveranciers '*in het groot*' aan te kopen en bedong daarbij gereduceerde prijzen, zoals het Guilleminotpapier, de Guilleminotplaten en de narcosol Van Duyse. Daarnaast produceerde men binnen de club ook eigen chemische producten, waaronder de '*ontwikkelaar Lux Nova*'. Leden konden ook de producten voor hun baden laten maken en men ging zelfs zover dat er producten werden geprepareerd volgens de formule van het lid.

Jaarlijkse clubtentoonstellingen waren in die tijd geen must. Lux Nova organiseerde in 1925 tijdens de Gentse Feesten van 19 tot 26 juli pas zijn zevende fototentoonstelling in zaal van de '*Kunst- en Letterkring*' op de Recollettenlei. Er namen tweeëntwintig fotografen deel aan de tentoonstelling en zij presenteerden niet minder dan 205 werken. De

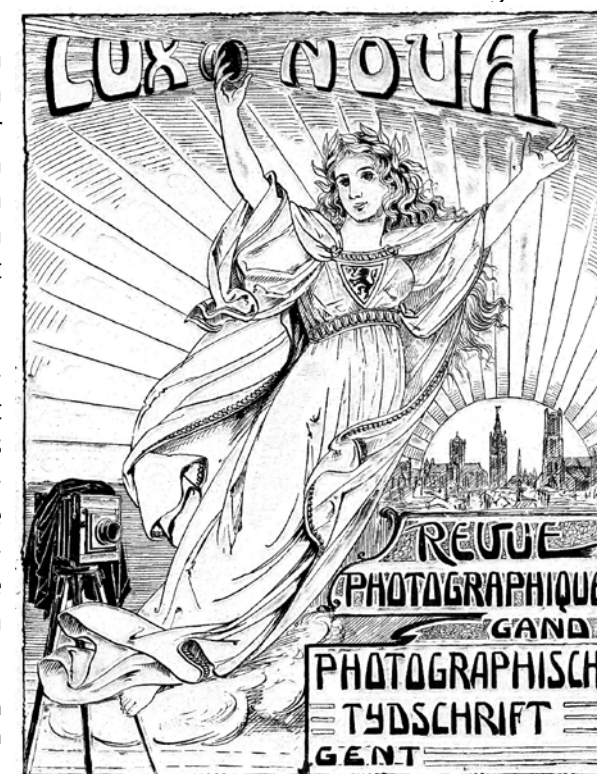

meeste werken waren afgedrukt op postkaartformaat. In zijn evaluatie van de tentoonstelling hamerde voorzitter Verhulst op het feit dat '*vergrotingen*' beter passen in het geheel en dat ze veel kunstzinniger overkwamen. Hij moedigde de leden dan ook aan om in de toekomst hun werk uit te vergroten. Fotoclub Lokeren fungeerde als gast op de 4de Lux Novatentoonstelling. Aan de tentoonstelling werd in woord en beeld een volledig nummer van het tijdschrift '*Photografie Moderne*' gewijd. In september organiseerde men in Zomergem een tweede tentoonstelling

waarvoor men een gouden herinneringsmedaille kreeg van het gemeentebestuur. Door een diashow met glasplaten aan dit evenement te verbinden wist men ook financiën binnen te halen om de uitgave van het eigen tijdschrift te spijzen.

Een verdere greep uit de activiteiten van 1925 maakt duidelijk dat men er alles aan deed om de leden full-time met hun hobby bezig te laten zijn. Enerzijds probeerde men de leden op te leiden in de fotografie via

Kaft (boven) en titelpagina (rechts) van het tijdschrift in 1928. (archief Lux Nova)

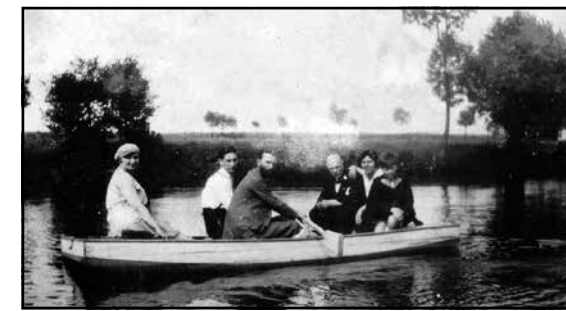

Toverlantaarns van Charles Barten uit Alkmaar, Nederland.
(archief OVU - foto Roland Delahaye)

leergangen. Zo sloot men dat jaar de tweejarige fotoleergang af en de beste foto's mochten in de tentoonstelling hangen. Ondertussen werden reeds plannen gesmeed voor een vervolg. Leden moesten op de hoogte worden gehouden van bestaande, maar vooral van nieuwe producten. Op 21 maart kwam de heer De Meter van de firma Gevaert het Ridaxpapier introduceren en was het op 18 mei de beurt aan de firma Neys om zijn glasplaten voor te stellen en bekwam men een hoeveelheid stalen, die achteraf zeer positief werden beoordeeld en als bonus werd de lage prijs bedongen. Op 22 juni stelde medelid Georges Apers (1922-1928) zijn fototoestel van het merk Famulus voor en gaf voorzitter Verhulst (1912-1963) uitleg over het grote voordeel en het gebruik van 'ongevoeligmakers'. De aanwezige leden kregen elk een flesje om te proberen, daarna waren ze te koop in het magazijn. Wie heden ten dage denkt dat men vroeger braafjes bezig was in de donkere kamer slaat de bal duidelijk mis. Fotografen werden in Lux Nova beetje bij beetje opgeleid tot volwaardige alchemisten met lessen onder de roemrijke thema's als: 'sulfureeren van afdrukken', 'oliedruk', 'bekomen van groene tinten op bromuurpapier', 'kleurbaden met goud, uraan, koper en ijzer'.

Diapositieven deden in die periode ook hun intrede in de club. Het waren voornamelijk Jan De Porre (1924-1935) en Edgard Barbaix (1913-1931) die deze discipline beoefenden. Het waren toen nog niet de klassieke dia's, maar positieve glasplaten die werden geprojecteerd via een 'lanterne magique' (toverlantaarn). We vinden op 30 november 1925

Uitstappen in 1926: linksboven: naar Oostakker op 26 september, rechtsboven: een zondag op de Leie, linksonder: Louise-Marie op 19 september en rechtsonder: Oudenaarde op 13 mei. (archief Lux Nova)

van deze beide heren een diavoordracht terug van hun reis naar Elzas-Lotharingen. Zij oogstten zeer veel lof voor hun lichtbeelden van de glasramen van de kathedraal van Straatsburg.

De uitstappen volgden elkaar in hoog tempo op. Op 13 april 1925 trok de club met de trein naar Brugge, op 21 mei was de Kluisberg aan de beurt, op 14 juni zwierf Lux Nova rond in de omgeving van Landskouter, Gijzenzele, Lemberge en Gontrode en op 16 augustus ging het van Gent-Zuid per fiets naar Merelbeke en Zwijnaarde.

Blijkbaar werden de maanden mei tot september de favoriete uitstapmaanden in Lux Nova, want in 1926 waren de leden waarschijnlijk op zondag nog amper thuis. We troffen ze aan op 9 mei in Sint-Kruis-Winkel, Mendonk en Zaffelare, op 13 mei in Ronse en op de Muziekberg, op 16 mei in de werkhuizen van Sté Belge d'Optique in de Gentse Meersstraat, op 30 mei in Oudenaarde, Ename en Mater, op 6 juni in Bellem, op 13 juni in Merelbeke en Zwijnaarde voor een ochtendwandeling, op 4 juli voor een namiddagwandeling van de Palinghuizen (Gent) naar Evergem en op 11 juli naar Deurle en Sint-Martens-Latem. Er zat ook een citytrip naar Antwerpen tussen, maar daar was geen datum van terug te vinden. Op 12 september trok men naar Gavere, op 19 september naar Louise-Marie en op 26 september naar

Oostakker. Het systeem van uitstappen was goed uitgedokterd, want bij goed weer ging deze uiteraard door, bij slecht weer trok men naar het lokaal in het Notarissenhuis waar de tijd werd gevuld met biljarten, kaarten, pietjesbak of een gezellige babbel. De echtgenotes en kinderen deden ook duchtig mee aan deze binnenactiviteiten.

Op 20 juni 1926 ging het jaarlijkse Veldfeest door in 'Châlet du Bouvier' op de Kortrijksesteenweg te Sint-Denijs-Westrem. De fotoclub trok in stoet door de gemeente en had veel bekijks van de inwoners. Het Veldfeest had voor elk wat wils. Er kon worden gedanst, er waren volksspelen en Georges Apers (1922-1928) zorgde voor een gesmaakt samenspel van mandoline en banjo. De harmonie van Sint-Denijs-Westrem kwam ook een serenade verzorgen voor de deelnemers aan het feest. Tussendoor vond men nog tijd voor een gezellige picknick.

In augustus 1926 vertoonde het 'Maandelijks Fotografisch Tijdschrift' van Lux Nova de eerste sporen van malaise. Het werd het eerste dubbelnummer voor augustus en september samen. Hetzelfde gebeurde voor de maanden oktober-november en dan plots is er weer een volwaardig maandnummer in december 1926. De heropflakking was maar van korte duur, want in 1927 besliste men bij gebrek aan bijdragen en door de hoog oplopende drukkosten definitief naar een tweemaandelijks editie over te schakelen zonder echter de naam te veranderen. Vanaf mei 1927 ging het terug bergafwaarts en gaf men nog slechts twee nummers uit, die elk vier maanden moesten dekken. In 1928 veranderde Gustaaf Verhulst (1912-1963), verantwoordelijke uitgever, de naam

Uitstappen in 1926: links: Louise-Marie op 19 september en rechts: Destelbergen op 22 augustus. (archief Lux Nova)

MAATSCHAPPIJ VAN LIEFHEBBERS-PHOTOGRAFEN

"LUX NOVA"

voor verbreiding der fotografie

Gesticht te Gent, den 22 November 1912. — Lokaal: WILDE ROZESTRAAT, 2, GENT

STANDREGELLEN

ART. 1. — De Maatschappij van Liefhebbers-Photografen «LUX NOVA» is gesticht geworden te Gent, op 22 November 1912, buiten alle overwegingen van staatkundigen, taalkundigen of godsdienstigen aard.

Den duur van haar bestaan is onbepaald.

ART. 2. — De Maatschappij stelt zich ten doel het aanleeren en het verspreiden der fotografie door het inrichten van lessen, besprekingen, voordrachten, kampstrijden, uitstapjes, evenals door het bezorgen aan hare leden van benodigdheden aan verminderde prijzen.

ART. 3. — De Maatschappij omvat:

a) *Werkende Leden*. — b) *Beschermleden*. — c) *Gezinsleden*.

a) *Zijn werkende leden*: de personen die deel nemen aan de werkzaamheden der Maatschappij en eene jaarlijkse bijdrage betalen van 20 fr.

b) *Zijn beschermleden*, de personen die al of niet deelnemen aan de werking der Maatschappij en eene jaarlijkse minstbijdrage betalen van 40 fr.

c) *Zijn gezinsleden*: de personen behoorend tot het gezin van een lid en eene jaarlijkse bijdrage betalen van 10 fr. Zij hebben dezelfde rechten op de diensten der Maatschappij als de leden der andere reeksen maar zij ontvangen de mededeelingen niet.

Het Comité mag de hoedanigheid van EERELID toekennen aan de personen die uitstekende diensten aan de Maatschappij bewezen hebben: geene bijdrage zal van hen gevergd worden.

ART. 4. — Het bedrag der bijdrage kan door beslissing van het Comité gewijzigd worden.

ART. 5. — Een inkomgeld van vijf frank wordt van elk nieuw lid gevergd, voor het kenteken en de innesskosten.

ART. 6. — De bijdrage is betaalbaar per jaar en bij voorbaat, op aanbieding van het kwijtschrift door den Schatbewaarder. — Alle betaalde bijdrage blijft verworven aan de Maatschappij. — Weigering van betaling sleept uitsluiting uit de Maatschappij na zich. — Geen lid, uitgesloten bij toepassing van het onderhavig artikel, kan terug aanvaard worden alvorens zijne rekening vereffend te hebben. — Geen ontslag wordt aanvaard, zoo de ontslager schuldenaar der Maatschappij is.

ART. 7. Ieder kandidaat-lid moet voorgesteld worden door een lid bij middel van een voorgeschreven voorstellingsformulier. — Het Bestuur, als aanvaardingscomité handelend, zal binnen de acht dagen zijne beslissing laten kennen

aan den voorgestelde. — De besprekingen in de aanvaardingscommissie blijven geheim.

ART. 8. — Het Bestuur bestaat uit tien leden: die onder zich een Voorzitter, een Ondervoorzitter, een Schrijver, een Hulp-schrijver, een Schatbewaarder aanduiden. — Het Bestuur wordt, om de drie jaren, in Januari gekozen: de leden ervan zijn herkiesbaar. De uittreedende leden zijn van rechtswege kandidaten voor de nieuwe kiezingen. De plaatsnemer die een ontslaggevend of ontslagen lid van het Bestuur vervangt, beëindigt zijn mandaat.

ART. 9. — Het Bestuur verzorgt het gewoon beheer der Maatschappij gedurende de tijdruimte tusschen de algemeene vergaderingen. — Het aanvaardt of weigert nieuwe leden, waakt over het naleven der standregelen en bepalingen, verzorgt de uitgaven en de beslissingen genomen door de algemeene vergaderingen, bereidt dezer werk voor, maakt de verschillende reglementen van inwendige orde op en stelt de Komiteeën aan door den toestand vereischt. Zijne beslissingen zijn onaanvechtbaar binnen de perken der onderhavige standregelen, en zijn geldig wat ook het aantal der tegenwoordige leden zij. — De leden van het Bestuur, die op vijf opevolgende zittingen ervan zijn afwezig geweest, worden van rechtswege van hun ambt ontheven en vervangen.

ART. 10. — Eene Algemeene Vergadering heeft plaats:

1. Jaarlijks, in Januari, voor het nagaan van het algemeen beheer;

2. Op geschreven en door tien leden ondertekende aanvraag.

Al de beslissingen worden genomen bij volstrekte meerderheid onder de tegenwoordig zijnde leden. In geval van gelijkheid van stemmen is die van den Voorzitter doorslaggevend.

ART. 11. — Samenkomsten der leden hebben om de veertien dagen plaats den Maandag om 20 uur: de leden worden eraan herinnerd, met gebeurlijke aandiuiding van het of der onderwerpen die er zullen behandeld worden.

ART. 12. — In geval van ontbinding der Maatschappij, zal haar bezit te gelde gemaakt worden door het Bestuur, en verdeeld volgens de aanwijzingen door de Algemeene Vergaderingen te geven. — De vlag zal aan de Staat Gent overhandigd worden om in haar museum bewaard te blijven.

Bovenstaande standregelen zijn vastgesteld geworden in zitting van het Bestuur op 9 December 1926.

De Schrijver,
E. HENDRICKX.

De Voorzitter,
G. VERHULST.

INSCHRIJVINGSBULLETIJN

Ondergeteekende heeft de eer M _____

van beroep _____, wonende _____

te _____ voor te stellen als _____ lid der maatschappij.

Voorgestelde erkent kennis genomen te hebben van de standregelen der

Maatschappij «Lux Nova».

Gent, den _____

De Voorgestelde, _____ De Voorsteller, _____

Standregels uit 1926 of waar men zich had aan te houden... (archief Lux Nova)

van het tijdschrift in 'Photografisch Tijdschrift' (Revue Photographique). Er verscheen één nummer in dat jaar en dat was uiteindelijk het laatste in de rij. 'Een hoofdstuk' wordt afgesloten, noteerde Verhulst in zijn eindverslag.

Waar men tegenwoordig hoog oploopt met de trucagemogelijkheden van Photoshop, was men in Lux Nova in 1927 al druk doende om speciale opnames te maken. Gustaaf Verhulst (1912-1963) nam ook hier weer het voortouw en noemde ze 'De Siameesche opnamen'. Dit waren dubbelopnamen van dezelfde persoon in verschillende houdingen. Zo presenteerde hij op de vergadering van 16 augustus 1927 een man die met zichzelf zit te kaarten, een vrouw die twee keer op een bank zit in verschillende poses. Hij omschreef de techniek 'als uiterst eenvoudig en door iedereen aan te wenden'. Heel wat aanwezige leden hadden na zijn uiteenzetting belangstelling voor het procédé.

Terugggevonden trucage.
(archief Lux Nova)

Gedurende de algemene vergadering van maandag 10 januari 1927 werden hete hangijzers aangepakt. Voorzitter Verhulst stelde dat Lux Nova met zijn 179 leden, 172 werkende, 4 gezinsleden en 3 beschermleden, onmogelijk ernstig werk kon verrichten, gezien er 'elementen' tussen zaten die de ernstige voordrachten in het honderd stuurden, die geen foto's maakten en niets constructief aan de vergaderingen bijdroegen. Aan deze leden werd gevraagd om hun lidmaatschap voor 1927 niet te hernieuwen. Het ledenaantal daalde drastisch naar 116, 107 werkende, 4 gezinsleden en 3 beschermleden. Een positieve noot die de secretaris daarbij aanhaalde was dat de sfeer binnen de club in enkele weken tijd veel was verbeterd. De beslissing van de voorzitter was blijkbaar niet bij alle leden in goede aarde gevallen, want een aantal oude getrouwe leden, onder wie een aantal stichters, verlieten Lux Nova. Zij verweten Gustaaf Verhulst (1912-1963) dat zijn wil wet was en hij Lux Nova als zijn eigendom beschouwde. De bestuursverkiezing van dat jaar leert ons dat Gustaaf Verhulst nog steeds stevig in het zadel zat en met 31 stemmen herverkozen werd. De andere verkozenen waren: Emiel Hendricx (1922-1933) (31 stemmen), Gaston Roelant (1916-1927) (30), Jan Van Montagu (1923-1926) (30), Maurice De

Vriesere (1923-1933) (28), Cyriel Van de Kelder (1913-1950) (28), Edgard Barbaix (1913-1931) (27), Henri D'Hoedt (1925-19??) (25), Henri Verbanck (1923-1937) (24), Gaston De Landtsheer (1931-1950) (16). August Boinem (1923-1947), Julia Vanderhaeghen (1928-1938) en Henri Schoon (1926-1929) werden aangeduid als vrijwilligers om mogelijk open plaatsen in het bestuur op te vullen.

De periode eind 1926-1927 moet niet schitterend zijn geweest, want men blies de geplande tentoonstelling af. De redenen waren velerlei: de zaal was te laat ter beschikking gesteld, een aantal bestuursleden waren tijdens de Gentse Feesten op reis en last but not least waren er te weinig goede werken beschikbaar. De leden van de fotoclub waren door deze beslissing in hun wiek geschoten en togen onmiddellijk aan het werk, waardoor in korte tijd een massa fotowerk beschikbaar kwam. De foto's werden in het lokaal zelf geëxposeerd en om de twee weken vervangen door andere werken. Het bestuur moest op zijn beslissing terugkeren en tijdens de Gentse Feesten toch een

De tentoonstelling ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van de fotokring werd in 1927 gehouden tijdens de Gentse Feesten op de hoek van de Zonne- en Veldstraat. (Foto's hieronder en volgende pagina boven - archief Lux Nova)

tentoonstelling organiseren. Er waren 233 werken te zien, waaronder 78 zwart-wit vergrotingen op bromuurpapier, 16 met zwavel gekleurde vergrotingen, 3 met uraan gekleurde vergrotingen, 1 met ijzer gekleurde vergroting, 60 kleine foto's op bromuur- en gaslichtpapier, 51 kleine foto's op daglichtpapier, 7 kleine foto's in gebichromeerde gom, 2 kleine foto's in oliedruk en 15 kleine foto's in bromoildruk.

Men had ondertussen ook een lid, Maurice De Vriesere (1923-1933), dat naar Congo was uitgeweken. Per correspondentie bleef hij op de hoogte van het gebeuren in de fotoclub. Hij stuurde foto's naar Gent en secretaris Emiel Hendericx (1922-1933) verzamelde hier foto's van leden die hij naar Maurice in de kolonie stuurde.

In oktober 1927 kreeg het bestuur een uitnodiging om te participeren bij de oprichting van het Verbond van Belgische Photokringen. Het bestuur besloot een afwachtende houding aan te nemen en uit te kijken wat de resultaten zouden zijn als het Verbond daadwerkelijk was opgericht. Men stond niet afwijzend tegenover een nationale koepel en intern werd afgesproken dat men hoogst waarschijnlijk zou aansluiten na de oprichting ervan. Iets wat uiteindelijk in 1928 dan ook gebeurde.

In de Wilderoosstraat vond Lux Nova een onderkomen in het nu verdwenen café 'De Staten van America'. (archieff Lux Nova)

Tot 1928 werd er regelmatig vergaderd in het Notarissenhuis, maar er werd ook veel gefeest, want Lux Nova was een 'vriendenkring'. Weldra was er nood aan een grotere ruimte, die gevonden werd in de Wilderoosstraat in het voormalige lokaal van de schermmaatschappij 'Jeane d'Arc'. Dit lokaal was gevestigd in het café 'De Staten van America'. Nadat het de deuren sloot en de schermmaatschappij eruit trok werd het goed gekocht door de Mariakring. Het huurcontract werd op 5 juni 1928 afgesloten tussen beide besturen voor de ronde som van 50 frank per maand. Vooral men daar terecht kon moesten de leden de handen uit de mouwen steken. Het gebouw bestond uit vier kamers, maar het ontbrak er aan een trap, toilet, vloeren, water, gas en elektriciteit. De ledengroep klaarde de klus in één maand. Naast fotografen waren Lux Novaërs blijkbaar ook bouwvakkers en ongeëvenaarde klussers. Spontaan boden de werkers zich aan. De enen installeerden een trap, andere het toilet, nog anderen goten de betonnen vloer op het gelijkvloers, terwijl weer anderen zich over de elektrische installatie ontfermden. Uiteindelijk werd er in de verschillende kamers geveerd en behangen. Op 19 juli 1928 werd in het totaal gerenoveerde gebouw de jaarlijkse fototentoonstelling plechtig geopend.

Uit de folder van die periode kunnen we opmaken dat de werking vrij constant bleef met als enige uitzondering dat men ondertussen de bibliotheek had uitgebreid.

Leden van Lux Nova waren vaak ook bijzonder inventief. Op de vergadering van 28 februari 1927 presenteerde Cyriel Van De Kelder (1913-1950) een 'retoucheerstool' van eigen makelij. Hoewel het apparaat eenvoud-

Foto's uit de periode 1926-1927. Links: mevr. Van Winckel - Prentjes kijken (fressondruk), rechts: Prudent Van Duyse - Quai Saint-Antoine à Gand (bichromaatdruk), (archieff Lux Nova)

dig van concept was viel het bij de leden bijzonder in de smaak. Emiel Hendricx (1922-1933) was er zodanig door geïmponeerd geraakt dat hij de volgende vergadering op de proppen kwam met een eigen ontwerp. Henri Mees (1921-1927) van zijn kant ontwierp een 'coup de planche', een soort mallen in allerlei vormen tot zelfs ovaal om passe-partouts te kunnen snijden. Gustaaf Verhulst (1912-1963) probeerde zelfs van zijn leden 'groene jongens avant-la-lettre' te maken. Op 14 november 1927 hield hij een voordracht over het 'benuttigen van afvalstoffen', lees 'recycleren'. Zo wist hij o.a. met veel inspanningen een halve kilogram zilvertererecupererenuitalzijnafvalchemicaliën. Emiel Hendricx (1922-1933) recycleerde karton en oude fietsbandventielen om de kaften van fotoalbums te maken. Hij gaf daarover een demonstratie op de vergadering van 26 december 1927.

Wat begon als een eerder flauw jaar mondde uit in een groot feest ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van Lux Nova. Dit werd uitbundig gevierd half november 1927 met een banket in het 'Hotel de Venise' aan de Koornmarkt. Ruim 34 leden namen er met hun echtgenote aan deel. Dat het gezelligheid troef was kunnen we afleiden uit het pittig gekruid verslag over dit feestmaal. *'Nauwelijks hadden de deelnemers de soep naar binnen gewerkt of daar ging 't muziek aan 't spelen en de poppen aan 't dansen. En het jolige leven hield niet meer op als men weet dat Gaston De Landtsheer en zijn maatje Marcel daar, als Doublepatte en Patachon, gepast bij waren, zal er niemand nog twijfelen: het eten werd bijzaak. Lolle, muziek en zang staakten niet. Geen wonder dus dat, wanneer men vriendelijk werd verzocht op te kramen, de fuif nog tot het wakersuur op eene andere plaats werd voortgezet.'* De muzikale

Foto's uit de periode 1926-1927. Links: Gaston Roelant - Après l'orage (oliedruk), rechts: Maurice Moerloose - A Saint-Denis-Westrem (bromure). (archief Lux Nova)

intermezzo's kwamen van mevrouw Verhulst (1921-1932) (piano), mevrouw Eugène Denaux (1927-1933) (zang) en Achiel Vercruyssen (1927-1930) (viool). Het feest verliep niet zonder brokken want in zijn ijver om zijn komische act perfect tot een goed einde te brengen schoof 'Lange René', René De Landtsheer (1925-1930) enkele leden door het gesloten raam de Koornmarkt op. Door tussenkomst van medelid A.J. Crikeler (1927-1941), handelaar in ruiten en glas voor kaders, waren binnen de twaalf uur de sporen van het esbattement uitgewist.

Nog in 1927 kaapte Jan Hantson (1926-1929) als eerste Lux Novalid met zijn fotowerk buitenlandse prijzen weg. Hij ontving drie onderscheidingen in Engeland.

Foto's gemaakt door leden van Lux Nova in de beginperiode van de fotokring zijn uiterst zeldzaam. Door een toevallige e-mailcommunicatie met de heer Herman De Raeve uit Middelkerke, die informeerde naar de periode waarin zijn vader lid was van de vereniging, ontvingen we een viertal foto's van de hand van Julien De Raeve (1932-1933). Interessant was daarbij dat zijn echtgenote zich nog de commentaren van de besprekingscommissie o.l.v. Gustaaf Verhulst herinnerde. Foto 1 (linksonder) werd goed bevonden omdat de personen moedwillig uit het centrum werden geplaatst, foto 2 (rechtsonder): de beide handen van het model zijn niet volledig zichtbaar. Volgens de commissie moest

De foto's op vorige en deze pagina van Julien De Raeve werden besproken o.l.v. Gustaaf Verhulst. (archief Lux Nova - geschonken door Herman De Raeve)

er minstens één hand volledig zichtbaar zijn, foto 3 (linksboven): de foto was scherp op klein formaat, maar verloor deze bij uitvergroten en foto 4 (rechtsboven) kreeg als opmerking 'compositie geslaagd'.

Tijdens de daarop volgende jaren ging de werking van Lux Nova gestadig door. Er was een succesvolle werking uitgebouwd met vergaderingen die vanaf 1932 wekelijks doorgingen op maandag. Zoals in het verleden het geval was hield men eraan om op elk van deze samenkomsten een bepaald onderwerp uit te werken en de leden de mogelijkheid te geven om hun werk ter bespreking voor te leggen. Op zondag (namiddag) werden steevast uitstappen georganiseerd, die begrijpelijkerwijze in lente- en zomermaanden frequenter waren dan in de andere periodes. Nog steeds was er de mogelijkheid om bij slecht weer een onderdak te vinden in het lokaal, nu in de Wilderoosstraat 2, waar men de tijd kon vullen met kaarten, biljarten, pietjesbakken of met een gezellige babbel. De uitstappen waren gevarieerd en konden bestaan uit wandelingen en fietstochten. Verplaatsingen naar verdere locaties werden gedaan met het openbaar vervoer en soms al eens per auto. Fotografieren stond steeds op het programma, maar het sociale luik van deze uitstappen was zeker even belangrijk.

In dit lokaal beschikte Lux Nova ook over een laboratorium, magazijn en donkere kamer. Daardoor kon de traditie verder gezet worden waarbij de leden hun chemicaliën konden laten prepareren en hun papier en films aan gereduceerde prijzen konden aankopen. Nieuw was

echter dat men op deze locatie donkere kamerwerk kon organiseren en nieuwe leden daarbij in de praktijk kon bijstaan. Deze troef was op dat moment vrij uniek bij een fotokring en lokte bijgevolg behoorlijk wat nieuwe leden. Zo werden in 1932 maar liefst 703 vergrotingen in de 'huisdoka' geproduceerd.

Gedurende het interbellum hield Lux Nova jaarlijks zijn fototentoonstelling in het lokaal in de Wilderoosstraat. De tentoonstelling ging nog steeds door gedurende de Gentse Feesten. Naar gewoonte was het aantal tentoongestelde foto's overdonderend. In 1932 exposeerde men niet minder dan 322 werken.

Daarnaast bleef de werking doorspekt met feesten. Hoewel de frequentie lager lag dan in de jaren twintig bleven het toch uitgebreide en uitbundige manifestaties. Zo organiseerde men jaarlijks ter gelegenheid van carnaval het 'Bal Masqué - Gemaskerd Bal', het kerstfeest en een week later het oudejaarsavondfeest.

Op 30 oktober 1932 werd op de begraafplaats van Mariakerke een plakket onthuld op het graf van mevrouw Elza De Backer (1921-1932), ere-voorzitster van Lux Nova en de 1ste echtgenote van voorzitter Gustaaf Verhulst. Mevrouw Verhulst was vrij onverwacht op 3 april 1932 overleden.

De lijst van onderwerpen van de vergaderingen is indrukwekkend, de lijst van de bestemmingen van uitstappen maakt duidelijk dat Lux Nova bijna volledig Oost-Vlaanderen en heel wat locaties ten lande bezocht

Beelden van een carnavalfeest begin de jaren dertig. (archief Lux Nova)

en in beeld bracht. De leergangen fotografie volgden elkaar op. Al deze zaken oplist zou ons te ver leiden, maar ze zijn beschikbaar in het archief van Lux Nova, dat werd veilig gesteld en werd ondergebracht in het *'Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis Maurits Gysseling'* (DSMG). Spijtig genoeg is het fotoarchief van Lux Nova veel minder uitgebreid en hebben heel wat foto's de tand des tijds amper doorstaan. Om de overgebleven beelden te redden werden ze daarom in 2010 gedigitaliseerd.

In juni 1933 kreeg het bestuur van Lux Nova het verzoek van het stadsbestuur van Gent om in de jaarlijkse tentoonstelling een bijzondere afdeling met foto's van de stad op te nemen. Er was op kerstmis 1932 reeds een wedstrijd ingericht met als thema *'Straatscènes'*. Deze wedstrijd werd naar aanleiding van de vraag van het stadsbestuur opgesplitst in *'Straatscènes'* en *'Straatscènes uit Gent'*. Daarnaast startte men nog een nieuwe wedstrijd op met als onderwerp *'s Gravensteen'* waarbij elk lid drie foto's over dit Gentse monument mocht indienen. Het stadsbestuur voorzag drie geldprijzen voor de winnaars, zijnde 50 fr., 25 fr. en 10 fr. Voor de wedstrijd *'Vaas Lux Nova'* moesten de foto's passen in het thema *'Gentse Begijnhoven'*.

Foto van Charles Dierickx. (archief Lux Nova)

De wedstrijd *'Vaas Lux Nova'* werd gewonnen door Jules Duprez (1929-1946) met 243 punten. Hij veroverde ook de tweede plaats met 236 punten en de derde met 232 punten. In de wedstrijd *'s Gravensteen'* ging de eerste prijs naar Henri Verbanck (1923-1937) met 221 punten. De tweede plaats ging eveneens naar hem met 210 punten en de derde naar Charles Dierickx (1924-1937) met 193 punten. Tot slot haalde Henri D'Hoedt (1925-

19??) de eerste prijs met 315 punten en de tweede prijs met 312 punten in de wedstrijd *'Straatscènes uit Gent'*. De derde prijs ging met 309 punten naar Jules Duprez. (1929-1946). Al deze werken vonden een plaats in de 14de fototentoonstelling van 1933.

In datzelfde jaar vestigde medelid Robert Van der Gracht (1924-1937) zich als beroepsfotograaf en opende hij een nieuwe zaak aan de Dendermondsesteenweg 273 te Sint-Amandsberg. In de fotokring gonsde het op dat moment van geruchten dat voorzitter Gustaaf Verhulst (1912-1963) ontslag zou nemen uit zijn functie. Tot opluchting van de leden bleek dit een kwakkel te zijn en bleef hij in functie.

Op zondag 25 november 1933 huldigde de stad Gent Prosper Van Eeckhout, winnaar van de *'Prijs van Rome van Muziekkunst'*. Daarvoor organiseerde men een optocht door de stad. Fotokring Lux Nova was prominent aanwezig met de clubvlag aan de kop van de delegatie.

Het traditionele *'Veldfeest'* verhuisde op 12 juni 1934 van Sint-Denijs-Westrem naar het *'Lusthof'* van Pol Speeckaert in Oostakker. Behalve de picknick en het gezellig samenzijn waren er dat jaar ook wedstrijden volksspelen voor kinderen, was er een tombola met als hoofdprijs een fototoestel en vergastte Pol Speeckaert het gezelschap op zijn vermaard poppenspel.

1934 werd in Lux Nova het jaar van de wedstrijden. Men was in zee gegaan met het *'Huis Charles De Clercq'* voor fotobenodigheden in de Korte Dagsteeg te Gent. Deze zaak sponsorde onmiddellijk een dubbelwedstrijd die hun naam droeg en stelde een voor die tijd duizelingwekkende prijzenpot van 1410 frank ter beschikking met daar bovenop nog een zilveren schaal ter waarde van 200 frank. De thema's waren *'Stilleven - Nature Morte'* en *'Herfst - Automne'*. Daarnaast was er de jaarlijkse klassieker de *'Vaas van Lux Nova'* met als thema *'Regen - Wind - Zonneschijn'*. Voor het eerst richtte men dat jaar een *'Super Prijskamp Lux Nova'* in. Het thema was *'Spreuken'* en de wedstrijd was voorbehouden voor de laureaten van de *'Vaas Lux Nova'* van de voorbije jaren. Om de nieuwe en beginnende leden te stimuleren werd voor hen de *'Prijskamp voor beginners'* ingericht.

Door het wegvallen van het tijdschrift in 1928 experimenteerde men met alle mogelijke middelen om de leden op de hoogte te brengen van de activiteiten en het clubleven. Zo zal men van 1932 tot na de Tweede Wereldoorlog (1944) gebruik maken van een maandelijks programma

Maatschappij van Liefhebbers-photographen (LUX-NOVA)

De Maatschappij « LUX NOVA », is gesticht geworden te Gent, op 22^e November 1912 buiten alle politiek; zij bestaat uit liefhebbers-photographen, zoowel beginners als meer gevorderden.

Zij heeft haar eigen lokaal in de

WILDEROZENSTRAAT, 2
(bij St. Michielsplaats)

waar zij beschikt over eene ruime vergaderzaal, dienende voor regelmatige samenkomsten en zeer goed geschikt tot het houden van voordrachten en uiteenzettingen, en daarenvens over eene groote werkkamer, die dient voor de toepassingen en ten dienste der leden is voor bijzondere bewerkingen.

De samenkomsten hebben plaats om de veertien dagen, den Maandag-avond. De Boekerij is alle Maandagavonden ter beschikking der leden.

De Maatschappij stelt zich vooral ten doel de verbreiding der Lichtteekunst; het is tot bereiking daarvan dat zij zich inspant al de liefhebbers-photographen bijeen te scharen, ze te vereenigen in de vergaderingen, waar zij raad kunnen vragen en geven, waar zij ingelicht worden over de nieuwgevonden doenwijze, door voordrachten en toepasselijke uitleggingen.

Gedurende het goede jaargetijde worden gezamenlijke uitstappen en reizen ondernomen, met het doel de deelnemers de schoone hoekjes onzer streek te leeren kennen, die hun zullen toelaten belanghebbende onderwerpen op te sporen.

's Winters worden, behalve de spreekbeurten en de oefeningen, lessen gegeven over al de takken welke de photographie omvat, zij zijn van bijzonder nut voor aanvangers.

Wedstrijden worden ingericht om een gezonden wedijver onder de leden te onderhouden, terwijl de jaarlijksche Tentoonstellingen « LUX NOVA » hen de gelegenheid bieden hun werk door de menigte te laten bewonderen.

Door al die betrachtingen van « LUX NOVA » zijn meerdere der leden er toegekomen zich tot oprechte kunstenaars op te werken, die bezienswaardige stukken voortbrengen.

De Maatschappij bezorgt de leden alle benoedigheden (platen, papier, baden, enz.) aan zeer genadelijke prijzen; zeer spoedig kan daardoor de bijdrage ingewonnen worden.

De jaarlijksche bijdrage is thans vastgesteld op 20 fr.

Wilt Gij Photographie leeren?

Wilt Gij mislukkingen vermijden en alzoo tijd en geld sparen?

Begeert Gij met zekerheid steeds goede uitslagen te bekomen?

Doet gij reeds aan Photographie en wilt Gij U volmaken?

Wordt lid van « LUX-NOVA »

INSCHRIJVINGEN WORDEN GENOMEN TEN LOKALE

**GEBRUIKT DE PLATEN EN PAPIEREN
“ LUMIÈRE-JOUGLA ”**

Folder voor ledenwerving uit de periode dat de fotokring in de Wilderoosstraat huisde. (archief Lux Nova)

dat op kaarten werd gedrukt en verspreid. Na 1944 werden deze dagwijzers gestencild. Vanaf de jaren tachtig werden ze gefotokopieerd en vanaf 2000 gemailld. Tot op heden bestaat nog steeds de gewoonte om het programma maandelijks onder de leden te verspreiden. Een

taak die door de secretaris op zich wordt genomen. Gedurende het Interbellum bleek het echter noodzakelijk om voor belangrijke activiteiten herinneringskaartjes te laten drukken en rond te sturen. Voor uitstappen werden extra programma's gestencild en voor feesten verstuurd men officiële uitnodigingen. In 1934 experimenteerde men met een gedrukt mini-mededelingenblad op in twee gevouwen A₃-blad. Daarin werd steeds een vulgariserend artikel opgenomen op de frontpagina. De andere pagina's werden gevuld met mededelingen 'Uit het leven van Lux Nova'. Men plande vier nummers per jaar. Vermoedelijk is ook deze 'bulletin' na 1934 een stille dood gestorven, want met uitzondering van de vier edities van 1934 konden we er geen meer terugvinden in het uitgebreid archief van de fotokring.

LUX NOVA
Maatschappij van Liefhebbers-Photographen
Lokaal: Wilderozenstraat, 2, Gent

Gent, 29 April 1932.
N° 72

Geacht Medelid,

Ziehier de dagwijzer voor de naaste weken:

Donderdag 5 Mei (Hemelvaartdag): UITSTAP voor een gansche dag, eten mee, naar Louise-Marie, reisbillet nemen Audenaerde. Vertrek om 7 u. 42 St. Pietersstatie.

Zondag 8 Mei: VELOUITSTAP, Oosterzele. Bijeenkomst om 8 1/2 u. Arsenal Gendbrugge.

Maandag 9 Mei: VERGROOTINGEN. Donkere kamer.

Vrijdag 13 Mei: BESTUURSZITTING.

Zondag 15 Mei (Pinksteren): WANDELING naar Baerle. Bijeenkomst St. Pietersstatie om 14 u. Vertrek met tram N.

Maandag 16 Mei: BLJEENKOMST om 14 1/2 u. Meulestedebrug.

Woensdag 18 Mei: VERGROOTINGEN. Donkere kamer.

Zondag 22 Mei: GROOT BEGLJNHOF. Bijeenkomst viaduc Dampoort om 9 u.

Maandag 23 Mei: VERGADERING om 20 u.

Vrijdag 27 Mei: BESTUURSZITTING.

Zondag 29 Mei: UITSTAP Meirelbeke. Bijeenkomst Zuid om 14 1/2 u.

Maandag 30 Mei: VERGROOTINGEN in de donkere kamer.

Zondag 5 Juni: KLEIN BEGLJNHOF. Bijeenkomst Trambuisje St-Annahof, om 9 u.

BESTUUR: Het bestuur heeft enkele veranderingen ondergaan; ziehier de nieuwe samenstelling:

Voorzitter: M. Verhulst.	Onder-Voorzitter: M. Verbanck.
Schatbewaarder: M. Hendriex.	Schrijver: M. Hallaert, M.
Hulp-Schrijver: M. Van Daele, Osc.	Magazijnhouder: M. D'Hoedt.
Boekbewaarder: M. Tranchant.	Feestbestuurder: M. De Landsheer.

Bestuurleden: MM. Ceuterick, De Coster, Transon.

Prijskamp om de vaas « Lux Nova »
Doet ge mee aan den Jaarlijkschen Prijskamp om de Vaas. Als onderwerp is opgegeven: Drie zichten uit de Begijnhoven van Gent.

Wij vernemen dat er eene zielmis zal gelezen worden voor wijlen Meijuffer Gysels, Donderdag 5 Mei en voor wijlen onze Eere-Voorzitster Mevrouw Verhulst op Zondag 29 Mei, telkens om 11 u. in de parochiale kerk van Akkergem.

Magazijn: De leden kunnen zich benoedigheden aanschaffen alle Maandagen, Woensdagen, Vrijdagen en Zaterdagen van 6 tot 8 u. (gewaarborgde toegang).

Giften voor de Maatschappij: Bij het innen der bijdragen voor Maart en April werden de volgende giften ontvangen: van h. De C...: 2,10 fr.; De R...: 0,25 fr.

Ontwikkelingsdienst. — Te rekenen van Maandag 9 Mei, wordt een nieuwen dienst ingericht. Deze heeft voor doel het ontwikkelen van platen en films, alsook het afdrukken op papier.

De leden kunnen hunne te ontwikkelen films enz., aan den lokaalbewaarder afgeven op de dagen en uren dat het magazijn toegankelijk is.

Alles zal aan zeer voordeelige prijzen afgeleverd worden.

Een bijzondere omzendbrief zal verderen uitleg verstrekken.

Namens het Bestuur:

<i>De Schrijver,</i> M. HALLAERT.	<i>De Voorzitter,</i> G. VERHULST.
---	--

LUX NOVA
Maatschappij van Liefhebbers-Photographen
Lokaal: Wilderozenstraat, 2, Gent

GENT, 15 Maart 1934.

GEACHT MEDELID,

Wij hebben het genoegen U en uwe familie uit te noodigen tot de volgende voordrachten:

1° Op Maandag 19 dezer: Voordracht-Demonstratie over « Geva Lux » papier door Mijnheer Casotto, om 20 u. in het lokaal.

2° Op Woensdag 21 dezer, om 20 u. zeer stipt, zal den Heer Roels, Bestuurder der Hoogere Nijverheidsschool eene voordracht geven over « de Photocel in betrekking met de Photographie ».

Deze voordracht zal gegeven worden in de Hoogere Nijverheidsschool, Lindenlei te Gent.

3° Op Donderdag 22 dezer, om 20 u.: Pathé Baby cinéma-voorstelling, in het lokaal.

Wij rekenen op Uwe tegenwoordigheid en groeten U vriendelijk.

HET BESTUUR.

In de huidige digitale fotografie is blijkbaar niets onmogelijk. Zo maakt men er heden ten dage geen punt van om onderdelen van de ene foto over te brengen naar de andere. Groot was echter onze verwondering om in de annalen van Lux Nova een workshop te vinden in november 1934 over het 'Overbrengen van wolken naar een andere foto'.

Programma van het Kerstfeest van 1932. (archief Lux Nova)

Maatschappij van Liefhebbers-Photografen
-: LUX NOVA :-

KERSTFEEST 1932

Op Zondag 25 December 1932
BEGIN OM 18 UUR

PROGRAMMA

1° DEEL

1. Openingsstuk voor klavier : **Au pays du Sourire**
door Mej. CLEPKENS.
2. Zang door M. Van Audenhove : **Mijn Moederspraak.**
3. Voordragen door Mevr. Tranchant : **Tante waarschuwt.**
4. Zang door M. Transon : **Dierbaar Ouderhuis,
Vlaanderen.**
5. Klavierspel door Mej. Clepkens : **Sur un marché persan.**
6. Zang door M. De Landtsheer : **Le rêve des Grioux (Manon).**
7. Klavierspel door Mej. Clepkens.
8. Tweezang door Mevr. Tranchant en M. Transon : **Klaas en Griet.**
9. Komische schets door Mauriske en Gastonkske : **De Plezante Keuken.**
10. Zang Revue **Lux Nova.**
11. Prijsuitdeeling voor den Photoprijskamp.

POOS

2° DEEL

12. Openingsstuk voor klavier door Mej. Clepkens : **Ange Radieux.**
13. **Faust**, in 1 bedrijf.

ROLVERDEELING :

Faust	M. DE COSTER	Mephisto	M. TRANSON
Margriet	Mme DE COSTER	Engel	M. DE LANTSHEER

Leiding : M. Transon. Regie : M. Van Daele.
Opgever : M. De Landtsheer.

SLOT : Afloten van den Kerstboom en Bal.

Dit programmapunt van de vergadering ging gepaard met een uitgebreid artikel in de 'Bulletin' van november. Een degelijke en begrijpelijke handleiding over dit onderwerp nodigde uit om onmiddellijk aan de slag te gaan met 'Photoshop avant la lettre'.

Het werd al gesteld dat er bij Lux Nova regelmatig gefeest werd en dat bij deze gelegenheden een aantal leden hun muzikaal, literair en humoristisch talenten berdebrachten. Bij het kerstfeest van 1936 werden de grenzen duidelijk verlegd. Een aantal leden slaagden erin het toneelstuk 'De vrome leugen' voor het voetlicht te brengen in zaal 'Het Centerke' naast de Minardschouwburg.

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de fotokring in 1937 organiseerde men naast de klassieke interne wedstrijden een nationale fotowedstrijd waaraan de clubs uit het ganse land konden deelnemen met een maximum van 10 foto's. Vanuit Gent gingen de Association Belge de Photographie, Fotoclub Vooruit en Fotoclub Vrijheidsliefde op de uitnodiging in. De Mechelse Fotokring, de Lierse Fotoclub, Fotoclub Lokeren en 'Licht en Schaduw' uit Sint-Niklaas deden als clubs van buiten Gent mee.

Ondervoorzitter Henri Verbanck (1923-1937) maakte de festiviteiten die het jubileumjaar zouden afsluiten niet meer mee, want hij overleed op 27 september 1937. Zoals men in de club voor alles eigen drukwerk had, kwamen ze bij die gelegenheid ook naar buiten met een overlijdensbericht met de hoof-

Overlijdensbericht van Henri Verbanck. (archief Lux Nova)

LUX NOVA Gent, 27 September 1937.

Maatschappij van Liefhebbers-
Photografen

Lokaal :
Wilde Rozenstraat

Waard Medelid,

Het bestuur heeft de droeve plicht U het overlijden te melden van haren zeer geachten Ondervoorzitter

MIJNHEER

HENRI VERBANCK

Echtgenoot van Mevrouw Irma DE COCK

De plechtige lijkdienst van Onzen diepbetreurden Ondervoorzitter, waartoe U vriendelijk uitgenoodigd wordt, zal plaats hebben op **Donderdag, 30 September e.k. om 10 uur in de kapel van het Militair Hospitaal te Gent, Akkergemstraat.**

De begrafenis heeft plaats op het kerkhof te Gentbrugge.

Men vergadert om 9 3/4 uur aan het Militair Hospitaal, Akkergemstraat te Gent.

HET BESTUUR.

ding van Lux Nova. Op de begrafenis zelf waren de leden massaal aanwezig en vormden aan de kerk en op het kerkhof een erehaag als laatste groet aan hun overleden collega. Een paar maanden later verloor de vereniging zijn materiaalbewaarder. August Teeuwen (1929-1938) overleed op 10 mei 1938.

We wisten reeds dat men in Lux Nova kon fotograferen, kon feesten, kon toneelspelen, maar dat de leden sportief waren aangelegd blijkt uit de fotografische fietstocht naar het Nederlandse Cadzand, heen en terug goed voor 120 km. De uitnodiging tot deze uitstap vermeldde dat men de nodige documenten moest mee hebben, want aan de grens moesten fietsen en fototoestellen worden gelood. Ook mocht men zijn 'badcostuum' niet vergeten.

**Overlijdensbericht August Teeuwen en rechts de foto van de materiaalmeester.
(archief Lux Nova)**

In september 1938 worstelde men met het probleem dat er nog niet in de opvolging van de lokaalbewaarder was voorzien. Voorzitter Verhulst (1912-1963), Leon Van Der Meeren (1934-1984) en Gaston De Landtsheer (1921-1950) klauterden dan zelf maar op het dak boven de donkere kamer om de nodige herstellingen uit te voeren. In de bestuursvergadering van 19 september werd beslist om iemand uit de buurt aan te spreken om het lokaal te beheren en om tijdig de verwarming aan te zetten. Men had daarvoor 25 à 30 fr. in de maand over. Op diezelfde vergadering werd beslist om op 1 november een rondgang te maken langs de graven van de afgestorven leden. Iets wat men trouwens jaarlijks op het programma wilde zetten.

In het verslag van de bestuursvergadering van 30 september 1938 zijn de eerste sporen van de internationale spanningen te merken. Bestuursleden Gaston De Landtsheer (1921-1950) en Adolf Vander Meulen (1930-1964) waren afwezig omdat ze 'onder de wapens waren geroepen'. Tevens werd de lessenreeks over fotografie gezien deze toestand voor onbepaalde tijd uitgesteld. Blijkbaar was deze situatie van korte duur, want op de vergadering van 18 november 1938 waren beide bestuursleden terug present en besloot men om de wintercursus eind van de maand te laten van start gaan. Voor het eerst kreeg men van staatswege voor deze vorming een subsidie ten bedrage van 700 fr.

In het Interbellum (1921 (2), 1923 (3), 1924 (4), 1925 (5), 1926 (6), 1927 (8), in het eigen lokaal in de Wilderoosstraat in 1928 (9), 1929 (10), 1930 (11), 1931 (12), 1932 (13), 1933 (14), 1934 (15), 1935 (15), 1936 (16), 1937 (17), 1938 (19), 1939 (20), **het getal tussen haakjes is het volgnummer van de jaarlijkse fototentoonstelling**) organiseerde men

tentoonstellingen tijdens de Gentse Feesten in de 'Kunst- en Letterkundige Kring' aan de Recollettenlei. In de jaren 1920 ging de 1ste tentoonstelling uitzonderlijk door in de prachtig versierde rotonde van het stedelijk Casino.

**Foto van een oud-lid (jaren '30)
Charles Van Megroot.
(archief Lux Nova)**

Getypt kaartje als aankondiging dat Lux Nova zijn activiteiten hervatte. (archief Lux Nova)

Gent, den 31 Juli 1940.

Geacht Medelid,

Wij hebben de eer u te berichten dat de werkzaamheden onzer Maatschappij hernomen hebben en regelmatig voorgezet worden .

De bibliotheek is toegankelijk alle Zaterdagavonden van 19.30 u. tot 21 U. en alle technische inlichtingen kunnen dan ook bekomen worden .

's Zondags worden weer wandelingen gedaan. De wegwijzer wordt den Zaterdagavond besproken en vastgesteld.

Wij rekenen op uwe regelmatige aanwezigheid en groeten u vriendelijk.

Het Bestuur,

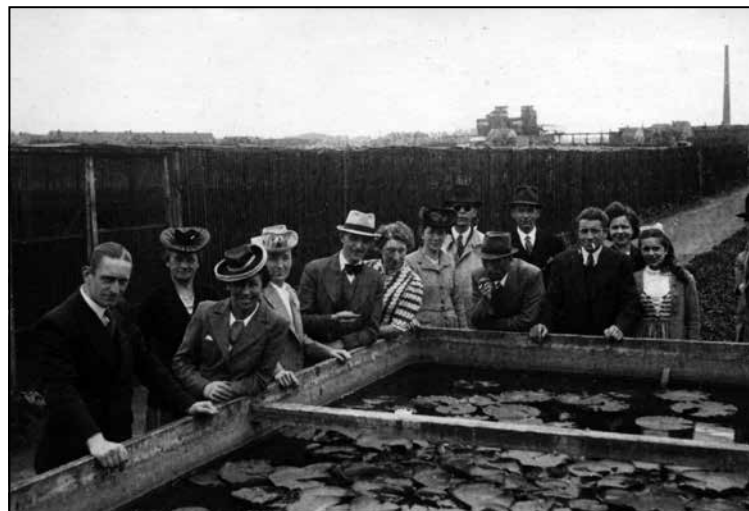
1.4 Maatschappij Lux Nova tijdens Wereldoorlog II

Ogenschijnlijk had men in Lux Nova weinig last van de oorlog, maar als we de maandprogramma's grondig bekijken zien we daar wel degelijk verschillen met de vooroorlogse activiteiten. Van januari tot en met april 1940 beperkten de vergaderingen zich tot de winterlessen die in 1939 werden gestart en tot de algemene vergadering. Van mei tot en met juli 1940 lag alles stil. Dit kan geen toeval zijn gezien 10 mei 1940 de datum is van de Duitse inval in België.

Op 31 juli 1940 wordt aan de leden een eenvoudig getypt kaartje gestuurd waarin gemeld werd dat de werking van de fotokring zal hernomen worden.

In eerste instantie werd de bibliotheek weer open gesteld en zou men de zondagse wandelingen terug opstarten. Het zou echter nog tot 30 augustus duren vooraleer er een eerste samenkomst was in het lokaal.

Er werd geen thema of voordracht voorzien. Zondag 1 september werd

voor de eerste maal gewandeld zonder fototoestel in de wijk rond Sint-Pietersstation. In de maanden september en oktober werd er hoofdzakelijk gewandeld in en rond Gent. Het verste dat men durfde te gaan was het kasteel van Laarne. Alle uitstappen gebeurden op uitdrukkelijk verzoek van het bestuur zonder fototoestel.

In november 1940 viel de werking opnieuw plat, maar nu lag de oorzaak bij de 'Maatschappij Mariakring'. Zij waren de eigenaars van panden in de Wilderoosstraat en het Sint-Michielsplein. Het lokaal van Lux Nova behoorde daar eveneens toe. Het geheel werd verkocht aan de firma 'Ford', die daar met onmiddellijke ingang een garage wenste te beginnen. Gentenaars zullen zich nog herinneren dat tot de bouw van de huidige parkeergarage daar de firma Vandersmissen, Ford-concessiehouder, was gevestigd. Lux Nova stond van de ene op de andere dag op straat en moest op zoek naar een nieuw onderkomen, wat niet evident was in de oorlogsperiode.

Het bestuur deed een beroep op zijn leden om op zoek te gaan naar een nieuw onderkomen in het centrum van de stad. Men vond tijdelijk een onderkomen in het Schoolmuseum in het Berouw. Conservator Michel Thierry was Lux Nova zeer genegen. Er was voor de oorlog een wisselwerking geweest. Thierry gaf een aantal voordrachten i.v.m. de plaatselijke fauna en flora voor de fotoclub en in ruil maakten de fotografen van Lux Nova foto's voor het museum.

Op 11 november 1940 sloot Gustaaf Verhulst een huurcontract af voor een prachtig lokaal op de Zandberg in café 'De Afspanning'. Voor dit onderkomen moest Lux Nova wel 150 frank per maand op tafel leggen. Dit werd echter graag gedaan omdat het nieuwe lokaal omschreven werd 'als in beteren toestand als het lokaal in de Wilde Rozestraat'. Ondanks de tevredenheid moest ook hier nog veel werk verricht worden om het 'ordentelijk' en geschikt voor vergaderingen te krijgen. Daarnaast moest ook het labo en donkere kamer een plaatsje in het geheel vinden. Het was de zevende keer dat de fotoclub verhuisde en de voorzitter hoopte dat het de laatste keer was. Gedurende de maand december werden de leden ingezet om het lokaal in te richten. De nieuwe stek werd officieel ingehuldigd en in gebruik genomen ter gelegenheid van het jaarlijkse kerstfeest op 25 december 1940. Ondertussen had Lux Nova zijn 21ste tentoonstelling geopend in het Museum voor Decoratieve Kunst in de Jan Breydelstraat. Omdat er weinig nieuw fotomateriaal voorhanden was en dit probleem zich ook stelde in de andere Gentse clubs, nodigde Lux Nova de collega's uit om daar samen met hen te

De Zandberg waar vroeger café 'De Afspanning' te vinden was en waar Lux Nova een nieuw onderkomen vond. (archief Lux Nova)

exposeren. Dit voorstel werd maar al te graag aangenomen en samen maakten ze van de expo een groot succes.

In 1941 ging alles blijkbaar zijn gangetje, maar toch. Het aantal vergaderingen was beperkt. Soms op zondagnamiddag, soms op zaterdagavond. Er werd zeer weinig rond eigen fotowerk gewerkt, maar op een paar demonstraties na ging het steeds over projecteren van lichtbeelden van vooroorlogse reizen. Als er iets rond eigen fotografie gedaan werd ging het over portretopnames of stilleven. Altijd onderwerpen die binnenshuis konden worden georganiseerd. Het aantal uitstappen was ook eerder beperkt. Ze gingen door in de botanische tuin van het Schoolmuseum, in de Sint-Baafsabdij, in en om Bergenkruis te Destelbergen, Mariakerke, Wondelgem en Drongen. In augustus waagde men zich per fiets tot in de omgeving van Gavere.

Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van de fotokring in 1942 werd in volle oorlog een 'Foto Prijskamp' georganiseerd. Alle foto's moesten voor 10 mei 1940 opgenomen zijn, uitgezonderd portretten, stilleven en zogenaamde binnenzichten.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog organiseerde men enkele tentoonstellingen. De expositieplaats werd niet meegedeeld in de rondgestuurde programma's, maar vermoedelijk gingen ze door in het nieuwe lokaal op de Zandberg. In 1940 (21) werd de expo georganiseerd in de tweede helft van december, 1941 werd overgeslagen, vanaf 1942 (22)

Foto's van oud-leden: Pieter Dhaenens uit de jaren '50. (archief Piet Dhaenens)

vinden we de tentoonstelling terug op haar vertrouwde periode in de tweede helft van juli, 1943 (23), 1944 (24).

Tot en met 1944 was er niet veel evolutie in de situatie te merken. Het enige verschil was dat men in die jaren toch een poging deed om bescheiden tentoonstellingen te houden. In juli 1943 kreeg het bestuur van de Duitse bezetter een niet mis te verstane waarschuwing dat er niet in het openbaar mocht worden gefotografeerd en dat men eveneens niet openlijk met een fototoestel mocht rondlopen. Dit op straffe van inbeslagname van alle fotografisch materiaal dat men bij zich had en ook dat men in huis had. Boetes werden ook niet uitgesloten. Er was ook een dreigende ondertoon naar de fotoclub toe, dat als meerdere leden zich niet schikten naar de verordening men tot schorsing van de vereniging zou overgaan. Moeten we daaruit besluiten dat de Lux Novaleden stilaan met hun fototoestel op stap begonnen te gaan? Waarom anders deze felle reactie van de Duitsers?

Uit bedankingsbrieven van oa. de 'Koninklijke Gentse Zwemvereniging', de 'Vlaamsche Toeristenbond' blijkt dat Lux Nova zijn lokaal soms ter beschikking stelde van verenigingen die tijdelijk plots zonder vergaderruimte vielen.

1.5 De na-oorlogse periode tot heden

Op de Zandberg bleven de tentoonstellingen jaarlijks doorgaan gedurende de Gentse Feesten in 1945 (25) en 1946 (26). Na zeven jaar het lokaal te hebben gebruikt kreeg de fotokring zonder veel uitleg zijn opzeg op 1 januari 1947 en mocht er worden opgehoepeld tegen 1 mei 1947. Dit was opnieuw een gevoelige slag voor de vereniging. Waar moest men nu weer naartoe met al zijn hebben en houden. De secretaris van toen geeft in zijn verslag een korte opsomming van wat moest verhuisd worden: 20 tafels, ruim 100 stoelen, 15 kasten, een bibliotheek met ruim 200 boeken en honderden magazines, een uitgerust labo en een dito donkere kamer. De heer Verschraegen, eigenaar van het café, wilde een toegift doen en Lux Nova de beschikking geven over de zaal 'als ze vrij was'. Het eigen materiaal van de club moest er wel uit en de ruimtes van het labo en donkere kamer konden niet meer gebruikt worden. Dit was voor het bestuur en de leden van Lux Nova onaanvaardbaar.

Gelukkig had bestuurslid Gaston Hebbelynck (1940-1963) gehoord dat het atelier van de pas overleden kunstschilder Frans Coppejans vrij gekomen was. Hij kreeg een mandaat van het bestuur, waarna hij inlichtingen inwon bij de Sint-Jorisgilde, lokaalbeheerder van het goed en daarna onderhandelingen startte met de kerkfabriek van het Heilig Kerst, eigenaar van het pand. Bij een bezoek van het bestuur aan de locatie in de Vrouwebroersstraat stond men versteld van de toestand waarin de ruimtes zich bevonden. Vuil en smerig waren nog milde omschrijvingen. Toch oordeelde het bestuur dat er van dat alles een behoorlijk lokaal te maken viel. Na wat onderhandelingen met de toenmalige eigenaar kon Lux Nova erover beschikken voor de prijs van 500 fr. per maand. Met man en macht werd er aan het nieuwe lokaal opnieuw gewerkt om het tegen het jaareinde klaar te krijgen. Schutsels werden afgebroken, de kleinere ruimtes werden omgevormd tot labo en donkere kamer, de elektrische installatie werd vernieuwd, er werd een nieuwe vloer gelegd in de grote zaal, waar ook de muren werden behangen met jute. Tegen 23 december 1947 was een vermoeide Lux Novaploeg klaar met de renovatiekarwei en kon de club er zijn intrek nemen. Op kerstdag 1947 werd de vijfendertigste verjaardag gevierd in het nieuwe lokaal in de Vrouwebroersstraat. Momenteel is er tussen de stelling naast het 'Caermersklooster' nog een overblijfsel te zien dat verwijst naar de fotokring. Op het linkse ruitje boven de deur prijkt nog steeds het woord 'Lux'. Vermoedelijk is de rechtse ruit met het woord 'Nova' in de loop der jaren gesneuveld en vervangen.

Op deze locatie kende Lux Nova zijn glorietijd. Ieder jaar, in september, startte een lessenreeks met als spreker voorzitter Verhulst. Het eerste onderwerp was de geschiedenis van de fotografie, opgeluisterd met lichtbeelden, glazen platen waarvoor hijzelf de emulsie gegoten had. Elke dinsdagavond was er donker kamerwerk. Op donderdag was er studioavond en op zaterdag een lessenreeks, waarna letterlijk en figuurlijk werd 'nagekaart' tot in de kleine uurtjes rond de welvoorziene bar... Op zondagavond was er diaprojectie. Dat alles werd onderbroken voor gebruikelijke feesten: driekoningen, carnaval, kerstfeest en oudejaarsavond. De fotografische activiteiten eindigden in juli met een jaarlijkse tentoonstelling tijdens de Gentse feesten van 1947 (27) tot 1963 (43). Begin de jaren zestig liep de werking van de fotokring beetje bij beetje achteruit. Was het de ziekte die voorzitter Verhulst in zijn greep had, waardoor hij zich minder voor 'zijn' Lux Nova kon inzetten, of was het de veranderende tijdsgeest? In de jaren 1964 tot en met 1966 was er bijgevolg geen tentoonstelling.

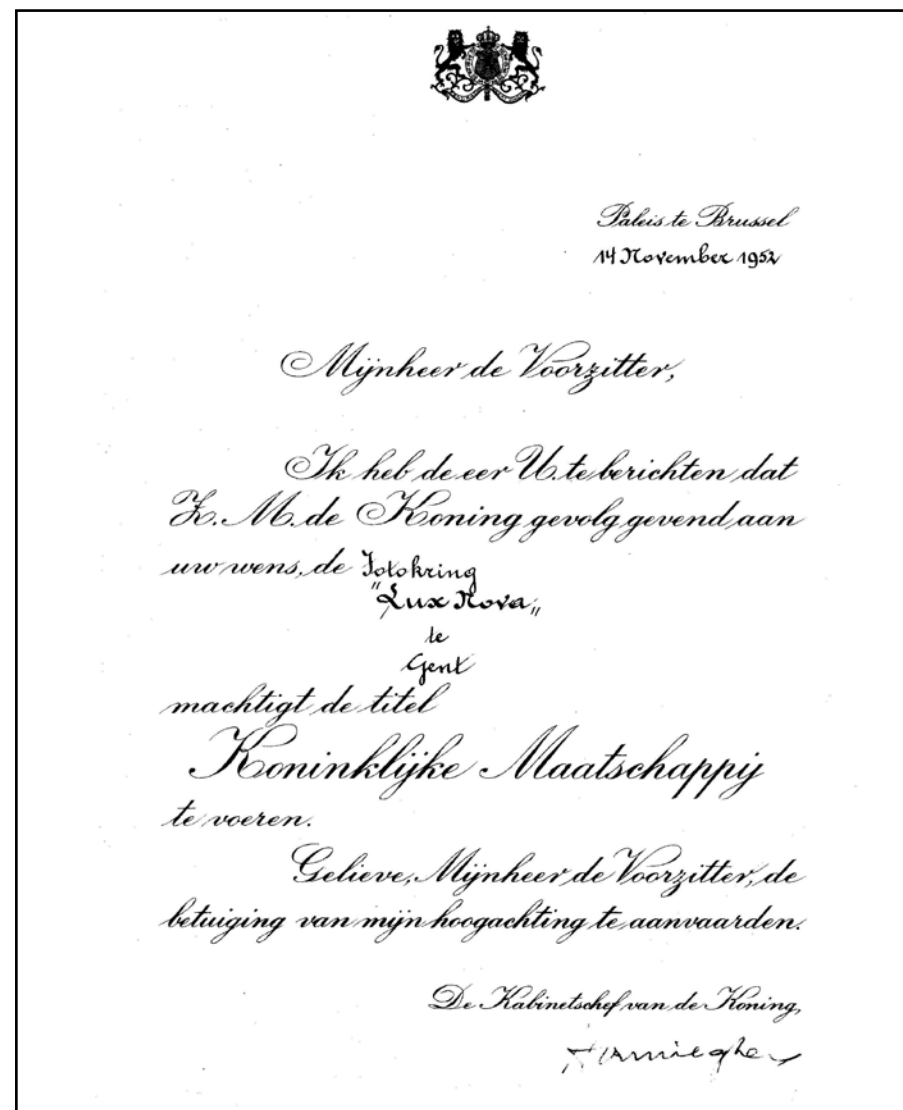
Het lokaal van Lux Nova in de Vrouwebroersstraat. Men bemerkt nog steeds op het linkerraam het woord 'Lux' boven de toenmalige ingang van het lokaal in de huidige toestand van de gevel. (Foto Frederik Vanderstraeten)

Op 1 februari 1948 verschenen voor het eerst de statuten van de fotokring in de bijlage van het Belgisch Staatsblad en werd men officieel een vzw. De officiële naam voor de vereniging die daar werd opgegeven luidde voluit 'Maatschappij ter bevordering der Fotografie Lux Nova Gent'. Tot het bestuur behoorden: Gustaaf Verhulst (1912-1963) (voorzitter en dagelijks bestuur), Henri D'Hoedt (1925-19??), Karel Van Megroot (1929-19??) (schrijver-schatbewaarder en dagelijks bestuur), Arthur Van de Wiele (1933-19??), Gaston De Landtsheer (1921-1950), Léon Van der Meeren (1934-1984), Gaston Hebbelynck (1940-1963), Maurice Bertin (1922-1953), Willem Serras (1948-19??) en Arthur De Pauw (1947-19??).

In datzelfde jaar doet het bestuur zijn aanvraag tot het bekomen van de titel 'Koninklijke' ter gelegenheid van zijn 40ste verjaardag in 1952. De aanvraagformulieren leren ons heel wat over de organisatie van de vereniging in die periode.

- De officiële doelstellingen waren: 'Het aanleren en verspreiden der fotografie en aanverwante vakken als wetenschap, kunst, ambacht en eerzaam verdrijf van de vrije tijd.'
- Het bestuur bestond uit: Gustaaf Verhulst (1912-1963), secretaris bij het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen (voorzitter), Henri D'Hoedt (1925-19??), nijveraar (ondervoorzitter), Robert De Smet (1948-19??), verificateur bij de directe belastingen (secretaris), Bernard Dobbelaere, handelaar (hulpschrijver), Karel Van Megroot (1929-19??), rekenplichtige (penningmeester), Florimont D'Hondt (1949-19??), beroepsmilitair (bibliothecaris), Gaston Hebbelynck (1940-1963), bediende (archivaris), Willem Serras (1958-19??), bediende (feestbestuurder), mevrouw Karel Van Megroot (1942-19??) (afgevaardigde van de damesafdeling). Leiders van de praktische werken: Georges Wouman (1950-19??), meester-kleermaker en Maurice Bertin (1922-1953), gepensioneerde.
- Lokaal: het lokaal in de Vrouwebroersstraat beschikte ondertussen over een auditorium met vaste projectietoestellen voor het geven van diavoordrachten en lessen, een laboratorium waar leden hun preparaten konden laten maken of zelf maakten onder begeleiding, een uitgeruste donkere kamer waarin leden hun foto's konden afdrucken of begeleid werden bij het afdrucken.
- Werking: alle zaterdagavonden: lessen, besprekingen of debatteren over fotografie, alle dinsdagavonden: praktische oefeningen in het laboratorium, opnames maken, ontwikkelen, vergroten,..., alle zondagen gedurende de zomer: gezamenlijke uitstappen en wandelingen met als doel bij de leden 'het schoonheidsgevoel op te

Het document dat Lux Nova de titel 'Koninklijke' verleende. (archief Lux Nova)

wekken en opnames te maken', alle zondagavonden gedurende de winter: voordrachten met lichtbeelden over allerlei onderwerpen (fotografie, kunst, toerisme). Deze voordrachten waren gratis toegankelijk voor iedereen, ook niet-leden.

- Tentoonstellingen: deze werden jaarlijks tijdens de Gentse Feesten georganiseerd in het lokaal met de steun van het stadsbestuur en de provinciale overheid.

- Lessen: sedert 1922 werd jaarlijks een reeks van 20 lessen georganiseerd waarin alle takken van de fotografie, theoretisch en praktisch, aan bod kwamen.
- Bibliotheek: de club beschikte over een uitgebreide selectie met boeken over alle mogelijke fotografische onderwerpen en was geabonneerd op de meest gekende binnen- en buitenlandse fotomagazines. Het is onduidelijk wanneer de bibliotheek ophield met bestaan en wat er met de inhoud is gebeurd.
- Ledenaantal in 1952: 288
- Financieel: de uitgaven voor de aankoop van materiaal, boeken,

De titelpagina van het 'Gulden Boek'. (archief Lux Nova)

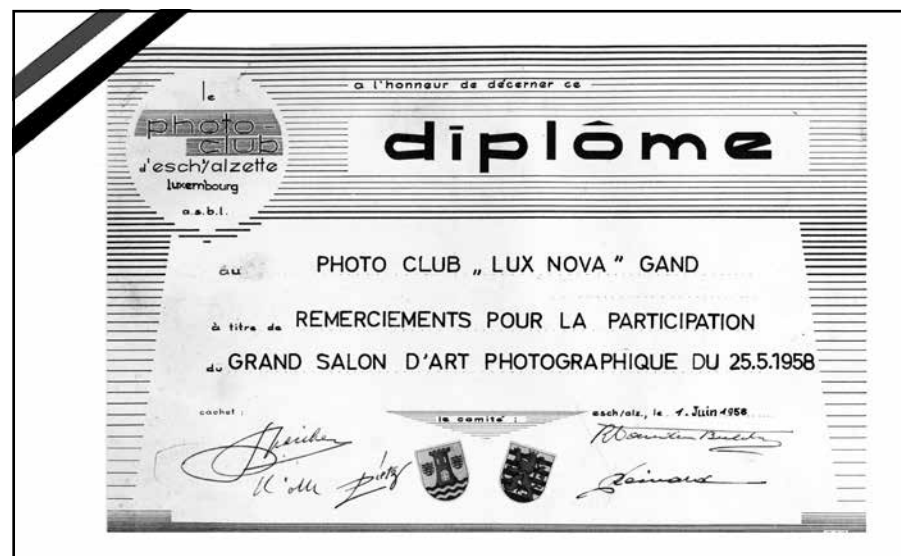
tijdschriften, huur en onderhoudskosten van het lokaal werden betaald met de lidgelden (50 fr. en beschermleden 100 fr.) aangevuld met subsidies van stad en provincie.

In januari 1951 stelt Lux Nova ten toon in de Nederlandse stad Leiden op uitnodiging van de plaatselijke fotoclub.

In 1952 werd aan Lux Nova ter gelegenheid van zijn veertigste verjaardag de titel 'Koninklijke Fotokring' verleend. Mevrouw Verhulst schonk in naam van de leden aan haar man-voorzitter Gustaaf Verhulst voor die gelegenheid een 'Gulden Boek' in leer gebonden. In dit boek zijn de namen van alle leden en bestuursfuncties opgenomen tot op heden. Op dat ogenblik waren er 300 leden. Sedert 1912 waren er in totaal 1650 inschrijvingen geboekt. Lux Nova mocht met fierheid terugblikken: het doel verspreiding van de fotografie was geen ijdel woord geweest. Talrijke fotografen, zowel beroeps- als vrijetijds-, kregen hier hun eerste vorming.

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de 'Photo-Club Esch' uit de stad Esch-Sur-Alzette in het Groot-Hertogdom-Luxemburg fungeerde Fotokring Lux Nova als gastexposant op een tentoonstelling die liep van 25 mei tot en met 1 juni 1958 in het stadhuis. Lux Nova presenteerde er 61 werken van de hand van Helène Buysse (1956-19??), Raymond

Uit erkentelijkheid voor de deelname aan de tentoonstelling ontving Lux Nova uit Luxemburg dit diploma. (archief Lux Nova)

Beelden van de fototentoonstelling 1957 in het lokaal in de Vrouwebroersstraat. Op de foto rechtsboven is duidelijk de ingang van de 'doka' (donkere kamer) te zien en op deze linksonder de ingang van het 'laboratorium'. De foto rechtsonder geeft een sfeerbeeld van de evocatie uit de openingsplechtigheid. (archief Lux Nova)

Claerman (1951-19??), Camille Danhieux (1952-19??), Guy Pasques (1950-2003), Fernand Rossel (1953-19??), David Sepelie (1953-1968), A. Van De Kerkhove (1954-19??), Julien Van Rietvelde (1955-1969), mevrouw Van Megroot (1942-19??), Hippolite Van Ooteghem (1952-19??), Armand Verhaegen (1955-19??), Aimé Vermeulen (1953-1968) en Georges Woumans (1950-1985).

Als het om de verspreiding van fotografie ging was men er bij Lux Nova steeds voor te vinden om aan initiatieven deel te nemen. Onder impuls van André Menschaert en Jan Roose van fotoclub VTB Gent kwam eind 1959 *'De Gentse Verstandhouding van Fotoclubs'* tot stand. Daarin bundelden aanvankelijk 9 van de 15 Gentse fotoclubs hun krachten om gezamenlijke activiteiten op te zetten. Lux Nova was er als de kippen bij om van bij de aanvang aan te sluiten. In 1962 kwam de verbroedering voor het eerst naar buiten met een fotosalon waarin het werk van de Gentse clubs broederlijk naast elkaar hing in de Jan Van

Burgemeester Emiel Claeys ontving de leden van Lux Nova op het stadhuis ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van de fotokring. (archief Lux Nova)

Eyckstudio. In 1963 organiseerde men de tweede editie in zaal Vooruit, waarin naast het werk van de Gentse clubs ook 25 werken waren opgenomen van de Antwerpse Verbroedering. Daarnaast stuurde men zelf 25 foto's naar het salon in Namen. De Belgische Federatie stelde een fotomap samen met het beste nationale werk uit 1962. Deze map reisde rond langs de Belgische fotoclubs. Zowel in de verbroederings-tentoonstellingen als in de rondreizende map was er prominent werk van Lux Novaleden aanwezig.

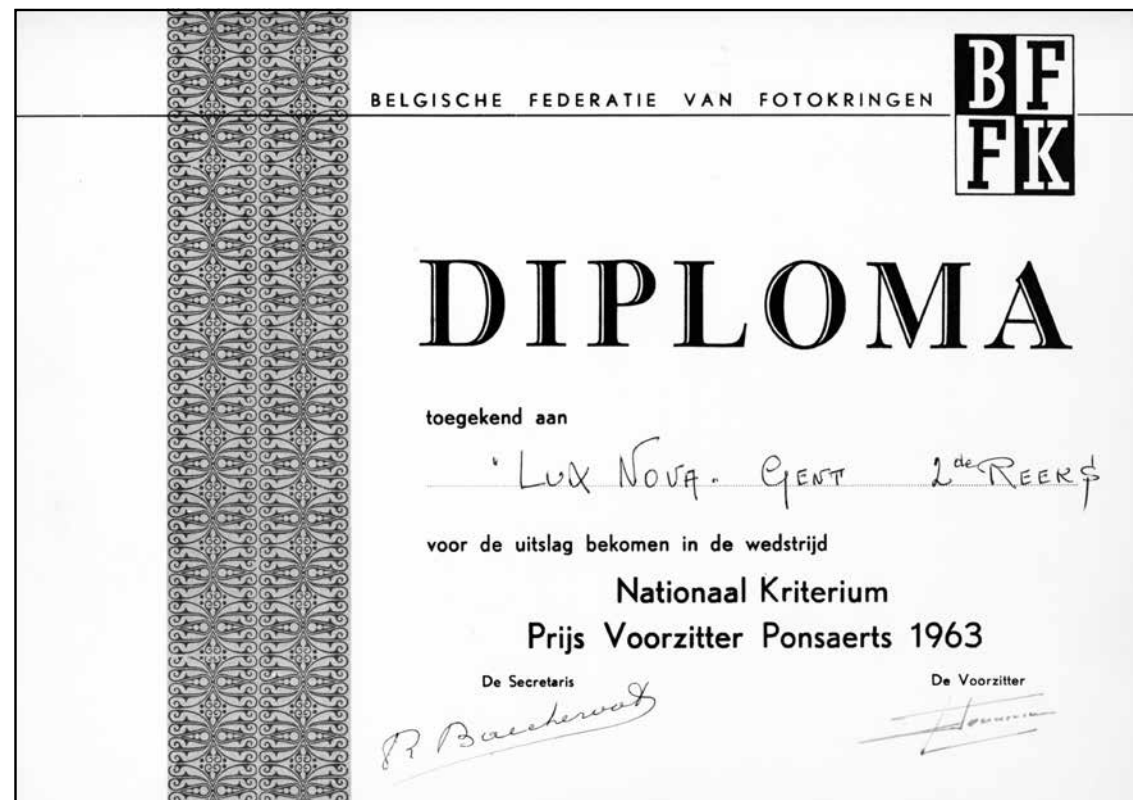
In 1962 werden de leden van Lux Nova ontvangen op het stadhuis door burgemeester Emiel Claeys ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan. De burgemeester, geflankeerd door gemeenteraadsleden Vandewege en Van Herreweghe, huldigde stichter-voorzitter Verhulst, die gedurende 35 jaar lesgever en bezieler van een bloeiende vereniging was geweest. Voorzitter Verhulst was op dat moment reeds ziek en diende zich te verplaatsen in een rolstoel. De voorzitter mocht uit handen van de burgemeester het Herinneringsplakket van de stad Gent ontvangen. De jubileumviering was die dag ingezet met een plechtige eucharistie-

viering in de Gentse Sint-Stefanuskerk, de parochiekerk van het lokaal van de vereniging, en werd afgesloten met een feestelijk banket. Het 50-jarig bestaan werd in 1962 bekroond met de tentoonstelling '50 jaar Lux Nova' in het Centrum voor Kunstambachten, gewezen Sint-Pietersabdij, aan het Sint-Pietersplein te Gent. Vanuit het provinciebestuur werd de fotokring onderscheiden in het kader van de 'Provinciale Kultuurdagen 1962', die in het teken van de fotografie stonden. Daarnaast mocht voorzitter Verhulst ook nog de schaal van de Belgische Federatie van Fotokringen in ontvangst nemen.

Tijdens de opening van het tweedesalon van 'De Gentse Verbroedering van Fotoclubs' op 20 april 1963 werd door de internationale FIAP-vereniging aan Gustaaf Verhulst (1912-1963) de eretitel EFIAP toegekend voor zijn verdiensten van 50 jaar voorzitterschap. Kort nadien, op 14 september van hetzelfde jaar, overleed voorzitter Verhulst. (1912-1963) Tony Gevaert (1957-19??), die destijds ondervoorzitter was, bleef enkele maanden het voorzitterschap waarnemen. De algemene vergadering van januari 1964 wees Guy Pasques (1950-2003) aan tot 2de voorzitter. In dit jaar ontving Lux Nova als club drie diploma's voor zijn resultaten in de fotowedstrijden van 1963 van BFFK (Belgische Federatie van Fotokringen). Dit resultaat zal in 1976 nog eens geëvenaard worden.

FIAP-titels zullen we binnen Lux Nova zeker nog bij een aantal leden tegenkomen. FIAP staat voor '*Fédération Internationale de l'Art Photographique*'. Het was de Belgische dr. M. De Weyer die in 1950 aan de grondslag lag van de oprichting van FIAP in het Zwitserse Bern. De zetel van FIAP bevindt zich heden ten dage in Parijs en de voertalen van de vereniging zijn Frans en Engels, met vertalingen in het Duits en Spaans. FIAP reikt volgens bepaalde vastgelegde normen onderscheidingen aan fotografen uit; zijnde AFIAP (Artiste FIAP), EFIAP (Excellence FIAP), MFIAP (Maître FIAP), HonEFIAP (Honoraire Excellence FIAP voor bewezen diensten aan FIAP), ESFIAP (Excellence pour Services rendus). Later kwamen daar ook onderscheidingen voor audio-visuele werken bij, die dezelfde betekenis hebben als bij de fotografen, maar de titel wordt vooraf gegaan door 'AV' (AV-AFIAP, AV-EFIAP en AV-MFIAP). We denken daarbij aan onze leden Guy Pasques (AFIAP), Georges Blom (MFIAP), Maurice Dorikens (MFIAP en HonEFIAP) en Roger Hebbrecht (EFIAP en HonEFIAP).

Al zijn de leden van Lux Nova van huize uit niet wedstrijdgericht, toch worden er regelmatig individueel of in clubverband prijzen in de wacht gesleept. Zo vinden we Guy Pasques (1950-2003) terug op het 10^{de}

Eén van de diploma's van de BFFK die Lux Nova in 1963 in de wacht sleepte. (archief Lux Nova)

Fotosalon in de Kunstkring te Gentbrugge waar hij een gouden medaille in de wacht sleepte.

Guy Pasques lid van 1950 tot 2003 en voorzitter van 1964 tot 1999. (archief Lux Nova)

1966 bracht een dieptepunt. Tijdsverschijnselen als de opkomst van auto en televisie waren de oorzaak van mindere belangstelling voor het verenigingsleven. De financiële lasten waren dan ook niet langer haalbaar voor de club. Tot overmaat van ramp diende men tegen begin 1967 het lokaal in de Vrouwebroersstraat te ontruimen en te verlaten. Enkele geestdriftige leden, onder wie de nieuwe voorzitter Guy Pasques (1950-2003), vonden echter dat een club met dergelijk verleden niet mocht verdwijnen. Vast besloten vol te houden stelden zij al hun energie ten dienste van Lux Nova. Ten slotte vonden zij in 1967 via het Willemsfonds een lokaal in de kelder van het Lakenmetershuis op de Vrijdagmarkt. Na de

Het voorlopig laatste en huidige lokaal van Lux Nova: het Lakenmetershuis aan de Gentse Vrijdagmarkt. (archief Lux Nova)

opkuis van de verwaarloosde ruimte werd met nieuwe moed van wal gestoken. Intussen vergaderen we reeds 45 jaar in de kelder van het Lakenmetershuis. Velen kwamen en velen gingen maar toch houden we stand als een degelijke fotoclub, waar men onder vrienden is en waar in een aangename sfeer heel wat te leren valt! In 1967 forceerde voorzitter Pasques (1950-2003) een nieuwe tentoonstelling (44), maar dan viel er weer een gat van twee jaar. In 1970 besliste men om de twee jaar te exposeren. Dit lukte behoorlijk, soms viel er een gat van twee jaar, zodat er een tentoonstelling kwam in het Lakenmetershuis in 1970 (45), 1972 (46), 1974 (47), 1977 (48), 1979 (49) 1982 (50) en 1984 (51). De tentoonstellingen 44 tot en met 47 werden voor het eerst niet tijdens de Gentse Feesten gehouden, maar vielen in de periode februari tot april, naargelang de editie. Vanaf de editie 48 week men uit naar de tweede helft van september. De werking van Lux Nova was ondertussen weer volop op dreef gekomen, zodat men vanaf 1985 (52) besloot om weer jaarlijks te exposeren. Dit initiatief lukte en tot op heden slaagde men er jaarlijks in om in de tweede helft van september te exposeren in de toneelzaal van het Lakenmetershuis, zodat in 2011 de 78ste editie kon worden geopend. Tussendoor moest er soms om te vergaderen enkele keren per jaar uitgeweken worden omdat

het college van burgemeester en schepenen van de stad gent heeft de eer u hiermede uit te nodigen, op vrijdag 12 oktober te 18 u. tot de plechtige openstelling van de fototentoonstelling

in het centrum voor kunstambachten, st. pietersplein, 9, gent. georganiseerd door de stad gent in samenwerking met de provinciale dienst voor kunstambachten. deze tentoonstelling blijft toegankelijk alle dagen van 14 tot 18 u., zop- en feestdagen van 10.30 tot 12.30 en van 14 tot 18 u., toten rust zondag 3 november 1973

de stadsecretaris, j. verhé - de burgemeester, g. van den dale

De tentoonstelling in het 'Centrum voor Kunstambachten' in 1973. (archief Lux Nova)

FIAP-diploma van Georges Woumans voor reeks 'Bromoils'. (archief Lux Nova)

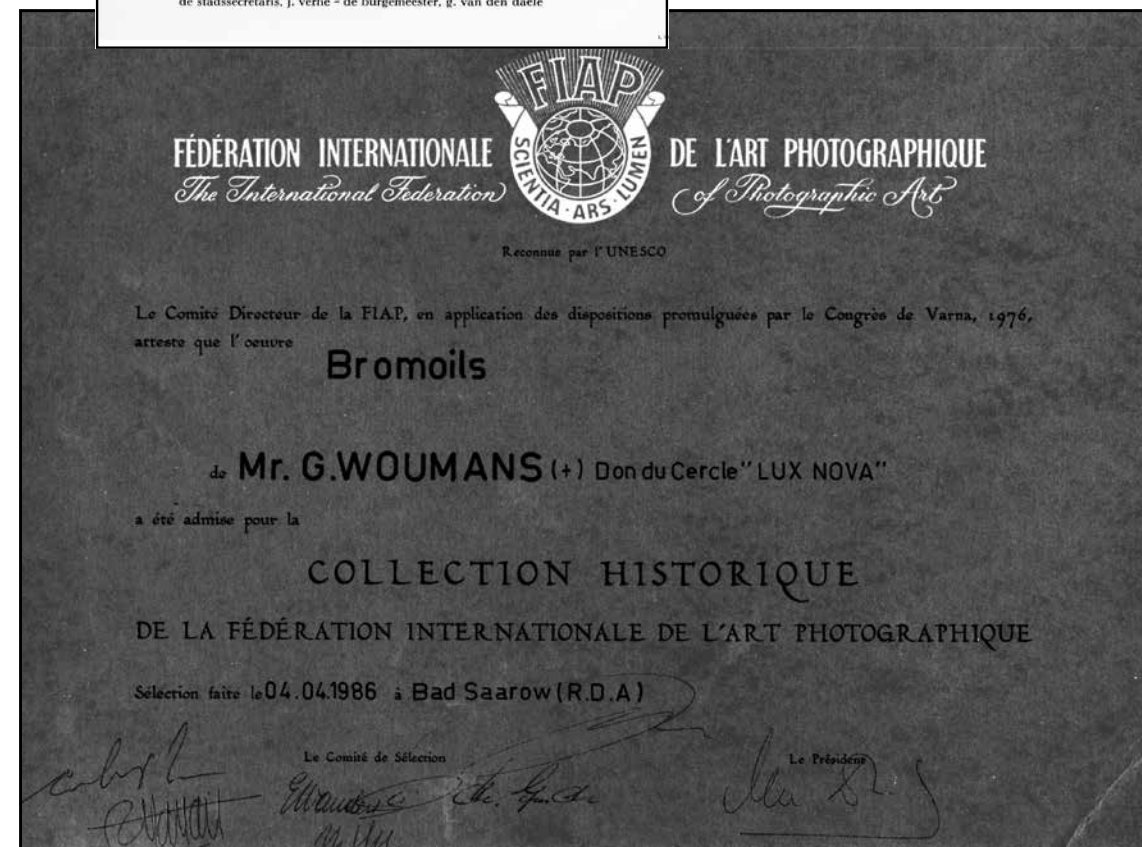

Foto gemaakt door Jean Platteeuw.
(archief Lux Nova)

het Lakenmetershuis door omstandigheden niet beschikbaar was. In de jaren negentig konden we door toedoen van de directeur van het 'Museum van de Geschiedenis van de Wetenschappen', medelid Maurice Dorikens, terecht in de bibliotheek van het museum. Als dit heden ten dage gebeurt kunnen we steeds op de goodwill rekenen van de uitbater van het 'Vrij-dags-Gevoel', die ons zijn bovenzaaltje ter beschikking stelt.

Lux Nova verleende haar medewerking aan de Gentse Feesten 1985 en kwam hierbij naar buiten met de fototentoonstelling 'Gentenaars in beeld'. In 1973 mocht Lux Nova als afronding van het 60-jarig bestaan een tentoonstelling inrichten in het 'Centrum voor Kunstambachten' in

de Sint-Pietersabdij aan het Sint-Pietersplein te Gent.

Op 4 april 1986 selecteerde FIAP in Bad Saarow de reeks Bromoils van het toen reeds overleden Lux Novalid Georges Woumans (1950-1985) voor haar 'Collection Historique'. Georges ontving daarvoor postuum een diploma.

Op 17 september 1986 overleed mevrouw Irena Goethals, de 2de echtgenote van Gustaaf Verhulst.

In 1987 mochten de leden van Lux Nova nogmaals aantreden in het Gentse stadhuis. Schepen van cultuur, Georges Bracke,

Gedachtenisprentje van Irena Goethals. (DSMG - sectie 'van Wieg tot Graf')

<p>†</p> <p>DANKBAAR AANDENKEN AAN MEVROUW</p> <p>Irena GOETHALS</p> <p>weduwe van de Heer Gustave VERHULST</p> <p>geboren te Evergem op 7 oktober 1898 en te Gent, na een kortstondige ziekte, naar het Vaderhuis teruggeroepen, op 17 september 1986, gesterkt door de H. Sakramenten.</p>	<p>Laat ze voor ons die haar van nabij hebben mogen kennen en waarderen een voorbeeld blijven van inzet en geloof.</p> <p>We vergeten je niet. Bid voor ons, wij doen het voor u. Tot weerzien.</p>
<p>Ze heeft het geluk gehad oud te worden in het bezit van al haar vermogen. Velen zouden het zich zo wensen. Ze was de combinatie van Maria en Martha uit het evangelie. De ene dag zat ze aan de voeten van Jezus en luisterde naar Zijn verhaal; naar Zijn boodschap voor haar leven; de andere dag was ze voor haar medebejaarden veelal jonger dan zij. Martha die zorgde en rondging om te bedienen.</p> <p>Het geloof maakte haar duidelijk dat in het verder geloof, luidt naar ontmoeting en eveneens dat geloof zonder inzet ten langen laatste ongelofwaardig wordt.</p>	<p>De families GOETHALS, VERHULST en CLEEMPUT, danken U voor uw blijken van deelneming en voor uw gebed.</p>
<p>Rouwheid. M. Goethals, Belzele. Tel. 53 05 27 Druk De Dapper - tel. 53 03 78</p>	

Ontvangst door schepen Bracke. (archief Lux Nova - foto Reinald Moors)

huldigde hen toen ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de vereniging.

Lux Nova was van 16 december 1988 tot 5 januari 1989 te gast bij T.A.K.A. in het Centrum voor Douane en Accijnzen te Antwerpen. Hubert Braet (1983-), Aimé De Deyne (1983-2009), Liliane Dorikens-Vanpraet (1983-2005), Maurice Dorikens (1962-), Dolf Henderick (1984-), Reinald Moors (1984-), Guy Pasques, (1950-2003), Marc Rousseau (1984 -), Remi Sey (1985-2000), Robert Schaubroeck (1985-2009) en Jos Talboom (1983-2008) stelden er een selectie uit hun oeuvre ten toon.

In 1988 overleed secretaris Jean Platteeuw (1951-1988). In de 56ste fototentoonstelling werd ter zijner ere het centrale deel gewijd aan een retrospectieve met zijn werk. Hiermee wilden de leden Jean postuum

Bezoek aan de fotoclub van Reims. (archief Lux Nova - foto's Fotoclub Reims)

vieren als vriend en bekwaam fotograaf. Zijn weduwe is tot heden een trouwe jaarlijkse bezoeker van onze tentoonstellingen.

Ergens in 1989 trokken de leden van Lux Nova op werkbezoek bij 'L'Union Photographique Remoise' in de champagnestad Reims. Over dit bezoek is in de archieven weinig terug te vinden, op een paar foto's na. De geruchten rond dit bezoek en de geheimzinnigheid waarin de oud-deelnemers zich momenteel nog steeds hullen, doet vermoeden dat het 'werken' zich waarschijnlijk beperkt heeft tot degusteren van champagne. De Reimse fotoclub bracht op 13 en 14 oktober 1990 een tegenbezoek aan Lux Nova en Gent.

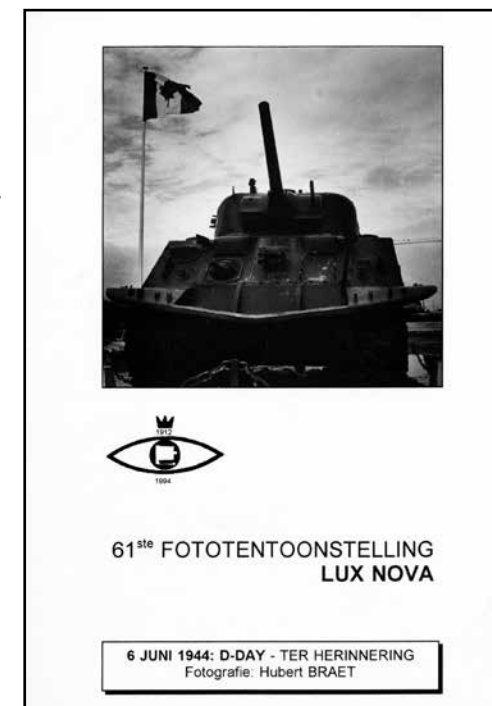
De Haarlemse Amateur Fotografen Vereniging nodigden hun collega's uit Gent uit als gastexposant in 1990. Samen vulden zij de refter en kloostergangen van het Haarlemse stadhuis. De tentoonstelling werd op 19 maart geopend door de heer Carrewijn, cultureel attaché van de Belgische ambassade. In 1991 waren de Haarlemmers op hun beurt de gasten op de 58ste fototentoonstelling in het Lakenmetershuis. In 1992 verzorgde Lux Nova een fototentoonstelling in het Sint-Lievenscollege in Mariakerke ter gelegenheid van een kunstproject van de leerlingen

Lux Nova te gast bij de 'Haarlemse Amateur Fotografen Vereniging' in 1990.
(affiche E. A. van Voorden, Haarlem - foto rechts Maurice Dorikens)

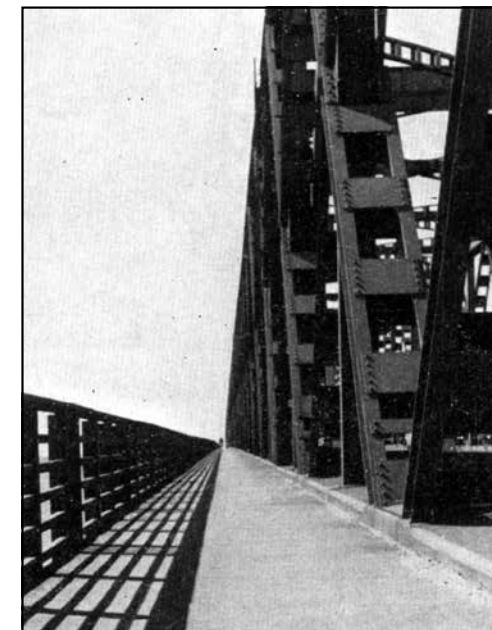
dat werd ondersteund door kunstenaars. De fotokring had daarin geparticipeerd door met leerlingen van het 6de leerjaar een geleide fotowandeling te maken. De leerlingen hadden daarvoor een wegwerpcamera gekregen en fotografeerden o.l.v. van Lux Novafotografen. De Gentse fotozaak FotoFun sponsorde de ontwikkeling en afdruk. In een grootse kunsttentoonstelling werden de kunstwerken van de leerlingen waaronder de foto's tentoongesteld met daarnaast werk van de begeleidende kunstenaars. Lux Nova vulde een volledige gang met het werk van zijn leden.

In 1994 werd op de 61ste fototentoonstelling geëxperimenteerd met een mini-expo binnen het grote geheel. Hubert Braet (1983-) had een fantastische zwart-wit reeks gemaakt over de landingsstranden in Normandië. In het normale concept kon hij daar maar een 6-tal foto's van hangen. Daarom werden op het podium extra panelen bijgezet om hem de mogelijkheid te bieden de ganse reeks ten toon te stellen. Dit concept sloeg aan en in 1999 werd aan Ulrik Bouché (1991 -) de mogelijkheid geboden om zijn grote reeks over 'Carnaval in Venetië' op deze manier te exposeren. Door het grote formaat en de hoeveelheid foto's voldeed het podium niet en werd uitgeweken naar de kelder, waar het werk van Ulrik door het publiek kon worden bewonderd. Gezien er niet jaarlijks een goede grote reeks beschikbaar was, werd dit concept opgeborg, maar hield men de mogelijkheid open om wanneer de mogelijkheid zich aanbood het toch weer boven te halen.

Kaft catalogus 1994.
(archieff Lux Nova - foto Hubert Braet)

Pont-de-Mire, 1962.
(archieff Lux Nova - foto Tony Gevaert)

1.6 Lux Nova in de 21ste eeuw

In het jaar 2000 was Guy Pasques (1950-2003) 50 jaar lid van Lux Nova, waarvan 35 als voorzitter. Hij werd gehuldigd ter gelegenheid van de opening van de 67ste fototentoonstelling. Jos Talboom (1983-2008) nam de fakkel over en werd daarmee de derde voorzitter van de fotoclub. Als ere-voorzitter bleef Guy tot aan zijn overlijden in 2003 actief bij de zwart-witwerkers. Tijdens zijn vakantieperiodes en de paar weken voor zijn overlijden, miste Guy geen enkele vergadering. Zijn bezagdigheid, rust en zin voor humor blijven ons steeds bij.

Jos Talboom, lid van 1983 tot 2008 en voorzitter van 2000 tot 2005. (archieff Lux Nova)

Op 30 november 2000 organiseerde Lux Nova zijn eerste avondvullende diaporamashow. Gezien het ledenechtpaar Maurice (1962-) en Liliane (1983-2005) Dorikens de enigen waren die in die periode het medium beheersten binnen de kring, was het dan ook niet meer dan normaal dat zij deze avond verzorgden met hun gesmaakte producties. Zij nodigden daarbij Willy Gielis en Greta Van Haecht, bevriende diaporamisten, als gasten uit om samen met hen deze eerste audio-visuele avond tot een hoogtepunt te brengen.

De Vlaamse Federatie voor Fotokringen (vanaf 2002 Centrum voor Beeldexpressie) wilde in 2001 in hun tijdschrift 'Contact' (nadien Beeld Express) een artikel wijden aan Lux Nova. Om dat artikel te illustreren was er een selectie foto's van de leden nodig en een groepsfoto. Het artikel en de foto's vormden geen probleem, de groepsfoto echter wel. Het was ondoenbaar om in de gestelde periode alle leden samen te krijgen, sommigen waren met vakantie, anderen waren belet of moesten werken. Frederik Vanderstraeten (1991-) ging dan maar aan de slag met de foto's van de ledengalerij. Van elk lid bestond een foto in quasi dezelfde omstandigheden en tegen dezelfde achtergrond getrokken. Daaruit werd een digitale groepsfoto gemonteerd. Een werk van een aantal uren, maar het resultaat was bruikbaar voor het artikel.

In 2002 werd Lux Nova aangezocht om foto's te leveren voor het project 'Tramvision'. Hierbij zouden beurtelings van verschillende fotoclubs uit de regio Gent foto's worden vertoond op de schermen in de trams van 'De Lijn'. Een project dat door Lux Nova en de collegaclubs enthousiast werd onthaald, maar dat na enkele maanden een stille dood stierf.

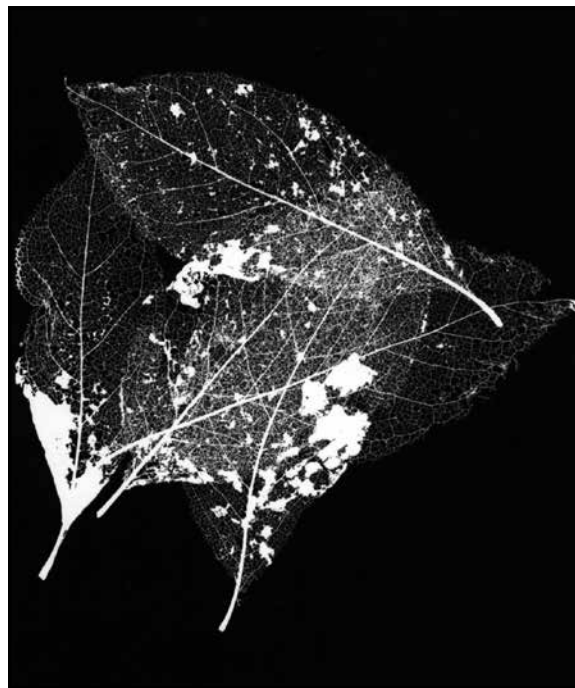

De gemonteerde groepsfoto met op de voorste rij: Ulrik Bouché, Raymonde Neyt, Paul Vander Smissen, Gilbert Verplaetse, Maurice Dorikens, Pascal De Pauw - rij 2: Robert Schaubroeck, Hubert Braet, Guy Pasques, Liliane Vanpraet, Jos Talboom, Marc Rousseau en Georges Blom - rij 3: Luc Moreels, Aimé De Deyne, Frederik Vanderstraeten, Jacques Brunain, Dolf Henderick, Geertrui Derycke, Daniel Beaumont en Carl Teerlinck.

(archieff Lux Nova - foto's Jos Talboom - montage Frederik Vanderstraeten)

In datzelfde jaar werd Lux Nova 90 jaar jong, daarvoor werd de receptie van de tentoonstelling door de echtgenotes van de leden extra verzorgd en uitgebreid. Gezien het succes van deze receptie werd ze sedertdien steeds op dezelfde manier door onze dames herhaald. De vraag werd dan wel eens laconiek gesteld of het vele volk op de opening van de tentoonstellingen voor de uitgebreide recepties kwam of voor de kwaliteit van de foto's. In dat jaar werd op de tentoonstelling een hoekje voorbehouden met een groot computerscherm waarop een slideshow liep met de geschiedenis van 90 jaar Lux Nova. Het was een licht aangepaste versie van de analoge projectie van 1997, die door Maurice Dorikens en Liliane Vanpraet was samengesteld ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan. Deze show werd later gedigitaliseerd en op DVD uitgebracht voor de leden. Ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan kreeg de fotokring de mogelijkheid om van 18 januari t.e.m. 1 maart 2002 zijn werk in de inkom van de Stadsbibliotheek te presenteren aan het groot publiek. De pers blokletterde toen reeds dat de 90-jarige zeker met zijn tijd mee was, gezien er reeds vier leden digitaal aan de slag waren. In die tijd was dit eerder uitzondering dan regel.

De foto's voor de jaarlijkse tentoonstelling worden steeds in april van elk jaar voor het eerst voorlopig geselecteerd, zodat we op dat moment reeds weten wat we ongeveer in huis hebben en waar nodig nog kunnen bijsturen. Eind juni gebeurt de definitieve selectie. Iedereen die in de loop van het jaar foto's voorlegde kan in principe in de fototentoonstelling met werk terecht. Het aantal geëxposeerde werken per lid hangt af van de geproduceerde hoeveelheid in dat jaar en van de kwaliteit van het werk. In 2003 hadden we een probleem met de kwaliteit van het werk van clublid Raymonde Neyt. (1984-2007). Dat jaar was het resultaat benedenmaats en wilden we haar niet belachelijk maken voor het publiek. Voorzitter Jos Talboom (1983-2008) stelde haar voor om in de resterende maanden het roer om te gooien en om nog eens fotogrammen te maken, iets wat Raymonde bijzonder goed kon. Gezien het nu toch reeds een paar geleden was dat zij zoiets exposeerde, stemde zij ermee in. Het resultaat was bijzonder geslaagd en een selectie ervan oogstte positieve commentaren op de tentoonstelling. Meer nog, de werken werden genomineerd voor de Leo Baekeland Fototentoonstelling 2004. Tot onze grote verwondering werd de fotoreeks ook aanvaard en opgenomen in de tentoonstelling. Het was voor Raymonde een hoogtepunt in haar fotografische carrière, want begin 2006 kreeg een ongeneeslijke ziekte haar in haar macht. Ze vocht er dapper tegen, maar verloor in 2008 uiteindelijk de strijd.

Fotogram
(archief Lux Nova - foto Raymonde Neyt)

In 2004 wisselden ondervoorzitter Frederik Vanderstraeten (1991-) en secretaris Hubert Braet (1983-) van functie, omdat bij Hubert wegens familiale omstandigheden het secretariaatswerk te zwaar werd.

Lux Nova vergadert nog steeds elke donderdagavond in de kelder van het Lakenmetershuis aan de Gentse Vrijdagmarkt. De activiteiten

omhelzenzwart-witencleuren fotografie. Ook op het gebied van de digitale beeldverwerking beschikt de club over de nodige kennis. Lux Nova was trouwens de eerste club in het Vlaamse land die digitaal geprinte foto's in zijn salon exposeerde in 1996. Dit zette uiteindelijk nog een aantal leden aan om digitaal te gaan werken, zodat er op dat moment een evenwicht bestond tussen monochrome, kleur en digitale werkers. Hedentendage zijn alle leden op de digitale beeldverwerking (opname en afdruk) overgeschakeld. Clublid Daniel Beaumont (1996-) blijft echter de witte raaf binnen Lux Nova en blijft halsstarrig en met succes zijn zwart-wit opnames analoog doen en drukt ze nog stevast zelf af in de donkere kamer.

Hoewel er weinig leden dia's maakten werd o.l.v. van Maurice Dorikens (1962-) en Liliane Vanpraet (1983-2005) maandelijks toch een dia-activiteit georganiseerd. De resultaten werden jaarlijks gepresenteerd in een diaporama-avond, die hoofdzakelijk gevuld werd met het succesrijke werk van het echtpaar Dorikens-Vanpraet. Het waren ook zij die in 2003 een aantal leden konden begeistern om van bij de aanvang op de kar van het digitale audio-visuele werk te springen. De ruime ervaring die zij putten uit hun bekroonde analoge audio-visuele producties wendden zij binnen Lux Nova aan om leden op te leiden binnen dit nieuwe medium. Zij wisten ook de Oost-Vlaamse Unie van Fotografie (OVU) in 2004 te overtuigen om naast een analoge audio-visuele wedstrijd ook een digitale op te zetten. Een wedstrijd waarbij zij uiteindelijk als wedstrijdcommissarissen voor OVU de organisatie op zich nam. De aanvaarde reeksen worden geprojecteerd op het OVU-Gala te Dendermonde, waar het echtpaar het digitale luik voor zijn rekening nam. Na het OVU-Gala van 2009 nam Maurice Dorikens (1962-) ontslag als wedstrijdcommissaris van de digitale audio-visuele wedstrijd van OVU en nam clublid Luc Moreels (1994-) de fakkel over. Luc werd in deze functie officieel aangesteld op de algemene vergadering van OVU op 19 februari 2011.

Door onverenigbare ideeën tussen Maurice en Liliane enerzijds en voorzitter Jos Talboom (1983-2008) anderzijds verlieten zij met spijt in het hart de fotokring. Ze bleven echter wel voor OVU het digitale luik van de audio-visuele werking verzorgen.

Voorzitter Jos Talboom (1983-2008) nam in 2005 ontslag als voorzitter. Reeds vanaf het begin van zijn voorzitterschap had hij te kennen

gegeven om dit slechts voor 5 jaar te willen doen. Secretaris Frederik Vanderstraeten (1991-) volgde hem in deze functie op en clublid Willy Lippens (2004-) nam het secretariaat op zijn schouders. In 2008 verliet oud-voorzitter Jos Talboom (1983-2008) de fotokring.

Frederik Vanderstraeten, lid sedert 1991 en voorzitter sedert 2005. (archief Lux Nova)

De jury van het 'Internationaal Fotofestival' van Knokke-Heist bekroonde in januari 2007 uit 5400 ingezonden foto's het werk 'La Peur' van onze collega Roland Delahaye (2004-) met de 'Gouden Lens'. Roland was op dat moment de eerste amateur-fotograaf die de eer te beurt viel om deze prestigieuze wedstrijd te winnen.

In de loop van 2007 brak er onrust uit binnen de fotokring. Het stadsbestuur had plannen om de toneelzaal van het Lakenmetershuis volledig te renoveren in het voorjaar en ze uit te rusten met een inplooibare tribune. Het stadsbestuur had bij monde van toenmalig

De Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen bracht in zijn jaarlijks fotoboek ook hulde aan de formidabele prestatie van Roland. (archief OVU - foto's Roland Delahaye)

OVU wenst lid Roland Delahaye proficiat met het behalen van de "Gouden Lens" in het Fotofestival van Knokke met "La Peur".

scheppen van cultuur Sas Van Rouveroy het Willemsfonds en Lux Nova gerust gesteld. De beschikbare oppervlakte voor tentoonstellingen zou zeker even groot blijven, mogelijk zelfs vergroten. Naarmate de maanden verstreken en de werken op zich lieten wachten, begon men te vrezen dat de fototentoonstelling in het najaar in het gedrang zou komen. Er werd uitgekeken naar een reservelocatie. Het vinden van dergelijke ruime accommodatie tegen een betaalbare prijs bleek geen sinecure. Uiteindelijk werd de kelder van het Lakenmetershuis opgemeten en toen bleek dat deze eigenlijk iets ruimer was dan de toneelzaal en de tentoonstelling er perfect in kon. Het plan werd getekend door medelid Jos en de rust keerde weer. Doordat de werken pas laat in het najaar zouden starten, kon de 74ste fototentoonstelling op haar vertrouwde plek in de toneelzaal doorgaan.

Toen de gerenoveerde tentoonstellingszaal in 2008 werd opgeleverd, waren de verantwoordelijken van Lux Nova er als de kippen bij om ze te bekijken, en wat bleek? Het was onmogelijk om daarin onze jaarlijkse tentoonstelling te houden. Het middendeel van de tribune moest geparkeerd worden in het tentoonstellingsgedeelte en de helft van de ruimte had een niveauverschil van ruim één meter omdat dit doorliep op het podium. Het noodplan van 2007 werd uit de schuif gehaald en de 78ste fototentoonstelling ging voor het eerst door in de kelder. Uiteindelijk bleek dit bij de bezoekers bijzonder in de smaak te vallen. De ruime, maar lage kelder werd een gezellige ruimte, waar menig bezoeker van genoot en langer dan vroeger bleef hangen om in gesprek te gaan met de exposerende fotografen. Bij de evaluatie van de tentoonstelling werd besloten om de structuur niet aan te passen aan de toneelzaal, maar in de toekomst verder in de kelder ten toon te stellen.

Liliane Vanpraet (foto Maurice Dorikens)

Op donderdag 8 mei 2009 overleed Liliane Vanpraet (1983-2005) na een slepende ziekte. Lux Novalid Luc Moreels (1994-) nam in deze moeilijke periode de taak van Maurice over om de digitale projectie in Dendermonde voor OVU te organiseren. Luc bracht de taak tot een goed einde, gesteund door Wim Reybroeck, verantwoordelijke voor het analoge deel.

**Boven: Convent Engelbertus in het Groot-Begijnhof waar Lux Nova in de eerste helft van 2011 tijdelijk onderdak vond in het DSMG.
(archief DSMG - foto Frederik Vanderstraeten)**

Kort na het overlijden van Liliane gaf Maurice Dorikens (1962-) te kennen dat hij graag zou terugkeren naar Lux Nova. De ledengroep zette unaniem het licht op groen voor de terugkomst. In juni 2009 deed Maurice zijn herintrede en bracht oud-Lux Novalid Roger Hebbrecht (1958-1985, 2009-) mee.

In april 2010 kreeg Lux Nova van Danny Neirinckx, bestuurslid van het Willemsfondsenverantwoordelijke voor het Lakenmetershuis, de melding dat het lokaal van 24 januari tot en met 30 juni 2011 niet bruikbaar zou zijn wegens verbouwwerken. De toneelzaal was door de brandweer afgekeurd en er moest een nooduitgang komen. Volgens de deskundigen van de stad Gent was de beste oplossing het steken van een noodtrap die in de kelder zou uitkomen. Uit een toevallig gesprek tussen voorzitter Frederik Vanderstraeten (1991-), die ook werkzaam is in het Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis Maurits Gysseling (DSMG) en Louis Gevaert, bestuurder van het DSMG, kwam een oplossing uit de bus voor de tijdelijke huisvesting van Lux Nova. Het bestuur van het DSMG stelde de grote zaal van zijn infrastructuur op donderdagavond ter beschikking van onze fotokring tot aan ons vakantieadres.

Lux Nova sloot het werkjaar 2010 af met drie schitterende activiteiten. Een jaar lang hadden Lux Novafotografen de activiteiten van vrijwilligers van allerlei verenigingen, waaronder DSMG, in beeld gebracht in opdracht van Sociumi. Deze laatste verzamelde de foto's, voegde er tekst bij en gaf een schitterend boekje uit onder de titel 'Vrijwilligers in actie'. Een uitgave waar wij uitermate fier op zijn. Op 16 december 2010 kregen we twee gepassioneerde natuurcineasten, Willy Dobbelaere en Julien Van Damme, op bezoek die ons vergastten op hun prachtige documentaires. Zij maakten de avond af door ons van naaldje tot draadje uit te leggen wat er zo allemaal aan voorbereidingswerk komt kijken. Info die wij zeker ook in praktijk kunnen brengen bij onze eigen natuuropnamen. 's Anderendaags op 17 december 2010 was Lux Nova terug te vinden op de 'Volkssterrenwacht Armand Pien' van de Gentse universiteit. Gepassioneerde medewerkers wijdden ons in in het gebruik van de sterrenkijker van Désiré Van Monckhoven, in 'Kometen en Planeten' in 3D en lieten ons tenslotte vanop hun meteorologisch grasveld op 50 meter boven Gent, nachtfoto's van onze ondergesneeuwde stad maken.

**Verwelkoming op de 'Volkssterrenwacht Armand Pien' op 17 december 2010.
(foto Volkssterrenwacht Armand Pien)**

Lux Nova stelde naar jaarlijkse gewoonte in december 2010 zijn jaarplanning op voor 2011. Er is zoveel interessants dat het plannen en vullen van de wekelijkse vergaderingen geen probleem vormt. Nochtans werd 2011 een bijzonder jaar met een licht zenuwachtige stemming als aanloop op ons eeuwfeestjaar dat zou starten op 9 december 2011.

In Lux Nova werken de momenteel 22 actieve leden als vrienden samen. Het staat iedereen vrij om zijn eigen werkwijze, onderwerpen en tempo te bepalen. Maandelijks confronteren we elkaar met onze producten van de voorbije weken. Iedereen kan met zijn fotografische problemen in de club terecht. En vaak worden rond bepaalde problemen dan ook specifieke avonden ingericht o.l.v. een lid dat beslagen is op dat terrein. Regelmatig doen we ook een beroep op gastsprekers om hun werk en technieken voor ons uit de doeken te doen.

Er worden ook regelmatig bezoeken gebracht aan andere clubs en aan hun salons. Daarnaast richt Lux Nova het laatste weekend van september

De tentoonstellingen in het Lakenmetershuis. Bovenste rij: deze van 1988 in de toneelzaal en onderste rij: deze van 2010 in de kelder.
(archief Lux Nova - foto's 2010 Jos Wittezaele)

en het eerste van oktober jaarlijks een eigen clubtentoonstelling in. Alle leden krijgen de gelegenheid hun beste werk aan het publiek te tonen. Het niveau van deze tentoonstelling is hoog, wat aan een Nederlandse bezoeker de opmerking ontlokte *'Lux Nova is niet zomaar een clubje'*.

1.7 Het eeuwfeest

Koninklijke Fotokring 'Lux Nova' start zijn eeuwfeestviering ter gelegenheid van het verschijnen van de uitgave van dit jaarboek 48 op 9 december 2011. Lux Nova ontvangt de heemkundige kring 'De Oost-Oudburg' in zijn lokaal, 'Lakenmetershuis' aan de Gentse Vrijdagmarkt voor de presentatie van het jaarboek, waarin het wel en wee van honderd jaar fotogeschiedenis is opgenomen. Voor deze gelegenheid presenteren de leden een retrospectieve van hun werk aan de aanwezigen.

Op 18 februari 2012 ontvangt Lux Nova op dezelfde locatie de algemene vergadering van de Oost-Vlaamse Unie voor Fotografie. Samen met een vijftigtal andere clubs zal de fotokring naast het administratieve gedeelte zijn verjaardag met hen vieren. Ook nu zal een retrospectieve van werken van de leden te zien zijn.

In maart van dat jaar zal het Centrum voor Beeldexpressie in zijn tijdschrift *'Beeldexpress'* een artikel aan de jarige wijden.

Gedurende het ganse jaar 2011 werkten de Lux Novafotografen rond het thema *'Gent, anders bekeken!'*. Omdat Lux Nova als fotokring reeds 100 jaar actief is in onze fiere stede, wilden wij ze op onze eigen manier origineel in beeld brengen. De firma Art & Craft en Canon drukten 50 foto's af op groot formaat. Deze foto's zullen een tentoonstelling vormen van 5 tot 13 mei 2012 in de kelder van het Lakenmetershuis. De bezoekers kunnen gratis deelnemen aan een wedstrijd door de locaties van de foto's te herkennen. De stad Gent en het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen zorgen voor prachtige prijzen. Om deze verjaardagstentoonstelling nog meer luister bij te zetten organiseren we in samenwerking met de collega's van DCB (Diaporamaclub België) een avondvullende projectie op 5 mei 2012 onder het thema *'The Best of FIF'*, waarbij FIF staat voor *'Flanders Image Festival'*. We plannen daarna deze grote foto's verder tentoon te stellen in de uitstalramen van winkels op en rond de Vrijdagmarkt.

Eind september-begin oktober 2012 gaat onze jaarlijkse fototentoonstelling door in het Lakenmetershuis. Minister van cultuur Joke Schauvliege heeft reeds toegezegd de 80ste editie van deze manifestatie plechtig te komen openen.

In oktober zullen we op uitnodiging van de 'Vriendenkring van Sidmar' fungeren als gast op hun kunsttentoonstelling in het stadhuis van Zelzate.

Burgemeester Daniël Termont beloofde ons te ontvangen op het Gentse stadhuis in de loop van de maand november. Donderdag 22 november 2012 zou de ideale datum zijn, want op die dag is het exact 100 jaar geleden dat de stichtingsakte van Lux Nova werd getekend.

2. Omtrent leden

2.1 Opmerkelijke leden

In de ledenlijst vinden we door de jaren heen enkele opmerkelijke namen. Een kort overzicht.

- **Harry Bagarnäs** (1975-1978): Woonachtig te Zottegem en bestuurslid van de Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, waar hij instond voor de contacten met de provinciale overheid. Nadien sloot hij aan bij Fotoclub 'Reflex Zottegem' en Fotoclub 'De Krakeling' te Geraardsbergen, waar hij tot zijn dood op 23 januari 2006 de bezieler van deze laatste club was.

- **Georges Blom** (1951-2002): Een weinig opvallende fotograaf die er zijn specialiteit van maakte om mensen in beeld te brengen in hun dagdagelijkse doen. Daarvoor fotografeerde hij vaak vanuit de buik, het toestel gewoon voor zich laten hangen, in de zoeker bovenaan kijken, positioneren en afdrukken zonder dat zijn 'modellen' er erg in hadden. Zo maakte hij

uiterst spontane beelden. Hij haalde zijn E-FIAP onderscheiding met de reeks over de Gentse begijnen. Hij bleef lid van Lux Nova tot aan zijn dood in 2002.

- **Frank Bollaert** (1979-1984): Hij was beroepsfotograaf met een eigen fotozaak aan de Dendermondsesteenweg te Gent. Hij sloot zijn zaak in 2009.

- **Denis Bouckaert** (1983-1985): Denis was naast fotograaf ook een succesvol zakenman. Hij was o.a. bekend van de horecazalen 'Het Waterhuis aan de Bierkant', 'Het Dreupelkot', 'de Brouwzaele' 'de Turk' en de sauna 'Aqua Azul' in het Patershol. Via 't Keunstig Veurval' was hij de culturele sponsor van de 'Leo Baekelandprijs voor Fotografie', 'Het Europees Straattheaterfestival' en 'Het Internationaal Puppelbuskerfestival'. Hij probeerde in 1989 zijn voormalige fotokring Lux Nova warm te krijgen voor zijn idee om een nationale fotowedstrijd te organiseren die hij zou sponsoren. Voor Lux Nova was dit project te hoog gegrepen en van daaruit speelde men het door aan OVU. Bouckaert had een horeca-imperium uitgebouwd waarin op het hoogtepunt 34 mensen een job hadden. Toch besliste hij in 1994 weg te gaan. Bart Deploey: 'Het was de cry of the jungle. Denis kon er gewoon niet aan weerstaan. Dat en de constante tegenwerking die hij hier voelde, deden hem tien jaar geleden beslissen te vertrekken. Hij wou terug naar de leefomgeving vanwaar hij kwam. Naar een maatschappij waar mensen nog met elkaar praten. Waar je de dingen nog onderling regelt, zonder dat je er meteen regels bij haalt. Denis heeft toen bijna alles verkocht en is naar die schitterende locatie in Kaapstad getrokken, waar hij zicht had op de Tafelberg'. Daar opende Denis Bouckaert het restaurant 'Den Anker'. Ook toen weer stond het succes aan zijn kant. Iedereen die in Vlaanderen iets betekent en ooit in Zuid-Afrika was, ging bij Bouckaert langs. Jean-Luc Dehaene, Patrick Dewael, Hugo Claus, Jo Röpcke. Ze zetten er allemaal hun handtekening op de muur. Bij een verkeersongeval op 21 oktober 2004 in het Afrikaanse Namibië kwamen twee Belgen om het leven. Onder hen Denis Bouckaert. Hij was met vier vrienden op weg van Swakop Munt naar Terrace Bay. Op de woestijnweg ging de wagen aan het slippen. Denis Bouckaert en de vader van VTM-journaliste Ann Van Mullem overleefden de klap niet. De drie anderen kwamen er met een polsbreuk en wat schrammen vanaf.

- **Gerard Cornelis** (1973-1974): Zaakvoerder van Foto-Ciné Cornelis op de Antwerpsesteenweg te Sint-Amandsberg. De bovenverdieping van zijn privé-woning te Heusden was omgevormd tot een waar museum dat honderden fotoestellen bevatte en uitgerust was met een film- en diaprojectieruimte.
- **Walter De Mulder** (1952-1954): Deze bekende fotograaf is afkomstig uit de Prins Albertstraat, de huidige Adolf Baeyensstraat, te Sint-Amandsberg en werd er geboren in 1934. Hij exposeerde op diverse plaatsen in het land en daarbuiten. Hij exposeerde begin de jaren zeventig in Convent Engelbertus, een tentoonstelling ingericht door de heemkundige kring 'De Oost-Oudburg' en het 'Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis'. In 2010 exposeerde hij in de Kunsthall aan het Gentse Sint-Pietersplein. Walter De Mulder toonde er journalistieke portretten van Vlaamse kunstenaars, dirigenten en buitenlandse fotografen, samen met twee documentaire videofilms over Patrick De Spiegelare en Michaël Borremans.

Walter De Mulder omschreef zijn kennismaking met en zijn beleving van fotografie aan Sam De Graeve als volgt: *'Ja, ik ging intussen ook naar een fotoclub, nam foto's van de prestaties van mijn atletiekclub die al eens in de krant verschenen en na enkele jaren ging ik op leercontract bij een toen bekende Gentse fotograaf. De flash vasthouden, ogen openhouden, leren. Mijn tante woonde naast ons, die was niet getrouwd, die was modiste. Ze had een grote kelder. Als ik thuis kwam ging ik de kelder binnen, deed alle zaken weg, petroleumvuurtje aan, twee doeken om het licht af te dekken, en zo, tussen de kolen en de appels die aan het drogen waren, met een klein schaaltje en een klein vergroterken maakte ik mijn eerste foto's. Als het gesneeuwd had, ging ik met mijn brommertje naar het groot park in Gent en dan fotografeerde ik gastjes die aan het spelen waren in de sneeuw. Ik noteerde hun adres en een paar dagen later klopte ik aan bij de moeder: mevrouw, ik heb uw kleine gefotografeerd, geen fotootje kopen? Na een paar jaar had ik het met dat leercontract ook gezien en ben ik zelfstandig geworden. Plechtige communies, huwelijken, dopen. De school, het leercontract, de eerste jaren als zelfstandige, het was een moeilijk begin, maar moest ik morgen herbeginnen, ik zou precies hetzelfde beroep kiezen. Mijn eerste foto's maakte ik op mijn twaalfde, met een eenvoudig boxcameraatje en nog steeds is fotograferen mijn hobby. Hoeveel mensen kunnen dat zeggen, dat hun hobby hun beroep is en omgekeerd en dat heel uw leven lang, tot je 76 bent? Het is onvervangbaar. Ik doe het nog altijd even graag, ik geniet er nog altijd even sterk van. Dat gebeurt niet veel. Denk ik.'*

- **Hubert Eeckhout** (1971-1972): Beroepsfotograaf uit Destelbergen. Hij exposeerde begin de jaren zeventig in Convent Engelbertus, een tentoonstelling ingericht door de heemkundige kring 'De Oost-Oudburg' en het 'Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis'. Dit laatste kreeg enkele maanden terug van de weduwe van Hubert de ingekaderde fotoreeks 'beluiken' als schenking.
- **Gaston Hebbelynck** (1945-1963): Hij werd door Gustaaf Verhulst binnen gehaald in Lux Nova. Ze werden ook privé goede vrienden en hadden naast fotografie ook de volkskunde en de geschiedenis van Gent gemeen. Hij werd bestuurslid van de fotokring van 1947 tot 1963. Daarnaast was hij ook voorzitter van Heemkundige Kring Gent. Gaston kreeg van de weduwe van Gustaaf Verhulst de glasplaten over Gent van haar man cadeau. Daarmee vergastte Gaston de toehoorders van de verenigingen die hem uitnodigden op een onvergetelijke avond Gentse geschiedenis met 'lichtbeelden' die van uitleg werden voorzien in een gezapig Gents, doorspekt met de nodige sappige details en humor.
- **Geo Langie** (1956-1975): Hij werd geboren te Nukerke op 21 augustus 1906. Nog toen hij baby was verhuisden zijn ouders naar Gent, waar hij op 13 januari 1982 overleed. Hij ligt begraven op het Campo Santo te Sint-Amandsberg. Van beroep was hij schrijnwerker-meubelmaker, maar hij studeerde verder en werd binnenhuisarchitect. Zijn ware roeping was etsen en in die hoedanigheid maakte hij in de kunstwereld dan ook naam. Zijn bekendste reeksen zijn 'De Gentse Feesten', 'Het Begijnhof' en 'Beroepen'. Minder bekend is dat hij een niet onaardig fotograaf was en ook zijn sporen verdiende als cineast. Hij maakte ruim 20 jaar lang humoristische filmpjes en in 1947 behaalde hij de titel van beste amateur-cineast met zijn prent 'Bruine Bonen'.
- **Alex Longueville** (1975-1993): Bleef na zijn lidmaatschap bij Lux Nova actief in de kunstwereld en richtte een eigen drijvende galerij op in een omgebouwd binnenschip 'Kunstschip Gandavus Portus' dat afgemeerd ligt aan de Gentse Visserij. Op regelmatige tijdstippen worden er ook fototentoonstellingen ingericht, o.a. door de 'Vrije Gentse Amateurfotografen'. Alex zelf woont op een tweede binnenschip dat hij ombouwde tot woonboot.

Alex Longueville.
(foto website 'Kunstschip Gandavus Portus')

- **Lucien Maes** (1983-1984): Samen met Hubert Braet en Jos Talboom verliet hij in 1983 de bekende Fotoclub Vooruit in Gent. Gezien Lucien omwille van gezondheidsproblemen veel thuis zat en bezeten van de fotografie beet hij zich vast in dit medium. Hij produceerde enorme hoeveelheden foto's, eerst analoog, later ook digitaal. Hij behoorde tot de pioniers van de digitale fotografie en beeldverwerking. Om een uitlaatklep voor zijn werk te vinden sloot Lucien zich aan bij Lux Nova, maar ook bij Camera 6 Destelbergen en Fotoclub Het Spoor Gent. Hij verliet eerst Lux Nova in 1984, daarna Camera 6 rond 1988 om uiteindelijk nog enkel bij Het Spoor actief te zijn. Omwille van gezondheidsredenen hield hij de fotografie begin de jaren negentig voor bekeken. Hij overleed een paar jaar later. Lucien was ook OVU-bestuurder van 1982 tot 1989 en had in deze organisatie de functie van penningmeester van 1985 tot 1989. In die hoedanigheid volgde hij Hubert Braet op.

- **Guy Pasques** (1950-2003): Na het overlijden van Gustaaf Verhulst volgde Guy Pasques hem op als voorzitter. Een taak die hij 36 jaar lang tot 2000 op zich nam. Zijn voorzitterschap kenmerkte zich door de rust en kalmte die hij uitstraalde. Hij leidde de fotokring op een vriendschappelijke en humoristische manier. Nooit hebben we Guy kwaad geweten of zijn stem weten verheffen. Toen hij in 2000 het voorzitterschap doorgaf aan Jos Talboom werd hij tot ere-voorzitter van Lux Nova benoemd. Hij bleef actief lid van de vereniging tot aan zijn dood in 2003. Guy maakte er een erezaak van om geen vergaderingen te missen van zijn geliefde vereniging. Enige uitzondering werd gemaakt

Lily, de foto waarmee Guy Pasques in 1962 de gouden medaille won in de 'Kunstkring' te Gentbrugge.
(archief Lux Nova - foto Guy Pasques)

voor reizen en zeldzame ziekteperiodes. Guy Pasques behaalde een EFIAP onderscheiding en was daarnaast ook stichtend lid en bestuurder van de Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen van 1976 tot 2003, waar hij zich vooral inzette voor de logistieke ondersteuning van het OVU-salon, dat jaarlijks op een andere locatie in de provincie Oost-Vlaanderen doorging.

- **Jean Platteeuw** (1951-1988): Hij was secretaris van Lux Nova van 1978 tot 1988, het jaar van zijn overlijden. Daarnaast was hij bestuurder van de Oost-Vlaamse Unie van 1976 tot 1988. Hij was er secretaris van 1978 tot 1984 en voorzitter van 1984 tot aan zijn dood in 1988. Punctualiteit kenmerkte zijn secretariaatsmandaat bij Lux Nova en zijn voorzitterschap bij OVU.
- **Jos Talboom** (1983-2008): Samen met Hubert Braet en Lucien Maes verliet hij in 1983 de bekende Fotoclub Vooruit in Gent. Hij volgde Guy Pasques in 2000 op als 3de voorzitter van Lux Nova. Hij had echter te kennen gegeven om dit slechts een korte periode te willen doen. In 2005 nam hij ontslag als voorzitter. Zijn specialiteit was landschappen en natuurfotografie in zwart-wit. Jos heeft tot het

Golmer Joch (archief Lux Nova - foto Jos Talboom)

eind dat hij bij Lux Nova was en ook nog een hele tijd daarna steevast analoog zwart-wit beoefend, waarbij hij alles in eigen beheer hield van de opname, het ontwikkelen van de film tot het afdrukken toe. In 2008 verliet hij de fotokring om aan te sluiten bij Fotoclub Kunst Ligt. Hij was ook van 1982 tot 1997 bestuurder van OVU, waarbij hij het grootste deel van de tijd de functie van materiaalmeester uitoefende. Het grote materiaal van OVU, tentoonstellingspanelen en verlichting, werd onder zijn deskundige leiding in de kelder van het Lakenmetershuis door de Lux Novaleden vervaardigd.

- **Marcel Uvyn** (1949-1950): Marcel kreeg de fotomicrobe te pakken via een uit Duitsland meegesmokkeld Voigtlander fototoestel. Hij volgde in Lux Nova de fotolessen op zaterdagavond. Toen één van de leden duchtig onder zijn voeten kreeg omdat zijn fotowerk ondermaats was, maakte dat op Marcel zo'n indruk dat hij uit schrik voor de reacties op zijn werk wegbleef uit de club.
- **Marcel Zwaenepoel** (1946-1952): De nestor van de Oost-Vlaamse fotografie. Hij week later uit naar VTB Fotoclub Gent en Amafot Zwijnaarde. Hij stond samen met Jan Roose en André Menschaert aan de wieg van de oprichting van de Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen (OVU). Hij werd ook medestichter en bestuurder van OVU van 1976 tot aan zijn dood. Ik maakte hem jaren mee, ervaarde zijn wijsheid i.v.m. fotografie. Zijn commentaren op foto's waren rustig en bezadigd en 'to the point'. Zijn oordeel werd door iedereen aanvaard en gewaardeerd. Eén eigenaardigheidje: ik heb van hem nooit één foto gezien en ik heb nog niemand ontmoet die er wel één gezien heeft.

Foto Pieter Dhaenens uit de jaren '60. (archief Piet Dhaenens)

2.2 De huidige leden stellen zich voor en presenteren één van hun foto's

- **Freddy Baeyens** (2009) is sinds 1982 bezig met fotografie. Het betreft vooral gelegenhedsfotografie, waarbij de eigen familie, reizen, schoolfotografie, trouw- en communierportages primeren. Hij volgde reeds cursussen in diverse fotografische disciplines, waaronder zwart-wit, dia en kleur. Wat hem aantrekt in fotografie is het vastleggen van herinneringen, en vooral het maken van mooie opnamen op reis. Bij het fotograferen vindt hij vooral het bekijken van het onderwerp interessant. Naast het maken van een goede compositie vindt hij ook technische aspecten zoals licht, dieptescherpte en beweging heel belangrijk. Bij dit laatste vindt hij van zichzelf dat hij nog heel wat kan bijleren. Om deze reden sloot hij aan bij Lux Nova om van de andere clubleden te leren en zo de kwaliteit van zijn foto's te verbeteren.

- **Daniel Beaumont** (1996) kwam over van fotoclub 'De Kern'. Hij houdt zich van meetaf aan bezig met zwart-wit fotografie waarbij het landschap een onuitputtelijke bron blijkt te zijn. In de zoektocht naar het beeld dat voor hemzelf goed zit, probeert hij steeds meer van het anekdotische afstand te nemen en het beeld te vereenvoudigen. Telkens

opnieuw een oefening die het dan ook boeiend houdt. Ook het technische aspect van fotografie - geen sinecure - is een sterk bepalend element in een aansprekende foto; verlichting en belichting zijn hierbij heel belangrijk. Daniel exposeerde reeds een paar keer samen met zijn broer Yves, die grafisch kunstenaar is. We vonden hen in 2008 terug in een dubbeltentoonstelling in het Gentse 'Geuzenhuis'. Daniel is ook nog de enige fotograaf die binnen onze fotokring volledig analoog werkt, van opname tot de afdruk in de donkere kamer.

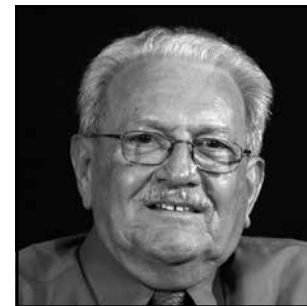

- **Ulrik Bouché** (1990) woont te Sint-Amandsberg en sloot zich bij Lux Nova aan in 1990, na een aantal jaren lid te zijn geweest van fotoclub Camera 6 Destelbergen. Hij volgde een opleiding als reprofotograaf en was jarenlang actief als grafisch medewerker bij dagblad 'Het Volk'. In zijn werk staat de mens centraal, maar hij evolueerde stilaan naar het 'imaginaire'. In 1995 behaalde hij de

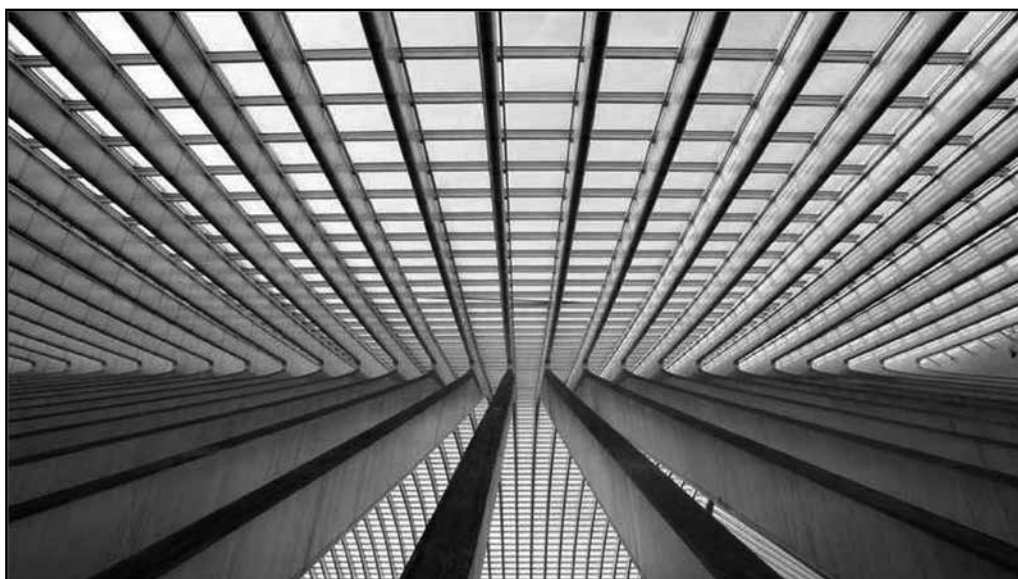
gouden medaille van OVU voor zijn zwart-witreeks 'Bejaarde Rolstoelpatiënten' in de Nationale Leo Baekelandprijs voor Fotografie met als thema 'De mens in zijn sociaal milieu'. In het kader van het 'Fotografiecircuit Na 150 jaar fotografie in het Gentse' vinden we Ulrik terug in een dubbeltentoonstelling samen met beeldhouwer Willy Verleysen in cultureel centrum 'De Vlier' in het Groot-Begijnhof te Sint-Amandsberg op 6 en 7 mei 1995. In 2000 werd hij geselecteerd voor het Kunstsalon van en voor de tweejaarlijkse prijs voor Hedendaagse Beeldende Kunst ingericht door het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, wat resulteerde in de individuele tentoonstelling 'Imagination' (april 2001) in de Kunsthal Sint-Pietersabdij te Gent waarin de reeks over het 'Carnaval in Venetië' de blikvanger was. In mei 2001 was hij één van de exposanten in de tentoonstelling Kunst & Monumenten in de Sint-Amandsbergse Campo Santokapel. Daarnaast nam hij deel aan talrijke tentoonstellingen in diverse Vlaamse culturele centra.

- **Hubert Braet** (1983), woonachtig te Ledeborg, is als autodidact sedert meer dan 55 jaar actief bezig in de fotografie. Hij is steeds geboeid door het medium op zichzelf, waarbij het breed spectrum van onderwerpen een onuitputtelijke bron van inspiratie zijn. Van 1960 tot 1982 was hij lid van 'Fotoclub Vooruit' te Gent en in 1983 maakte hij de overstap naar Lux Nova. Zijn tentoonstellingspal-

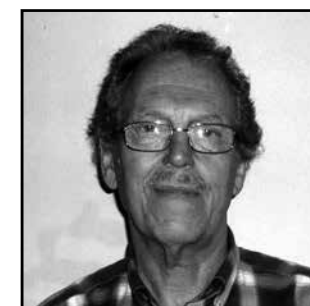
mares is uitgebreid en we vonden daarvan sporen in internationale, nationale en regionale salons. Hubert was bestuurder en penningmeester van de Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen van 1980 tot 1985. Hij was secretaris van Lux Nova van 1988 tot 2004 en neemt sedertdien de functie van ondervoorzitter waar. Hij gaat ervan uit dat elke techniek, zowel analoog als digitaal, kon en kan aangeleerd worden met vallen en opstaan, maar het (leren) kijken (en ook zien) is een ander paar mouwen. Dat vergt een zekere gevoelsmatigheid die niet altijd door de rede kan en hoeft uitgelegd te worden. De fotografie is een enorme hulp om de wereld rondom ons beter te leren zien, aan te voelen en te registreren. Dit zowel in de geest als op de foto. Het één is het logisch gevolg van het ander. Het enthousiasme van 55 jaar geleden is bij Hubert nog steeds niet bekoeld. Hij houdt van iets en blijft daar trouw aan.

- **Gie Bruyneel** (2008) omschrijft zijn visie over fotografie als volgt: *'Het leven bestaat uit een opeenvolging van een schier oneindig aantal momenten, meestal zo ontzaglijk kort en vluchtig dat ze voor het bewustzijn wegvluchten... Echter, in sommige momenten waarin de ogen de wereld aftasten ontspringt een emotie, een rilling in de ziel verwekt door licht, kleuren, contrasten en samenhang, een weerkaatsing van een verlangen tot bewustwording dat schijnbaar op je lag te wachten... Die emotie*

wil niet vergeten worden, maar wel verankerd en verdiept. Zij wil geprojecteerd worden naar een eeuwige herinnering, het bewust-zijn ervan wil overgedragen worden op zoek naar bevestiging, vermenigvuldiging van de beleving over alle andere momenten heen. Dit is de zegen en de vloek, het geluk en het ongeluk van een fotograaf: 'fotografie, een fenomenologische benadering.' Gie studeerde in 1974 af aan het Narafi. Na zijn legerdienst werkte hij in fotofinishing, fotogravure en eventjes als freelance fotograaf. Vanaf 1979 wordt fotografie verwisseld met informatica tot eind 2007 bij Agfa. Nu is Gie op zoek naar aansluiting op het spoor dat dertig jaar geleden werd verlaten, maar hij blijft nog volop bezig met informatietechnologie.

- **Roger Claeysens** (2010) is woonachtig in Zwijnaarde en vervoegde medio 2009 onze geleerden. Hij specialiseert zich vooral in natuurfotografie en weet als geen ander zeezichten vast te leggen op zijn remediërende strandwandelingen. Hij kon ons op de fototentoonstelling van 2009 reeds vervoegen met één van zijn werken.

- **Roland Delahaye** (2007) was voorheen lid bij fotoclub 'Fodifi' Wondelgem. Hij is amateur-fotograaf in hart en ziel. Roland is met zijn foto's bezig van het moment dat hij opstaat tot hij gaat slapen. Hij nam deel aan wedstrijden in binnen- en buitenland, waar hij in de hoogste prijzen viel. Zijn grootste succes boekte hij zoals reeds werd aangehaald in het 'Internationaal Fotofestival' van Knokke-Heist in 2007 met zijn foto 'La Peur'. In 2008 werd hij ook laureaat van de 'Grote Prijs Paul Martin'. Zijn deelname leverde fotokring Lux Nova ook nog de trofee 'Kris Peeters' van de Vlaamse Gemeenschap op. Hij specialiseert zich in portretten, snapshots, fotograferen van evenementen en optredens.

- **Roland Demaere** (2003) werkt uitsluitend met dia's. Hij werkt stevast rond één thema: 'toeristische locaties en hun treinen'. Daarvoor reist hij binnen- en buitenland rond om sfeerbeelden van treinen in stedelijke en vooral in natuurlijke landschappen vast te leggen. Zijn encyclopedische kennis over dit onderwerp kent zijn gelijke niet. Een avondje 'treintjes kijken' in de club is dan ook meegenomen.

- **Geertrui Derycke** (2000) begon met fotografie in 1986 als lid van fotoclub 'Camera 6' Destelbergen. Aanvankelijk maakte ze foto's en dia's. Later schakelde ze over naar zwart-witfotografie en specialiseerde ze zich in infraroodfotografie.

In 2004 schakelde ze over naar het digitale en had het er aanvankelijk moeilijk mee dat haar geliefde infraroodbeelden in dit medium niet zo goed uit de verf kwamen als vroeger. Terwijl ze ondertussen zowel kleur-, zwart-witfoto's als audio-visuele reeksen maakt, beet ze zich toch vast in het infrarood. Ondertussen slaagt ze er tot haar grote voldoening in om ook deze branche van de fotografie digitaal onder de knie te krijgen, wat geen evidentie is. In deze fotografie zoekt zij naar surrealistische beelden: iets wat er wel is, maar wat je in het gewone leven en gewoon daglicht niet ziet. Wat haar frappeert is de manier waarop het licht valt: tegenlicht, strijklicht, een soort clair-obscur. Een spel van lijnen, vormen, kleur en licht zal haar telkens opnieuw boeien.

- **Pieter De Wilde** (2011) de op één na jongste telg in onze Lux Novafamilie. Hoewel woonachtig in Merelbeke was hij tot voor kort lid van fotoclub 'Ontspanner' in Lebbeke. Hoewel Pieter naar Lux Nova kwam om zijn fotografische technieken te verbeteren, mochten we van hem toch reeds zeer goede foto's bewonderen. Hij zal zeker in de komende tentoonstellingen zijn werk aan het grote publiek kunnen voorstellen. Op volgende pagina geeft hij de lezer hiervan reeds een voorsmaakje.

Hij koos voor een foto die weergeeft wat hij in beelden ziet. Mensen, maar evengoed bijstaanders in hun natuurlijk decor met daarnaast aandacht voor lijnen en symmetrieën.

- **Maurice Dorikens:** Maurice Dorikens is geboren in Antwerpen in 1936 en huwde in 1959 met Liliane Vanpraet. Ze behaalden beiden het diploma van Doctor in de Wetenschappen aan de Universiteit Gent en waren samen 40 jaar werkzaam in het wetenschappelijk onderzoek in de kernfysica en eindigden hun loopbaan als

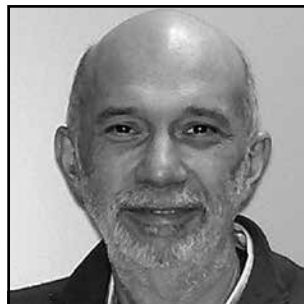
verantwoordelijken voor het 'Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen' van de Universiteit Gent. In 2009 overleed Liliane. Hun zoon is beroepsfotograaf, met specialisatie in het aanmaken en printen van zeer grote foto- en beeldmontages. Maurice is al bezig met fotografie sedert zijn prille jeugd. Hij is een fervent liefhebber van zwart-wit fotografie, en behaalde met groothoekfotografie zowat alle prijzen en medailles die te behalen zijn in binnen- en buitenland. Van 1975 tot 1977 zetelde hij als bestuurder in de 'Belgische Federatie van Fotokringen' (BFFK). Hij behaalde ook de HonEFIAP- en een MFIAP- onderscheiding, de hoogst mogelijke onderscheiding in de amateurfotografie. Maurice was er 'Secretary General' van 1978 tot 1985 en daaropvolgend 'President' van 1985 tot 1991 van FIAP (Fédération Internationale de l'Art Photographique). Vanaf 1969 tot 2008 werkte hij samen met Liliane aan audiovisuele producties, eerst met zelfgeknutselde apparatuur, later met 'de schuif', nog later met de computer, en vanaf 2003 digitaal. In 1989 hebben ze de Diaporama Club België gesticht, waarvan Maurice tot op heden nog steeds voorzitter is en redacteur van het tweetalig tijdschrift 'DCB Bulletin'. Hij is ook lid van Kordial Multimedia sedert 2006, een vereniging die uitsluitend actief is op het audio-visuele vlak. Maurice was ook manager van de 'FIAP KODAK Award' in 1990-1991 en 1992-1993. In 2010 ontvingen Maurice en postuum ook Liliane de 'Dobson Henry Medal' uitgereikt door 'The Royal Photographic Society' in Groot-Britannië. De medaille is bedoeld voor het hele oeuvre van de persoon en voor de uitzonderlijke bijdrage die geleverd is voor de ontplooiing van het audiovisueel gebeuren.

- **Roger Hebbrecht** (2009) sloot opnieuw aan bij Lux Nova in 2009. Hij was vroeger reeds lid geweest van 1958 tot 1967 en van 1983 tot 1985. Hij verliet ons een eerste keer om in Zwijnaarde fotoclub 'Amafot' en later nog een tweede keer om o.a. samen met Maurice Dorikens aan te sluiten bij 'Fotart', een fotoclub die streefde naar vernieuwing binnen de fotografie. Ondertussen heeft hij de weg naar Lux Nova terug gevonden en bijt

hij zich vast in de digitale beeldverwerking, die hij binnen de kortste keren onder de knie wil krijgen. De leden van Lux Nova van hun kant kunnen ondertussen mee profiteren van zijn uitgebreide fotografische kennis.

- **Dolf Henderick** (1984) is reeds de derde generatie van niet-professionele fotografen. Ook zijn grootvader was voor hem reeds lid van Lux Nova. Dolf is vooral gepassioneerd door sociale fotografie, landschappen en door de zoektocht naar beweging en contrasten in het beeld. De techniek is voor hem ondergeschikt aan de inhoud. Foto's kunnen voor hem in kleur als in zwart-wit. In 2006 won hij een fotowedstrijd van de stad Gent. Dolf is naast fotograaf ook een niet onverdienstelijk auteur van cursiefjes. Hij werd reeds meerdere keren genomineerd in een cursiefjeswedstrijd van de Vlaamse Gemeenschap en behoorde reeds tweemaal tot de winnaars.

- **Willy Lippens** (2004) is gefascineerd door sfeer, kleuren, de zee en haar maritieme activiteiten.

Deze elementen switchen zijn bewustzijn om in alertheid en in een verlangen om deze impressies

via digitale fotografie te verbeelden. De grafische wereld is zijn speelterrein. Hij volgde en volgt lessen Photoshop en fotografie aan het PCVO Meetjesland. In 2005 nam hij het secretariaat van Lux Nova op zich en in 2009 werd hij bestuurder bij OVU, waar hij de maandelijkse Nieuwsbrief onder zijn hoede neemt. In 2008 werd hij voor het eerst genomineerd voor de 'Leo Baekeland Fototentoonstelling' met de reeks 'Maintenance' en in 2010 met 'Unplugged'.

- **Reinald Moors** (1984) schrijft zelf over zijn fotografie: 'Het fotograferen was reeds een grote uitdaging in mijn kinderjaren. Omdat fotografie mij zo boeide, heb ik later als vervolmaking fotografie gestudeerd aan het IMOV en HIGRO te Gent, waar ik als laureaat het diploma van fotograaf behaalde.' Vooral de kleuren in de natuur, zowel details als globale beelden, trekken zijn aandacht. Buiten deze discipline verkiest hij een zo breed mogelijke visie te hebben op alle aspecten van de fotografie. Nieuwe uitdagingen zijn steeds aan de orde, zeker nu in het digitale tijdperk. In de loop der jaren maakte Reinald zich een stijl eigen. Binnen de club zijn zijn foto's snel herkenbaar door hun eenvoud, hun vormen- en kleurspel. Hij weet als geen ander details te ontdekken, die menigeen ontgaan.

- **Luc Moreels** fotografeert veelal in functie van audio-visuele producties, waarvan hij er reeds heel wat op zijn naam heeft staan. Hij volgde de volledige tweejarige leergang Photoshop aan het PCVO 'Het Perspectief'. Naast de eigen clubtentoonstelling nam hij in 2010 ook deel aan de 'Kunsttentoonstelling' van de Vriendenkring Sidmar in het gemeentehuis van Zelzate. Hij assisteerde Maurice Dorikens de laatste jaren in de audio-visuele wedstrijd van OVU en bij de projectie van het OVU-Gala. Sedert 2010 nam hij de functie van wedstrijdcommissaris over en hij werd in 2011 op de algemene vergadering van OVU aangesteld als bestuurder. Luc is tevens de webmaster van Lux Nova. (www.luxnova.be).

- **Erik Rogier** (2009) zou overdrijven mocht hij zeggen dat de fotografie hem verbaasde op dat eigenste ogenblik. Echter een vijftiental jaar later was dit wel de waarheid, zonder dat hij zich aansloot bij een fotoclub. Verder heeft hij geen enkel palmares op tafel liggen, hoewel hij van zichzelf vindt dat hij moet proberen daar iets aan te doen. Hij stelde het

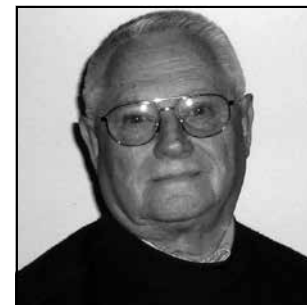

als uitdaging en daarom liet hij zich omringen door de fotografen van Lux Nova om uit hun ervaring bij te leren.

- **Marc Rousseau** (1984) is sinds 1984 gepassioneerd door fotografie en zo reeds 27 jaar lid van Lux Nova. Zijn opnames richten zich vooral op architectuur, interieurs en landschappen. De opnames gebeuren meestal vanop een statief met een full frame reflextoestel. Marc behaalde in behoorlijk wat wedstrijden prijzen en aanvaarding en was reeds tot tweemaal toe laureaat van de 'Leo Baekeland fototentoonstelling'.

- **Marcel Van Damme** (2002) was reeds van 1953 tot 1958 lid van Lux Nova. Daarna verdween hij van het toneel om later lid te worden van fotoclub 'Camera 6' Destelbergen. In 2002 verliet hij deze club om terug te keren naar zijn roots, Lux Nova. Marcel specialiseerde zich vooral in stillevens. Niemand binnen Lux Nova slaagt erin om hem hier in te evenaren. Met dagdagelijkse zaken, fruit en

groenten, stelt hij een beeld samen dat hij met de juiste belichting op de foto weet te brengen. Momenteel zoekt hij nog een beetje zijn weg in de digitale straat en zoals hij zelf zegt: 'Weet hij nog niet of hij rechts of links zal inslaan'.

- **Frederik Vanderstraeten** (1991) startte met fotografie door eenzelfde situatie als Gustaaf Verhulst 'een erfenis'. Van de moeder van een overleden buurman kreeg hij in 1975 de ganse fotouitrusting inclusief donkere kamer. Na 15 jaar zwart-witfotografie nam hij kleur erbij. Beide systemen werden zelf in de donkere kamer ontwikkeld. Hij kreeg met de fotografie de microbe te pakken om creatief om te gaan met het beeld. Dat hield in dat zwart-witfoto's nogal eens bewerkt werden met chemicaliën om er kleur in te krijgen en dat hij in kleur poogde om zo

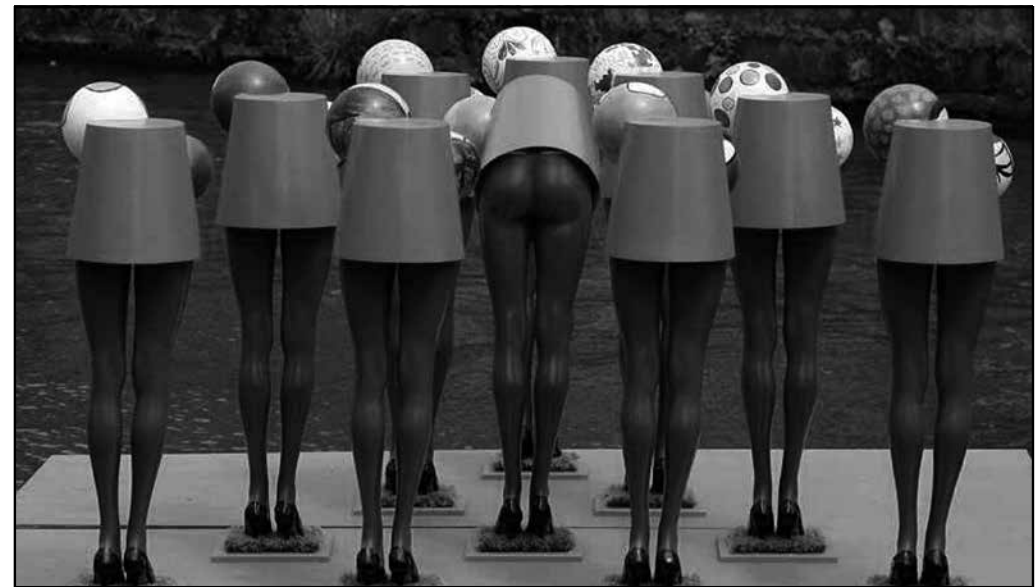

monochroom mogelijk te werken. De wereld op zijn kop. Bij het ontluiken van de digitale beeldverwerking sprong hij onmiddellijk op de kar en was hij binnen OVU één van de pioniers op dat gebied. Momenteel werkt hij louter digitaal qua opname en doet hij het volledige proces van verwerking tot en met het printen zelf. Daardoor kan hij ook gaan experimenteren met diverse nieuwe papiersoorten. Een foto is voor hem pas af als hij alles vanaf de opname, via de creatieve verwerking tot het afdrucken en de presentatie zelf in handen heeft gehad. Hij maakt voor het printen enkel een uitzondering voor de zeer grote formaten, die hij wel uit handen moet geven. Frederik werd ondervoorzitter van Lux Nova in 1995 en wisselde in 2004 met

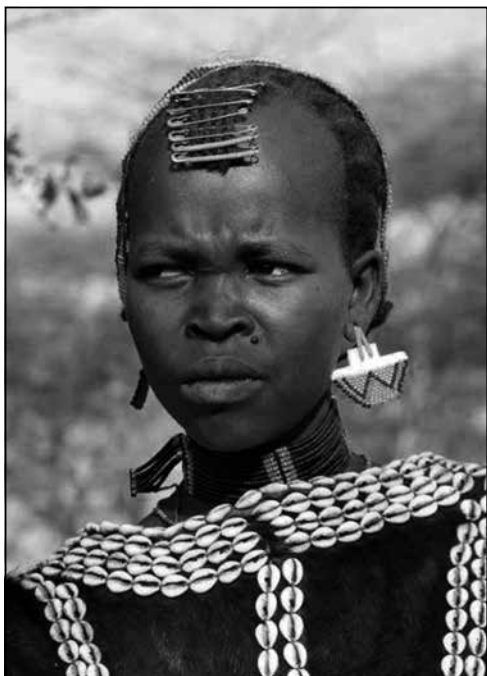
Hubert Braet van functie zodat hij secretaris werd, waarna hij 2005 het voorzitterschap op zich nam. Zijn passie voor het Sint-Amandsbergse 'Campo Santo' lag aan de basis van de fotoreeks 'Stille Getuigen'. Deze reeks, voorzien van gedichten van Theo Franssen, werd door de stad Gent geëxposeerd in de Campo Santokapel in 2002. Hij werd een aantal keer laureaat in de 'Leo Baekeland Fotowedstrijd' en reeds 3 keer laureaat van de 'Leo Baekeland Fototentoonstelling'. In 2008 behaalde hij met de foto 'Look on Art' de Prijs van de stad Dendermonde op het 'Regionaal Ontmoetingssalon' van de 'Fotografische Kring Dendermonde'. In 1988 werd hij bestuurder van OVU waar hij de mappen- en diathekendienst verzorgde, om later de subsidieverdeling en de ledenadministratie te doen. Daar kwam uiteindelijk nog de pré-press van het drukwerk bij. Toen hij daarbij in 2006 ook nog penningmeester werd liet hij in 2009 de OVU-Nieuwsbrief over aan collega Willy Lippens.

- **Marcel Vens** (2002), gewezen werknemer bij de gekende Gentse fotozaak Focilux, kwam ons vrij onverwacht vervoegen, hoewel hij steeds een trouwe bezoeker van onze fototentoonstellingen was. Marcel is eerder karig met zijn fotowerk, maar slaagt er elk jaar toch in om werk te produceren voor de tentoonstelling. Hij weet daarbij de kijker steeds te verrassen door humor in zijn werk,

foto's van een kat met daarbij een vogelkooitje opgehangen, door eigenzinnig werk te presenteren zoals originele foto's van zijn pasgeboren kleinzoon of door het opstellen van een constructie met prikkeldraad om zijn foto's van oorlogskerkhoven voor te stellen. Uiteindelijk werd hij ook twee keer laureaat van de 'Leo Baekeland Fototentoonstelling'.

- **Jos Wittezaele** (2009) was ooit al eens een jaar lid van Lux Nova in 1983, maar hield het in 1984 wegens tijdsgebrek voor bekeken. In 2009 daagde hij terug op. Hij kreeg de fotomicrobe te pakken op zijn 15de verjaardag, maar filmrolletjes waren duur en er moest zuinig mee worden omgesprongen. De aanschaf van zijn eerste reflextoestel liet voor hem een hele wereld opengaan. Hoewel kleurenfoto's hem boeiden bleef hij zeer lang in de ban van het zwart-witte. De 'doka' was zijn 'toverwereld' geworden. In 2005 stapte hij net als zovelen over op digitale fotografie. Daarvoor volgde hij aan het PCVO 'Het Perspectief' een twee jaar durende leergang 'Photoshop' en startte hij in 2010 aan de Academie voor Beeldende Kunst te Gent de leergang "Fotokunst". In 2010 produceerde hij een fotoreeks met Afrikaanse types waarvan een selectie in de jaarlijkse fototentoonstelling van Lux Nova te bewonderen was.

2.3 Onze ouderdomsdekens

Lux Nova heeft vier leden die strikt genomen geen lid meer zijn. Gilbert Verplaetse, Aimé De Deyne en Jacques Brunain waren meer dan 20 jaar trouw lid van de fotokring en haakten gedwongen af in 2009 omdat ze het gezien hun gezegende leeftijd niet meer zagen zitten om wekelijks de verplaatsing naar de Vrijdagmarkt te maken. Nochtans waren ze

nog steeds diep in hun hart verbonden met 'hun' Lux Nova, waarvoor ze op gestelde tijden toch nog hun belangstelling lieten zien en hun opwachting maakten.

- **Gilbert Verplaetse** kwam Lux Nova vervoegen in 1956 en bleef er actief tot 1978. Hij was tevens bestuurslid van 1967 tot 1978. Een tiental jaar later dook Gilbert terug op in de ledenlijsten en maakte hij van 1988 tot 2009 weer deel uit van de fotokring. Gilbert was een vriendelijk en gemoedelijk man, onze

'Gentse Hollander'.

Gentenaar in hart en nieren was hij uitgeweken naar het Nederlandse Westdorpe. Als fotograaf was hij echt een 'specialleke'. Hij had een oog voor structuren en wist ons steevast te verrassen met prachtige gestructureerde zwart-witbeelden die hun weerga niet hadden. Wij hadden Gilbert graag bij het eeuwfeest betrokken, maar begin 2011 kregen we de droeve mare dat hij op 2 januari na een kortstondige ziekte in het Universitair Ziekenhuis te Gent was overleden.

Een typische structurenfoto van Gilbert Verplaetse (archief Lux Nova)

- **Aimé De Deyne** was lid van Lux Nova van 1983 tot 2009. Hij was een onopvallend lid, maar toch wekelijks prominent aanwezig. Zijn fotografie weerspiegelde zijn persoonlijkheid: rustige landschappen, subtiele natuurfoto's en unieke hoekjes uit onze Gentse stede. Aimé had zelfs nog de moed om zich op gevorderde leeftijd een digitaal fotoestel aan te schaffen en om zich te verdiepen in Adobe Photoshop. Toen hij zijn deur in de Hamerstraat voor goed achter zich dichttrok om zijn woonplaats te ruilen voor een rusthuis in Aalter, dicht bij zijn kinderen, nam hij afscheid van Lux Nova. Nochtans werden de banden niet doorsneden, want bij de opening van de volgende tentoonstelling was hij present. Hij blijft ons volgen... een telefoontje nu en dan houdt hem op de hoogte.

- **Robert Schaubroeck** kwam in 1985 Lux Nova ver-voegen en bleef lid tot 2009. Robert was ook één van die leden die geen vergadering zou hebben overgeslagen. Zijn fotografie bestond uit klassieke, maar oerdegelijke zwart-witfoto's. Hij vormde en vormt samen met Aimé een onafscheidelijk duo. Toen Robert het moeilijk kreeg om met de auto te rijden, haalde Aimé hem op en bracht hem weer veilig thuis. Toen Aimé naar het rusthuis vertrok, was Robert zijn vaste chauffeur kwijt en besliste hij met spijt in het hart om niet meer naar de vergaderingen te komen. In 2010 echter was Aimé opnieuw chauffeur van dienst en loodste hij Robert mee naar de opening van onze 77ste fototentoonstelling. We hopen hen er dan ook beiden bij te hebben op de manifestaties van 100 jaar Lux Nova.

- **Jacques Brunain** kwam in 1992 over van foto-club 'Iris Melle'. Gezien hij en zijn echtgenote goed bevriend waren met medelid Hubert Braet zocht hij zijn heil in Lux Nova. Jacques was trouw aanwezig op de wekelijkse vergaderingen en liet ons aanvankelijk genieten van zijn analoog werk. Ook hij schakelde later over naar het digitale. In 2004 vernieuwde hij zijn lidgeld niet meer. Dit had weinig met de fotokring te maken, maar eerder met zijn gezondheid. Nu en dan mochten we hem nog wel eens op een manifestatie verwelkomen.

'Leo Baekeland Foto-
tentoonstelling 2011'
- foto uit de reeks
'Circus Karamazov'.
(archief OVU - foto
Roland Delahaye)

2.4 Ons eeuwfeestlid

- **Roger Demeyer** (2012), woonachtig te Won-
delgem, kwam in 2011 reeds eens de sfeer van
de Lux Novavergaderingen opsnuiven. Al gauw
besliste hij de overstap van Fodifi Wondelgem, de
club waar hij op dat moment lid van was, naar Lux
Nova te maken. Zijn komst moest evenwel nog wat worden uitgesteld
omdat hij op donderdag, het moment waarop wij vergaderen, nog
steeds les fotografie volgde. Gelukkig voor ons was het Rogers
laatste jaar, zodat hij tijdig kon instappen om ons eeuwfeest mee te
vieren en te ondersteunen.

Hij kocht zijn eerste fototoestel als milicien in het station van Luik voor zijn vertrek naar Congo. In Kamina werd hij gebeten, niet door een slang, maar door de fotografie. Op de militaire basis leerde hij films ontwikkelen en foto's afdrukken en de microbe had hem van dan af goed te pakken. Met zijn soldij van de eerste 8 maanden Congo schafte hij zich een eerste Leicatoestel aan. Eenmaal thuis werd een Meopta-vergroter binnengehaald. Hij evolueerde ondertussen naar het kleurwerk via het Cibachromeprocédé. Door omstandigheden werd hij genoodzaakt om gedurende een 20-tal jaar zijn fotografische activiteiten te stoppen. Nadat hij met pensioen was keerde hij terug naar de schoolbanken. Twee jaar kleurenfotografie in Kisp Mariakerke en daarna Sint-Lucas Academie tot en met het 6de specialisatiejaar.

Fotografie is voor hem één van de boeiendste hobby's met oneindig veel mogelijkheden. Roger gaf in de voorbije jaren een aantal kalenders uit met foto's van kerkinterieurs, met boerderijen en met luchtfoto's. Daarnaast stelde hij ook een prachtig foto- en kijkboek samen onder de titel 'Kerk en Kunst te Gent'.

Foto uit de reeks 'Mannen met
baarden'. (foto Roger Demeyer)

2.5 Bestuursleden

Voorzitters

Verhulst Gustaaf	1912	1963
Pasques Guy	1964	2000
Talboom Jos	2000	2005
Vanderstraeten Frederik	2005	

Ondervoorzitters

Maere Eduard	1924	1927
Van Montagu Jean	1927	1928
Verbanck Henri	1929	1937
D'Hoedt Henri	1937	1963
Gevaert Tony	1963	1967
Vanpraet Liliane	1988	1995
Vanderstraeten Frederik	1995	2004
Braet Hubert	2004	

Schrijvers (secretarissen)

Dupont André	1912	1914
Van Bever Désiré	1914	1918
De Backer Willem	1919	1920
Stevens Marcel	1920	1921
De Porre Maurice	1921	1924
Hendericx Emiel	1924	1929
Cornelis Frans	1929	1929
Van Daele Oscar	1929	1932
Hallaert Maurice	1932	1933
Transon Alfons	1933	1939
De Waele Adolf	1939	1942
Van de Velde Felix	1942	1943
Bogaerts César	1943	1944
De Waele Adolf	1944	1944
Van Megroot Charles	1944	1950
De Smet Robert	1950	1963
Van de Weghe Paul	1963	1967
De Smet Raman	1967	1978
Platteeuw Jean	1978	1988
Braet Hubert	1988	2004
Vanderstraeten Frederik	2004	2005
Lippens Willy	2005	

Hulpschrijvers

Stevens Marcel	1919	1920
De Backer Willem	1920	1920
De Porre Maurice	1921	1922
De Vynck Désiré	1922	1924
De Moerloose Maurice	1924	1926
Speeckaert Albert	1929	1930

Hallaert Maurice	1930	1932
Van Daele Oscar	1932	1934
Van de Velde Felix	1939	1942
Van Compernelle Adolf	1943	1945
Van de Wiele Arthur	1945	1951
Dobbelaere Bernard	1951	1963
Pasques Guy	1963	1967
De functie werd afgeschaft in		1967

Penningmeesters

De Backer Willem	1912	1916
Van der Donckt Maurice	1916	1921
Barbaix Edgard	1921	1926
Hendericx Emiel	1926	1933
Verbanck Henri	1933	1937
Bosch Eduard	1937	1948
Van Megroot Charles	1948	1963
Ghijs Gilbert	1963	1967
De Smet Ramon	1967	1980
De Meerman Annie	1980	1984
Talboom Jos	1984	2000
Moreels Luc	2000	

Boekbewaarders (bibliothecarissen)

Roelant Gaston	1924	1928
De Landtsheer René	1928	1929
Cornelis Frans	1929	1931
Heyse Georges	1931	1932
Transchant Theofiel	1932	1937
Ingelrelst Louis	1937	1945
Van de Wiele Arthur	1945	1951
D'Hondt Florimont	1951	1954
Lobel René	1954	1955
Deltandt Florimond	1955	1955
Deze functie werd afgeschaft samen met de bibliotheek:		1955

Leiders der praktische werken

in de donkere kamer

Verhulst Gustaaf	1928	1932
Verbanck Henri	1932	1937
Transon Alfons	1937	1939
Bosch Eduard	1939	1947
Bertin Maurice	1948	1953
Verhulst Gustaaf	1953	1953
Woumans Georges	1953	1955
Deze functie werd afgeschaft samen met de donkere kamer in:		1955

Feestbestuurders

Meere Eduard	1924	1927
De Landtsheer Gaston	1929	1937
Ingelrelst Louis	1937	1939
Verhulst Gustaaf	1939	1940
De Landtsheer Gaston	1940	1946
Lybaert Valère	1946	1946
D'Haeze Julien	1946	1947
Serras Willem	1948	1953
Deze functie werd afgeschaft in:		1953

Lokaalbewaarders

Teeuwen August	1929	1938
Van Aerde Henri	1938	1940
Saccasyn Oscar	1940	1947
Deze functie werd afgeschaft in:		1947

Bestuursleden

Verhulst Gustaaf	1912	1963
De Backer Willem	1912	1920
Dupont André	1912	1914
Glasmacker Henri	1912	1914
Noterman Cyriel	1912	1921
Buyse Edgard	1912	1915
Stevens Marcel	1912	1923
Vander Donckt Maurice	1914	1921
Van Bever Désiré	1914	1921
Van de Kelder Cyriel	1914	1928
Meere Eduard	1916	1927
Van Hamme Bernard	1916	1921
Teirlinck Prosper	1919	1920
De Schepper Ernest	1921	1924
Barbaix Edgard	1921	1927
Roelant Gaston	1921	1927
De Porre Maurice	1921	1924
Dupont Leon	1921	1924
De Vynck Désiré	1922	1924
De Landtsheer René	1924	1929
Apers Georges	1924	1926
De Moerloose Maurice	1924	1926
De Vriesere Maurice	1924	1925
Hendericx Emiel	1924	1933
Schoon Henri	1926	1927
D'Hoedt Henri	1927	1937
Verbanck Henri	1927	1937
Boinem August	1927	1929
Ceuterick Alfred	1928	1931
De Landtsheer Gaston	1929	1937
Cornelis Frans	1929	1932
Speeckaert Albert	1929	1930

Van Daele Oscar	1929	1934
Heyse Georges	1931	1932
De Coster Willy	1932	1934
Hallaert Maurice	1932	1939
Tranchant Theo	1932	1937
Transon Alfons	1932	1939
Ingelrelst Louis	1934	1945
Duprez Jules	1934	1935
De Blauwe Etienne	1934	1935
Merlé Maurice	1934	1935
Vande Velde Félix	1936	1945
Bosch Eduard	1936	1948
De Waele Adolf	1937	1945
Vander Meulen Adolf	1937	1943
De Landtsheer Gaston	1937	1950
Vander Meeren Leon	1937	1942
De Smet Theofiel	1940	1942
Van Compernelle Adolf	1942	1945
Van de Wiele Arthur	1943	1951
Bogaerts César	1943	1944
Van Megroot Charles	1944	1963
D'Hooghe Adolf	1944	1945
Dhaese Julien	1945	1947
Gysels William	1945	1947
Lybaert Valère	1945	1947
Dentyn Numa	1946	1947
Verlodt Carlo	1946	1948
Hebbelynck Gaston	1947	1963
Vander Meere Leon	1947	1950
De Pauw Arthur	1948	1949
Bertin Maurice	1948	1953
Serras Willem	1948	1958
Buyse Roland	1949	1950
De Smet Robert	1949	1963
Van Straeten Walter	1950	1952
Dobbelaere Bernard	1950	1978
D'Hondt Florimond	1951	1963
Woumans Georges	1952	1953
De Bourderé Remi	1953	1963
Lobel René	1953	1954
Mortier Georges	1954	1963
Gevaert Antoine	1963	1967
Ghijs Gilbert	1963	1967
Pasques Guy	1963	2003
Van de Weghe Paul	1963	1967
Van Hove Hubert	1963	1967
Wauman Albert	1963	1967
De Smet Ramon	1967	1980
Uytenhove Jacques	1967	1978
Verplaetse Gilbert	1967	1978

Platteeuw Jean	1978	1988	Braet Hubert	1988	
Van de Steen Gilbert	1978	1988	Rousseau Marc	1998	
Meersman Annie	1980	1984	Henderick Dolf	1988	1999
Blom Georges	1980	1988	Vanderstraeten Frederik	1995	
Van Hauwe Marcel	1980	1984	Van Nuffel Clement	1995	1999
Talboom Jos	1984	2005	Moreels Luc	1999	
Claus Freddy	1984	1988	Beaumont Daniel	1999	
Van Praet Liliane	1988	1995	Lippens Willy	2005	

Foto's 2010: linksboven: Jos Wittezaele - rechtsboven: Willy Lippens - midden links: Reinald Moors - midden rechts: Geertrui Derycke - linksonder: Dolf Henderick en rechtsonder: Luc Moreels.

3. Lux Nova treedt naar buiten

Toen in 1976 de 'Oost-Vlaamse Unie voor Foto- en Diakringen' (OVU), de huidige 'Oost-Vlaamse Unie voor Fotografie', werd opgericht stond Lux Nova mede aan de wieg van deze vereniging. Vandaar dat onze fotokring het lidnummer '5' heeft bij OVU. Lux Nova had steeds één of meerdere bestuurders in deze koepel. Guy Pasques was de eerste Lux Novabestuurder van 1976 tot 2003, daarop volgden Hubert Braet (1980-1985), Jos Talboom (1982-1997), Frederik Vanderstraeten (1988), Willy Lippens (2008) en Luc Moreels (2011).

Na de stichting van provinciale koepels kon een Vlaamse uiteraard ook niet uitblijven. Het zal dan ook niemand verwonderen dat Lux Nova bij de stichting van de 'Vlaamse Federatie van Fotokringen' (VFF), sedert 2003 het 'Centrum voor Beeldexpressie' (CvB), eind van de jaren 70 weer aan de wieg stond van de nieuwe koepel. Ook hier is het lage lidnummer '23' opnieuw het bewijs van. In tegenstelling tot OVU heeft Lux Nova nooit bestuurders gehad in het VFF of CvB. In 2008 echter trad Frederik Vanderstraeten wel toe als lid van de algemene vergadering.

In 1983 zette OVU het licht op groen om de 11de editie van het 'Salon mondial de l'art photographique de Virton' naar Gent te halen onder de noemer 'Gent Internationaal 1983'. Lux Nova verzorgde de logistiek van de vijf tentoonstellingen die van 1983 tot 1988 zouden doorgaan. De eerste editie was zelfs te bekijken in de Campo Santokapel te Sint-Amandsberg, de andere vonden hun onderkomen in het Lakenmetershuis aan de Gentse Vrijdagmarkt.

In 1989 benaderde Denis Bouckaert, oud-Lux Novalid en eigenaar van 'De Gentse Cafégroep', het bestuur van zijn vroegere club met het voorstel om een jaarlijkse nationale fotowedstrijd te organiseren. 'De Gentse Cafégroep' en 't Keunsteg Veurval', toen ook sponsor van het Europees Straattheaterfestival en het Internationaal Puppetsbuskerfestival, zouden deze organisatie financieren. De enige eis was dat de wedstrijd onder een thema zou plaats vinden, iets wat voor een nationale fotowedstrijd vrij ongewoon was. Denis Bouckaert bracht zelf het eerste thema aan, dat, hoe kon het anders, 'Het Belgisch Caféleven' was. De wedstrijd ging tweejaarlijks door en kende vijf edities. Vanaf de tweede editie droeg hij de naam 'Leo Baekeland Wedstrijd voor Fotografie'.

Reeds vanaf het moment dat hun het voorstel was toegeschoven, hadden de leden van Lux Nova het niet aangedurfd om dit gigantisch financieel risico te dragen. Via haar bestuurders in OVU schoven ze het idee naar deze vereniging door, die op zoek was naar een opvolger voor 'Gent Internationaal'. OVU hapte toe en Lux Nova leverde de logistiek voor de wedstrijd. Guy Pasques, Jos Talboom en Frederik Vanderstraeten namen de praktische uitwerking op zich. Tot de laureaten in de loop der jaren behoorden Lux Novaleden: Remi Sey (2x), Marc Rousseau, Frederik Vanderstraeten (2x), Georges Blom (2x) en Ulrik Bouché (2x)

Na vijf wedstrijdedities werd het concept omgevormd naar een fototentoonstelling waarop een selectie uit de beste reeksen uit de provincie zouden te zien zijn. Het geheel zou worden gedragen door een bekende, professionele gastexposant. Het kind kreeg de naam Leo Baekeland Fototentoonstelling. Frederik Vanderstraeten werd coördinator en de ganse ledenploeg stond in voor op- en afbouw van de tentoonstellingen. Tussen 2002 en 2011 gingen 10 edities door, terwijl ondertussen reeds hard gewerkt wordt aan deze van 2012. Opnieuw mochten we heel wat leden onder de laureaten tellen: Daniel Beaumont (4x), Jos Talboom (2x) Hubert Braet (2x), Frederik Vanderstraeten (3x), Raymonde Neyt, Roland Delahaye (5x), Ulrik Bouché, Marcel Vens (2x) en Marc Rousseau.

Van 1965 tot 1999 ging er te Sint-Amansberg ter gelegenheid van de Ajuinkermis in september een kunsttentoonstelling door onder de titel 'Collectieve Kunstenaars van Sint-Amansberg'. Gezien de deelnemers aan deze manifestatie moesten gedomicileerd zijn in de organiserende gemeente, bleef de deelname van Lux Novaleden beperkt tot de Sint-Amansbergenaren onder ons ledenbestand. Ondanks deze restrictie vonden we er toch een aantal terug: Dolf Henderick (4x), Frederik Vanderstraeten (12x) en Ulrick Bouché (2x).

Naast dit alles vinden we Lux Novaleden in groep terug op diverse groepstentoonstellingen, maar ook op individuele exposities. Deze oplijsten zou ons te ver brengen en zou resulteren in ellenlange lijsten. Feit is dat de fotokring geen onbekende is in de Oost-Vlaamse, Vlaamse, Belgische en internationale fotoscène. De hoop om dit nog jaren te kunnen blijven volhouden is reëel, maar vraagt een enorme inzet van de ganse ledenploeg. Een volgende jubileumafpraak is gepland in 2033 voor de 100ste jaarlijkse fototentoonstelling. De kans is dan groot dat dit voor een volgende generatie 'Lux Nova'-fotografen zal zijn.

4. Bronnen

- Archief Lux Nova, *Verslagen, toespraken, affiches, catalogi, foto's, Gulden Boek...*, 1912-2011
 Braet Hubert, *Stormloop van de fotografie*. In Het Laatste Nieuws van 21 mei 1968.
 Braet Hubert, *Gentse Verstandhouding*. In Het Laatste Nieuws van 21 mei 1968.
 Catalogus 'Collectieve Kunstenaars van Sint-Amansberg'. Uitgave organisatiecomité 'Collectieve Kunstenaars van Sint-Amansberg', 1965 t/m 1999.
 Catalogus Gent Internationaal, *Fotowerk uit 20 landen*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1983.
 Catalogus Gent Internationaal, *Fotowerk uit 20 landen*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1984.
 Catalogus Gent Internationaal, *Internationaal Auteurs salon op uitnodiging*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1985.
 Catalogus Gent Internationaal, *Spaanse Fotografie*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1986.
 Catalogus Gent Internationaal, *Fotografie uit de Volksrepubliek China*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1988.
 Catalogus Gent Internationaal, *Fotografie uit Denemarken*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1990.
 Catalogus Leo Baekeland wedstrijd voor Fotografie, *Het Belgisch Caféleven*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 1991 t.e.m. 1997.
 Catalogus Leo Baekeland wedstrijd voor Fotografie, *Podiumkunsten*. Uitgave Oost-Vlaamse Unie
 Catalogus Leo Baekeland Fototentoonstelling, Uitgave Oost-Vlaamse Unie van Foto- en Diakringen, 2002 t.e.m. 2011.
 De Graeve Sam, *Sint-Pietersabdij - Walter De Mulder*. <http://www.samdegraeve.be>
 D.L., *De fotografie verjaart 1839-1989*. In Het Volk van 9 november 1989.
 Dorikens Maurice en Vanpraet Liliane, *DVD Diaporama 85 jaar Lux Nova*. Lux Nova, 1987.
Feestmaal Lux Nova. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 1 - januari 1925.
Gentenaar Roland Delahayewint Internationaal Fotofestival. In Het Laatste Nieuws van 15 januari 2007.
Ex-werknemer over in Namibië verongelukte cafébaas Denis Bouckaert. In Het Nieuwsblad van vrijdag 22 oktober 2004.
 Gemeentelijke Raad voor Cultuurbeleid Sint-Amansberg, *Fotografiecircuit 'Na 150 jaar fotografie in het Gentse'*. Jaargang 1995, Ulrik Bouché.
 Gevaert Tony, *Lux Nova is 50 jaar*. In Photo-Ciné, 2de jaargang, nr. 2 - lente 1963.
 Hendricx Emiel, *Redevoering bij de inhuldiging van het vaandel*. Maatschappij 'Lux Nova', 1924.
Koninklijke Fotokring Lux Nova werd 45 jaar geleden gesticht. In Het Volk van 23 november 1957.
 Kordial Multimedia, *Maurice Dorikens*. www.kordialmultimedia.be/Leden/Dorikens
 Longueville, Pierre Alexander, *Kunst op het water*. www.gandavusportus.be
Ons Kerstfeest. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 1 - januari 1925.
 Rinskopf A., *10de Fotosalon in de Kunstkring te Gentbrugge*. In: Photo-Ciné, 2de jaargang, nr. 3 - zomer 1963.
 Stock Claus, *L'Histoire de FIAP*. <http://www.fiap.net/historique>, 2010
Tweede salon van 'De Gentse Verstandhouding van Fotoclubs'. In: Photo-Ciné, 2de jaargang, nr. 3 - zomer 1963.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 2 - februari 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 3 - maart 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 4 - april 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 5 - mei 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 6 - juni 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 7 - juli 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 8 - augustus 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 9 - september 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 10 - oktober 1925.

mensuelle), jg. 4, nr. 10 - oktober 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 11 - november 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 12 - december 1925.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 1 - januari 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 2 - februari 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 3 - maart 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 4 - april 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 5 - mei 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 6 - juni 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 7 - juli 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 8-9 - augustus-september 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 10-11 - oktober-november 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 5, nr. 12 - december 1926.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 6, nr. 1-2 - januari-februari 1927.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 6, nr. 3-4 - maart-april 1927.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 6, nr. 5-6-7-8 - mei-juni-juli-augustus 1927.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 6, nr. 9-10-11-12 - september-oktober-november-december 1927.
Uit het Leven van 'Lux Nova'. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 7 - 1928.
Uitstap op 18 November naar Zwijnaerde. In Maandelijks Fotografisch tijdschrift (Revue Photographique mensuelle), jg. 4, nr. 1 - januari 1925.
 van Gysegem Mark, *Fotografie in Oost-Vlaanderen*. Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, 1992.
 Verhulst Gustaaf, *Redevoering uitgesproken bij de inhuldiging van het vaandel*. Maatschappij 'Lux Nova', 1924.
Zuid-Afrika ontdek je hier. Afscheid genomen van Denis Bouckaert. <http://www.gozuidafrika.com/nieuws/>

5. Dank

Een bijzonder woord van dank aan Maurice Dorikens en Hubert Braet voor de inhoudelijke controle, Roger Poelman voor het taalkundig nazicht, André Maes beeldarchief DSMG, Christiane Van Winckel afdeling van wieg tot graf DSMG, André Verbeke heemkundige kring Gent, het Documentatiecentrum voor Streekgeschiedenis Maurits Gyseling en alle leden en oud-leden van Lux Nova voor hun constructieve medewerking.